National Library
Bibliothèque Nationale
MAY 30 1974
MAI
Newspaper Section
Section des Journaux

B103/A/40/3

LATVIJA AMERIKĀ

21. NR. SESTDIENA 1974. GADA 25. MAIJS 24. GADS

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 50 centi

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER
Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited.

Business Office: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9. Editor-in-Chief KRISS SIDARS. Phone 465-7902. United States Editorial Offices: New York, Editor V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx. N.Y., 10466; Chicago—Editor Mrs. I. LAMBERTS, 5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 1063; California — Editor KARLIS KALEJS, 3622 Markridge, La Crescenta, Ca. 91214.

SATURDAY, MAY 25. 1974.

Notikumi ar tālejošām sekām

SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ NO VAŠINGTONAS

Drāmatiskie notikumi Vidējos austrumos, prezidenta vēlēšanas Francijā un jaunā valsts kanclera stāšanās amatā pasaules uzmanības centrā.

Bonnā pagājušā nedēļā bija Palestīnas terroristu iebrukums Libanonas pierobežā Izraēlā bija domāts Dr. Kisingera miera misijas torpedēšanai. Terroristiem izdevās kādā skolā saņemt gūstā kā ķīlniekus gandrīz 100 Izraēlas jauniešu. Terroristi par ķīlnieku atbrīvošanu prasīja vairāku Izraēlas apcietinātu palestīniešu izdošanu. Izraēlas valdība izšķīrās ignorēt palestīniešu ultimātu un pavēlēja savām karaspēka vienībām ielenkt celtni, kurā trīs palestīniešu teroristi turēja gūstā izraēliešu ķīlniekus. Nedaudzās minūtēs žīdu kara spēka vienības nogalināja palestīniešu teroristus, bet pirms tam palestīnieši bija paspējuši rokas granātām un automatiskiem ieročiem nogalināt ap 30 gūstekņu un ievainot 50 citus žīdu ķīlniekus. Pasaules prese šo palestīniešu teroristu akciju nodēvēja par neattaisnojamu žīdu bērnu slepkavošanu.

Steigā sasauktā Izraēlas parlamentā valdība paziņoja, ka palestīniešu noziedzīgā akcija nepaliks nesodīta. Gaisā pacēlās Izraēlas kara lidmašīnas un ar raķetēm un bumbām uzbruka vairākām palestīniešu bēgļu nometnēm. Šajos uzbrukumos gāja bojā ap 100 palestīniešu, to starpā arī daudz bērnu. Pasaule var nosodīt palestīniešu teroristus un arī noraidīt Izraēlas atmaksas akciju. Diemžēl, bībeles zemē žīdu un palestīniešu starpā ir atjaunojies nežēlīgs atriebības karš — aci pret aci, zobu pret zobu. Lielākais brīnums bija tas, ka šī asiņainā žīdu un arabu izrēķināšanās nespēja ietekmēt Savienoto Valstu ārlietu ministra Dr. Kisingera miera misijas rezultātus. Tā dēvētais amerikāņu miers Sirijas un Izraēlas pierobežā ir jau tikpat kā īstenojies. Kisingers vēl šoprojām atrodas Vidējos austrumos, un labi informētās aprindas pārliecinātas, ka Izraēlas un Sirijas karaspēka atvilkšana un neitrālas joslas radīšana ir tikai dažu dienu jautājums. Šie paši avoti norāda, ka Izraēla šoreiz ir bijusi piekāpīgāka nekā jebkad agrāk un Sirija atgūs daļu tai 1967. gada kaŗā atņemtās territorijas.

Sirijas un Izraēlas samierināšanās sākuma panākšana ir nenoliedzami liels Dr. Kisingera diplomātijas panākums. Līdz Vidējo austrumu konflikta nokārtojumam Ženēvas konferencē var vēl gadīties daudz pārsteigumu. Izraēla var atdot Ēģiptei un Sirijai savā laikā atņemtās territorijas, tā var panākt politisku problēmu nokārtojumu ar visiem saviem arabu kaimiņiem un tomēr pats svarīgākais jautājums var palikt neatrisināts. Šis jautājums ir 3 miljonu palestīniešu bēgļu liktenis. Palestīnieši nebūt nevēlas turpināt partizānu karu. Viņi vēlas savas suverēnas territorijas, pašu palestīniešu valsts radīšanu telpā, kas tiem vēstures gājumā piederējusi. Te jāpiemin nelaika Izraēlas dibinātāja Ben Guriona pravietiskā prognoze — miers Vidējos austrumos būs tikai tad, kad Izraēla varēs sadzīvot ar visiem saviem arabu kaimiņiem, palestīniešus ieskaitot.

Varbūt, ka šo Ben Guriona politisko testamentu ievēros tieši Dr. Kisingers, lai gala rezultātā radītu paliekamu mieru politiski, militāri un saimnieciski stratēģiskā Vidējo austrumu telpā. Palestīniešu jautājuma atrisināšana būs Dr. Kisingera visgrūtākā problēma.

Pieminot palestīniešu teroristu iebrukumu Izraēlā, jāpiezīmē, ka šie teroristi bija palestīniešu marksistu resp. komūnistu sūtīti. Lai saglābtu seju un mazgātu rokas nevainībā, Maskava tūlīt steidzās pieminētos teroristus nodēvēt par maoistiem.

Maoistu, Maskavai paklausīgu komūnistu un sociālistu kopīgā koalicija 19. maijā piedzīvoja nepatīkamu sapņu izkliedēšanu par cerēto varas sagrābšanu Francijā. Francijā prezidenta vēlēšanās uzvarēja labā spārna konservātīvais aristokrats Giskards. Viņu atbalstīja gollisti un citas pilsoniskās partijas. Vēlēšanu rezultāts — uzvara ar apm. 1,6% balsu vairākumu norāda, ka Francija ir politiski sašķelta un tai nākotnē, droši vien, gaŗām neaizies neviena vien smaga politiska vētra. Giskarda uzvaru apsveica visas Eiropas valstis. Jaunais Bonnas kanclers Helmūts Šmits bija pirmais, kas līdz ar apsveikumu aicināja Giskardu uz drīzu apspriedi Francijas un Rietumvācijas politikas saskaņošanai Eiropas vienības labad. Ar politisko galotņu pārmaiņām Parīzē un Bonnā Eiropas skati

(Turpinājums 20. lp.)

Amerikas latviešu apvienības jaunievēlētā valde, pirmā rindā no kreisās: vicepriekšsēži J. Cilnis un V. Miķelsons, sporta biroja vadītājs T. Aldzeris, ārējās inf. biroja vad. A. Tālbergs, ģenerālsekretāre A. Tērauda, aprūpes biroja vadītāja I. Stravinska un priekšsēdis I. Spilners; aizmugurē: revīzijas komisijas priekšsēdis O. Balodis, izglītības biroja vadītājs U. Inveiss, vicepriekšsēdis V. Antiņš, finanču biroja vadītājs V. Bērziņš, kultūras fonda priekšsēdis V. Klīve, sekretārs A. Blodnieks, iekšējās informācijas biroja vad. D. Hāzners, priekšsēža vietnieks J. Riekstiņš, Kanadas viesis — LNAK padomes priekšsēdis V. Upeslācis, PBLA ģenerālsekretārs B. Albats, PBLA priekšsēdis U. Grava, kultūras biroja vad. M. Grīns un revīzijas komisijas loceklis J. Cīrulis.

Foto: F. Ritums

Trešā delegācija Ženevā

PASAULES BALTIEŠU APVIENĪBAS VALDES SĒDE ŅUJORKĀ

Pasaules baltiešu apvienības valdē savā pēdējā sēdē maija sākumā galvenokārt apskatīja jautājumus, saistītus ar Eiropas drošības konferenci. Rietumu presē parādījušies ziņojumi, ka konferences pašreizējā Ženēvas posmā panākta vienošanās par robežu neizkaramības principu. Pēc baltiešu organizāciju gūtajām ziņām, vairākās Eiropas galvaspilsētās un Vašingtonā tomēr noskaidrojies, ka konferences izvirzītos principos tomēr parādīsies arī teikums, ka robežas varētu tikt mainītas miera un nolīguma ceļā. Amerikas latviešu apvienības valdes priekšsēdim Ilgvaram Spilneram izdevās iegūt no ASV ārlietu ministrijas konferences pašreizējā teksta projektu robežu jautājumā. No Anglijas savukārt nāk ziņa, ka no teksta par „pašreizējām robežām" svītrāts vārds „pašreizējām".

Igauņu centrālās organizācijas ASV priekšsēdim Ilmāram Plēram, kas šogad vada arī Pasaules baltiešu apvienību, pienācis raksts no ASV ārlietu ministrijas Austrumeiropas nodaļas vadītāja vietnieka Roberta Hustona. Rakstā minēts, ka ASV valdība nekad nepiekristu tādam drošības konferences tekstam, kura rezultātā būtu jāgroza ASV nostāja „neatzīt Baltijas valstu varmācīgo iekļaušanu Pad. savienībā".

Lai tuvāk noskaidrotu pašreizējo situāciju drošības konferencē, Pasaules brīvo latviešu apvienība sūta vēl trešo delegāciju uz Ženēvu. Delegācijā piedalās PBLA valdes loceklis un Latviešu nacionālās padomes Lielbritanijā prezidija priekšsēdis Pauls Reinhards, abi no Londonas. Financiālu ierobežojumu dēļ viņiem šoreiz nevarēs pievienoties igauņu un lietuviešu pārstāvji. Sēdē arī plaši pārrunāja kopējos baltiešu projektus Eiropas drošības konferences nobeiguma posmā, kas risināsies Helsinkos jūlijā, vai arī vēlākos vasaras mēnešos.

Starp citiem jautājumiem tika atzīmēta igauņu akcija iesaistīt dažādas starptautiskas organizācijas, lai noskaidrotu Igaunijas pēdējā prezidenta Petsa likteni, kuŗu līdzīgi prezidentam Ulmanim krievi apcietināja un aizveda. Šogad paiet 100 gadu no Petsa dzimšanas.

Latvieši ziņoja par izdevuma Latvietis Latvietim izplatīšanu Latvijā, kā arī informēja par Latvijas brīvības fonda attīstību, kuŗam sešos mēnešos pieteikts pāri par 100.000 dol. ziedojumu. No baltiešiem vislielākais fonds ir lietuviešiem, kuŗu Kultūras fondā ir 800.000 dol. kapitāla.

Pārrunāja arī izredzes panākt ASV kongresā 100.000 dol. piešķīrumu igauņu raidījumiem no Radio Liberty. Vajadzīga kāpināta vēstuļu akcija kongresa locekļiem. Kopējā Radio Liberty budžeta projektā lietuviešu raidījumiem jau bija paredzēts 100.000 dol., kas tagad samazināti uz 70.000 dol.

Igauņi arī ziņoja par ASV pieņemto t.s. etniskā mantojuma likumu, kas paredz naudas atbalstus ASV minoritāšu izglītības projektiem. Programmu paziņoja 12. aprīlī, bet projektu pieteikumu termiņš bija 15. maijā. Šajā īsajā laikā organizācijas bija paspējušas sastādīt apvienotu 45 lp. gaŗu programmas projektu, pieprasot 200.000 dol. Igauņi bija arī pirmie, kas saviem pasākumiem ieguva valdības subsidijas Kanadā, tā rādot ceļu pārējiem baltiešiem.

Sēde risinājās Igauņu namā Ņujorkā priekšsēža I. Plēra vadībā. Pasaules brīvo latviešu apvienību pārstāvēja U. Grava, A. Lejiņš, J. Riekstiņš un A. Spirģe. Diemžēl, sēdē nebija ieradies neviens lietuviešu pārstāvis.

U. Grava

Noslēpumaina zemūdene pie Gotlandes

No Stokholmas ziņo, ka zviedru flotes manevros pie Gotlandes iclenkta sveša zemūdene. Tā pamanīta no lidmašīnas. Pēc internacionāliem likumiem zemūdenei būtu jāuzpeld virs ūdens un jāparāda sava piederība. Neskatoties uz vairākiem dziļbumbu sprādzieniem, zemūdene nekustīgi guļ 196 pēdu dziļumā. Amerikāņi paziņojuši, ka viņu zemūdenes šai rajonā nav.

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1974. GADA 25. MAIJS, 21. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Atbildīgais redaktors Krišs SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada. M4M 2E9; tālr. 465-7902. Ņujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y., 10466, U.S.A. Tālrunis 994-7917. Čikagas redakcijas vad.: I. Lamberte, 5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 60630, U.S.A., tālr. 774-5744. Redaktors Austrālijā: Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāliem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ieskats un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV — par gadu $21.00, 6 mēn. $11.50, 3 mēn. $6.00. Atsevišķa numura cena 50 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $2.50, tekstā $5.00, pirmajā vai pēdējā lappusē $10.00 par 1 collas slejas telpu. Sarīkojumu kalendārā 50 centu par vienas slejas rindu katra datuma vienā numurā.

Sludinājumi nododami pa tālr. 466-1514.

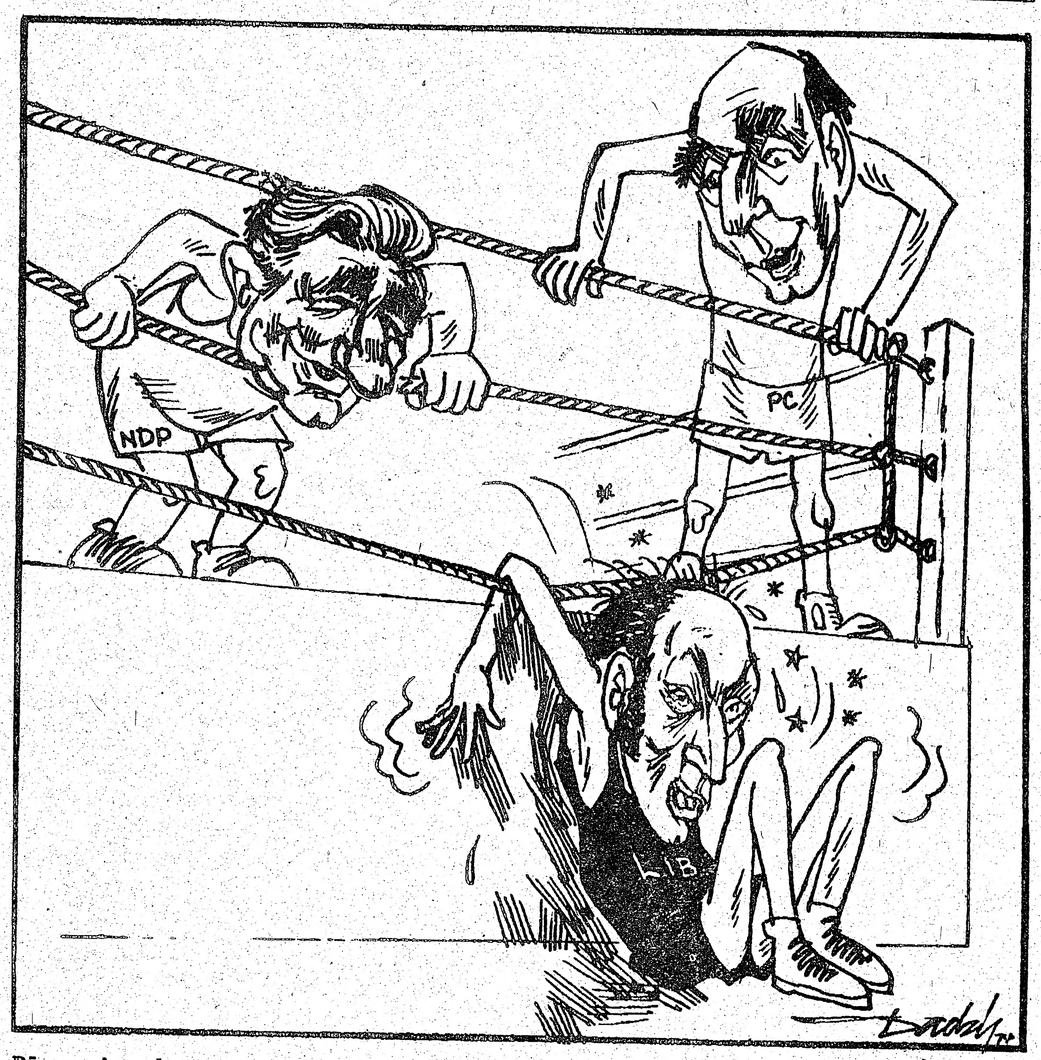

Pēc spraigas, bet īsas cīņas. Dadža karikatūra

T. Zandersons

Mērķi un uzdevumi

DV Kanadas valdes iekšējās informācijas daļas vadītājs pievienojis pēdējam valdes kārtējam apkārtrakstam, kas izsūtīts visām DV nodaļām, savu pirmo idejisko vēstījumu. Tos iecerēts pievienot arī turpmākajiem DV KV apkārtrakstiem. Sniedzam mūsu laikraksta lasītājiem šī pirmā vēstījuma saīsinātu saturu. Redakcija

Daugavas Vanagu organizācija globālā mērogā pašlaik ir lielākā mūsu tautiešu vienotāja un kopā saturētāja organizācija. Pirms turpat 30 gadiem, Otram pasaules karam beidzoties, mūsu zemes aizstāvji — leģionāri, par to, ka tie mīlējuši savu dzimto zemi, tika aizturēti kā gūstekņi un novietoti aiz dzeloņdrāšu žogiem Putlosā, Cēdelgemā un citās nometnēs, kur tika apsmieti, nonievāti un aplaupīti. Cēdelgēmā, ziemas aukstumā un pusbadā, nīka 14.000 drošsirdīgāka dēlu, kuŗu tēvi 1. pasaules kaŗa laikā, lielajās Ziemsvētku kaujās, atviegloja sabiedrotajiem vācu spiedienu rietumos pie Verdenas. Beļģu dzejnieks Verharns toreiz apbrīnoja latviešu kaŗavīru varonību, pielīdzinot tos ozoliem, kas neprot locīties, bet tikai lūzt.

Diemžēl, cilvēku atmiņa ir īsa, ja tā saistās ar pateicību. Tās vietā mūsu kaŗavīriem bija jāmīt necilvēciskos apstākļos apledojušās barakās, beļģu un angļu sardzes uzraudzīti. Šinī laikā radās doma dibināt savu kaŗavīru organizāciju ne tikai esošajām dienām, bet arī nākotnei, kad būs atlaisti no gūsta. Tā dzima latviešu kaŗavīru biedrība Daugavas Vanagi ar mērķi vienot kaŗavīru saimi, aprūpēt atsevišķus locekļus materiāli un garīgi, aktīvi piedalīties tautas likteņa veidošanā un cīnīties par Latvijas valsts neatkarības atgūšanu. Tas notika tālu no dzimtenes — Flandrijas purvā, 1945. gada 28. decembrī. Nākošgad varēsim atskatīties uz 30 nokalpotiem gadiem tautas un Latvijas labā.

Gadu aprisēs no kaŗavīru biedrības izveidojusies lielā Daugavas Vanagu organizācija, nacionāla latviešu cīnītāju kopība, kas savā darbā ietelpina ikvienu latvieti, neatkarīgi no dzimuma un dzīves vietas, ar mērķi un ideju — apvienot un pulcināt latviešu tautas kopības saglabāšanai, kopt un uzturēt nacionālo vienību un morālo stāju, sniegt dažāda veida palīdzību visiem tautiešiem, sevišķi kaŗa invalidiem, bāreņiem, atraitnēm, kritušo un bez vēsts pazudušo kaŗavīru piederīgajiem un veciem ļaudīm; stiprināt ticību Latvijas atjaunošanai, cilvēku tiesībām un brīvībai, stiprināt pārliecību, ka mūsu tēvzeme ir un paliks Latvija, kurp jāatgriežas, tai atkal brīvai esot, kaut arī mūsu valsts neatkarības atgūšana ieilgtu. Cīņā par mūsu tēvzemes atgūšanu jāsadarbojas ar visām pārējām organizācijām, kas cīnās par tiem pašiem mērķiem. Tāpat jāsadarbojas ar citām tautām un starptautiskām organizācijām, ciktāl to prasa un pieļauj interešu kopība.

Šajā virzienā jau daudz darīts, bet daudz vēl jādara, ievērojot tagadnes apstākļus. Laikā, kuŗā pašlaik dzīvojam, mainījušies ne tikai cilvēku uzskati, bet visās dzīves izpausmēs vērojamas lielas pārmaiņas, bieži vien aizejot negātīvā, neizprotamā virzienā. Lai uzturētu mieru pasaulē par katru cenu, notiek draudzēšanās ar pretējo polītisko polu, nedomājot par savas zemes nākotni, par tautām un valstīm, kas tiek verdzinātas un iznīcinātas. Tāpēc protestēsim pret to skaļā balsī. Tas ir katra apzinīga latvieša pienākums.

Būsim tādi paši savas zemes dēli un meitas kā tie, kas izcīnīja Latvijas neatkarību, iecēla to saulītē un vēlāk aizstāvēja!

Lasītāju vēstules

TRĪSDESMIT GADU NETAISNĪBAS „JUBILEJA"

Pirms trīsdesmit gadiem ne tikai mēs, mūsu kaimiņi igauņi un lietuvieši, bet aru daudzi citi atstāja mūsu zemi, lai izbēgtu no komūnistiskā režīma un varmācības, kad padomju armija okupēja vienu valsti pēc otras. Varbūt dažs to jau „aizmirsis". Tagad būtu laiks pasaulei atgādināt, ka šogad ir 30 gadu netaisnības „jubileja"! Par to vajadzētu sūtīt vēstules amerikāņu un kanadiešu laikrakstiem un citiem izdevumiem, kaut arī tās neievietotu. Ar to būtu atgādināta padomju imperiālisma varmācība un visām apspiestajām tautām nodarītā netaisnība. Šim nolūkam varētu noderēt zemāk lasāmā paraugvēstule, kas jau parādījusies kādā amerikāņu laikrakstā:

Thirty years ago

The year 1974 marks the 30th anniversary for those who fled their homes from an advancing Soviet army.

The experience of Soviet atrocities to Lithuanians, Latvians, Estonians, Ukrainians, Poles, Hungarians, and others made them well aware that being under Soviet Russian rule would mean political, religious, and economic persecution.

They remember how their relatives sent to labor camps in Siberia and transported in cattle cars, or received punishment in jails because they loved their country and prayed to their own God.

Voldemārs Korsts Čikagā

NECIETĪSIM KLUSU!

Nupat iznākusi sengaidītā grāmata — Rasmas Aizupes Sešpadsmit gadi Sibirijā. Tā ir viena no nedaudzajām grāmatām, kuŗai jābūt katrā latvieša ģimenē un kas jāizlasa katram latvietim. Ar grāmatas saturu būtu iepazīstināma arī mūsu jaunākā paaudze, kas dzimusi ārpus Latvijas. Vecākiem vajadzētu sniegt jauniešiem attiecīgus paskaidrojumus, ja visu grāmatā aprakstīto nesaprastu, jo brīvajā pasaulē dzimušajiem un uzaugušiem nav nekāda ieskata par apspiestību un beztiesību, kādā jādzīvo Pad. savienībā un tās okupētajās zemēs. Šī grāmata būtu izlasāma arī tiem, paldies Dievam, ne pārāk daudzajiem brīvajā pasaulē, kas visu tajā aprakstīto būtu jau „aizmirsuši", tāpat agrākajiem komūnistu līdzskrējējiem, kuŗiem dažs tagad mēģina pielikt „eņģeļa spārnus".

Roberts Apenītis Mineapolē

BALVAS PIEŠĶIRAMAS ARĪ GRĀMATU LASĪTĀJIEM

Aijovas (Des Moines) latviešu kolonijā ir tikai 160 latviešu ģimenes, neskaitot vieniniekus un asimilācijas skartās ģimenes. Piecdesmitajos gados Aijovas latviešu biedrības tautskolu vadīja Elga Briede. Skolu vienu laiku apmeklēja 46 skolēni. Pirmajā gadu desmitā diezgan bagāts krājums vēl bija kastēs līdznemto skolas grāmatu. Iztikām ar tām. Šeždesmitajos gados latviešu skolā skolēnu skaits strauji samazinājās. Liekas, ka iemesls bija grāmatu trūkums.

Pašreizējās skolas pārzines Rutas Kalniņas vadībā skola atkal atplaukusi, pārsniedzot trešo desmitu skolnieku. Gadu atpakaļ latviešu skolas audzinātājas bija iekārtojušas skolēniem latviešu grāmatu lasīšanas „fondu". Pavasarī, mācības gada sarīkojuma beigās, viena no skolotājām izsauca skolēnus uz skatuves un pasniedza tiem balvas — aploksnes, kuŗas saņēma čaklākie latviešu grāmatu lasītāji. Ziņkāres vadīts, ielūkojos vienas skolnieces aploksnē. Tajā bija 3 dolari; kādai citai — 5 dol. Kas tas bija par prieku — pirmā balva jaunajā mūžā!

Aijovas latviešu biedrības bibliotēkā atrodas ap 1000 latviešu grāmatu. Piecus gadus atpakaļ jautāju biedrības bibliotēkas vadītājam A. Grikim: „Nu, cik tad to grāmatu lasītāju tev ir?" — „Tevi ieskaitot, trīspadsmit," bija atbilde. Pašreiz lasītāju skaits pieaudzis uz 30, bet jauniešu skaits, kas lasa latviešu grāmatas, ir vēl gaužām niecīgs. Līdzēt var tikai balvas!

Ja nemaldos, Kultūras fonds naudas balvas rakstniekiem vairs neizsniedz jau 20 gadu. Grāmatu kalni ir pierakstīti, bet trūkst lasītāju. Tie ir jāatrod jauniešu vidū, ja ne citādi, tad ar balvām.

Kultūras fonds izsniedz balvām ievērojamas summas. Šķiet, lietderīgi būtu, ja tās izdalītu skolām, proporcionāli skolēnu skaitam, grāmatu lasītāju apbalvošanai.

J. Dimants sen., Aijovā, ASV

NERUNĀSIM KANADAS LATVIEŠU „IZLOKSNĒ"

Metimne savā vēstulē Latvija Amerikā 4. maija numurā, „Latviešu valoda trimdā", raksta, ka tā tiekot kroplota laikrakstos un citos izdevumos. Gribu jautāt, vai ir pareizi, ja „Kanada" tagad raksta bez garumzīmes uz otru „a", tāpat vairākus citus vietu vārdus? Ja kādu vārdu izrunājam gari, piemēram, Kanāda (ar garo a), tad tas tā būtu arī rakstāms, pretējā gadījumā runāsim Kanadas latviešu „izloksnē" — bez garumzīmēm.

Valdis Šteinmillers Toronto

SKOLĒNI UN SKOLNIEKI

Runājot par skolniecēm (meitenēm) un par skolniekiem (zēniem), Latvijā kopējais apzīmējums bija „skolēni", piemēram — „skolēnu vakari". Tagad vārda „skolēni" vietā bieži runājam un rakstām „skolnieki", kas attiektos tikai uz zēniem. **A. V.** Čikagā

MĪKLAINI NELAIMES GADĪJUMI

Komūnisti nespēj ideoloģiski nevienu tautu pārliecināt, atliek tikai iebrukumi ar tankiem un iekšēju apvērsumu organizēšana. „Ārējai čekai" ir simtiem līdzekļu, kā nobīdīt pie malas bīstamākos komūnistu pretiniekus.

Īsi pirms Korejas kaŗa sākuma amerikāņu spēku komandieri ģen. Vokeru sabrauca smagā mašīna. ASV 3. armijas komandieri ģen. Petonu, kas 1944. gada maijā, pēc Vācijas kapitulācijas, bija izteicies, ka kaŗš ar Pad. savienību ir neizbēgams, arī sabrauca smagā mašīna. Pirms kādiem 15 gadiem ievests slimnīcā pēkšņi mira komūnistu apkaŗotājs Mekartijs.

Tagad nežēlastībā kļuvis ASV prezidents Niksons. „Votergeitas skandals", kuŗu līdz apnikumam mal jau gandrīz divus gadus, turpinās, nākot klāt vēl jauniem „apstākļiem", kaut gan pirms tam bijuši vēl daudz lielāki skandaļi ar bijušajiem demokratu prezidentiem, bet kreiso mērķis ir tikai Niksons.

Alberts Kalniņš Toronto

Zemgalietis trimdā

KLOSTERKALNA VIENTUĻNIEKAM ARNOLDAM APSEM 28. MAIJĀ PIEPILDĀS 60 GADU

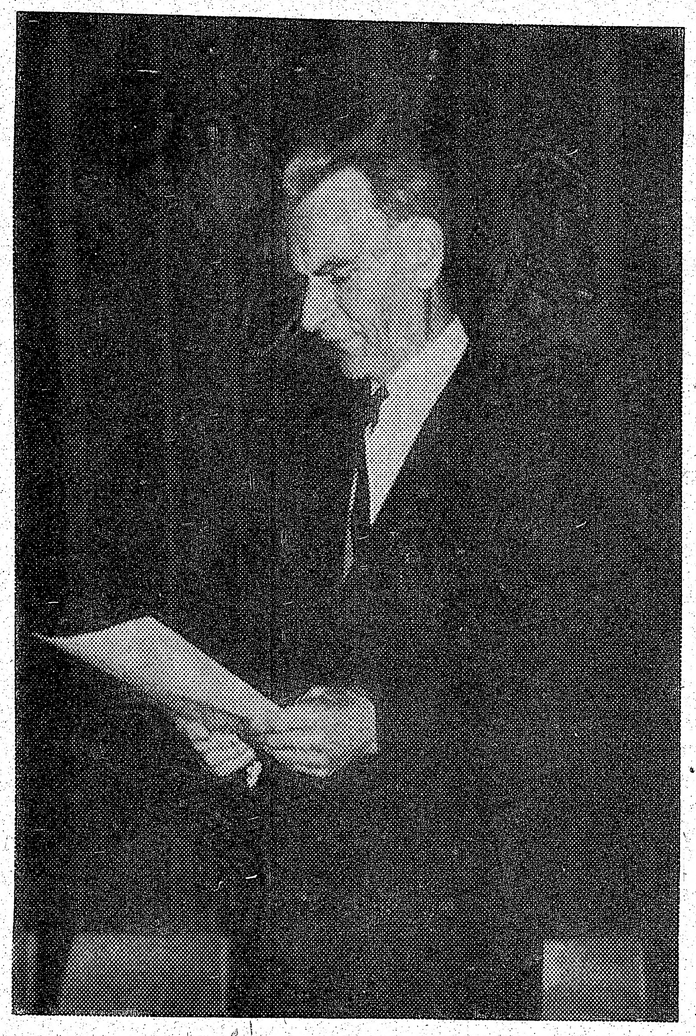

Arnolds Apse

Pirmo reizi satikāmies 1944. gada martā Ostrovā — Baznīcas kalna kaujā. Toreiz viņš bija sakarnieku vada komandieris un dzejnieks eksplodējošu granātu gaismā. — Pagāja ilgi gadi. Pēkšņi atkal bijām kopā Preses biedrības salidojumā Visbādenē, tālu no mūsu Jelgavas. 1967. gada 8. aprīlī avīžnieku un literātu sanāksmē Iecavā dzimušais Virzas kaimiņš toreiz pasludināja: „Esmu trimdā tādēļ, ka ar sirdi un prātu esmu pret manas tēvzemes okupāciju, pret tiesību un taisnības atņemšanu latviešiem, ieskaitot runātā un rakstītā vārda brīvības ierobežošanu. Es esmu svešumā tāpēc, ka mana vienīgā svētā lūgšana būs: Dievs, svētī Latviju!"

Mums, kas to dzirdējām, vēl šodien Apses priekšnesums ir neaizmirstams piedzīvojums, jo viņš skaidri pateica, ka trimda ir lāsts, kas jācieš latviešiem zvērīgu varas cilvēku dēļ un ka rakstnieks trimdā ir cilvēks, kam jādeg, un, ja vajadzīgs, jāsadeg par to, lai trimda beigtos ar ceļu uz mājām.

Pakavējoties tuvāk pie jubilāra, jāpiezīmē: pirmais dzejolis Mātei parādījās Bauskas Vēstnesī 1931. gada 1. maijā. Šis datums tad nu jāuzskata par viņa rakstnieka un dzejnieka gaitu sākumu.

Nobeidzis Codes-Bērzu pamatskolu, viņš iekļūst Hercoga Pētera ģimnazijā, kuras gaisotni veido direktors Jānis Lapiņš. Starp ģimnazijas vairāku simtu audzēkņiem sešiem jau ir tik lieli, ka viņu dzeju un sacerējumus publicē Jelgavas dienas presē, sevišķi Zemgales Balsī, kuŗas redaktors tobrīd ir dzejnieks un prozas grāmatu autors Eduards Rudzītis. Direktors Jānis Lapiņš arī ir rakstnieks un publicists un nepārspējams sarīkojumu organizētājs. Vairāku savas ģimnazijas jauno audzēkņu dzejnieku lasījumus, starp tiem arī Apses, viņš izkārto pat Rīgas radiofonā. Salgales zemnieka dēlam Jelgavā top pieccēlienu traģēdija — Slepkava, kuŗu pilsētas teātris gan cildina, bet neizrāda. Par trīscēlienu drāmu Kugrēni Apse saņem Lauksaimniecības kameras kultūras sekcijas atzinību, un pirmizrāde notiek Garozes pagastā. Apse no Jelgavas bieži ierodas Rīgā uz Zaļās vārnas literārajiem jampampiem.

Kaŗa laikā Apse nonāk Latviešu leģiona 15. divīzijā 1943. gada rudenī. Ievainots Veļikajas krastā, atveseļojies piedalījies Jelgavas cīņās, tad atkal ievainots.

Piedzīvojis gūstu Lundenā pie Heides un Cedelgēmā, Beļģijā. Šinī drūmajā posmā Apse nedzīvo tukšas dienas, bet vada kultūrvēsturisko apgādu Burtnieks, saraksta romānu — Ceļā uz Golgatu un raksta dzejoļus, starp kuŗiem daudziem paliekama vērtība.

Izcietis gūstu, dienas vada Orbekas nometnē pie Osnabrikas, līdz 1948. gada rudenī izceļo uz Franciju strādāt Forbachas raktuvēs. Vienīgi sīkstums un spīts neļauj viņu, līdzīgi citiem, samalt putekļos. Apse iztur nolīgto laiku un gadījuma pēc iegūst īpašumā teiksmaino vēju apdziedāto Klosterkalnu, kuŗā daudz ziedu klintīs, bet zemgalietim maz vietas dārziņam un kartupeļu vagām.

Apses literāro augšanu iezīmē viņa dzejoļu krājumi: Dziesmas par milzi, Pie krusta, Dievišķā simfonija, Lielais bēgļu ceļš, Katedrāle un komēdijas, Aiz dzeloņdrātīm, Pieci puiši precas, kā arī daimoniskā traģēdija Jūga nesēji.

Lielākais pienesums mūsu literatūrā tomēr ir romāns pašportrets Klosterkalns, kā arī dzejoļu krājums — Saules puķe. Viņš ir pamatīgs jaunās latviešu literatūras izpratējs un vērtētājs, arī sabiedriski kultūrālu un politisku problēmu apcerētājs. Sagatavošanā trīs jauni darbi: Klosterkalna otra daļa, ģimenes biografija — Kugrēni un romāns — Vēstules.

Alberts Eglītis

Anda Zirnite absolvē konservātoriju

Klīvlandiešiem 12. maijs bija liela diena: pēcpusdienā Severance zālē pasaules slavenā pianista Horovica sensacionāls „atgriešanās" koncerts, pēc daudzu gadu klusēšanas, bet vakarā ārpus Klīvlandes — Andas Zirnītes konservātorijas absolvēšanas koncerts Oberlinā. Braucot ar neatļautu ātrumu, pāris latvietēm izdevās nokļūt abos koncertos, bet dzirdēju vienīgi Zirnīti. Viņas vārds latviešiem jau labi pazīstams visskaistākajā nozīmē, un nu tam pievienojas slavenās Oberlinas konservātorijas oficiālie dokumenti. Esam kļuvuši bagātāki ar neparasti talantīgu, spožu, tikai 22 gadus vecu pianisti, kuŗas māksla jau tagad izsitusies pāri konservātorijas rāmjiem. Par viņu sākusi interesēties arī pasaules slavenā pianiste Vronska (nelaiķa Viktora Babina dzīvesbiedre), kuŗa Klīvlandes mūzikas institūtā strādā vienīgi ar „izredzētiem" un pianistu pasaulē skaitās „persona grata". Tā būtu vienreizēja laime, ja Anda tagad pāris gadus nokļūtu Vronskas rokās.

Anda Zirnīte

Koncertā trīs kolosālu apmēru darbi, katrs cita laikmeta, cita mūzikas virziena: Bela Bartoka Improvizācijas op. 20, Roberta Šūmaņa Humoreska op. 20 un Bēthovena 15 variācijas ar fūgu op. 35.

Andai nevien briljanta tehnika, bet arī apbrīnojama spēja interpretēt tik ļoti atšķirīgos mūzikas ģenijus. Nekad viņa nav slavēta par kādu „brīnumbērnu", lai gan šim apzīmējumam atrodas tuvāk kā dažs cits. Uz skatuves viņa nevien atskaņo, bet arī rada: Bēthovena variācijās dažkārt salecas spītīgi iecirtīgā individuālitātes patstāvībā, atraujoties no bieži dzirdētām Bēthovena interpretācijām vāciešu arodnieciskās rūpības un iesaldenās nobleses garā.

Klausoties Šūmaņa Humoresku, kļuva skaidrs, ka tur nedarbojas vienīgi Andas pirksti un ķermenis, bet jo nepārprotami — visai bagāta sirds un dvēsele.

Neiesilda gan Bela Bartoka bagātās devās pasniegtie sensitīvi — jutekliģākie technikas triki un skaņu dūrieni, bet arī šinī pasaulē Anda jūtas kā mājās.

Vairums klausītāju — paši Oberlinas konservātorijas audzēkņi gan gaŗās bārdās, gan caurās džinās, bet no Klīvlandes bijām tikai 8 latvieši — bez gaŗiem matiem un hipiju bārkstīm. Sirsnīgi, ilgstoši aplausi neapstājās pat tad, kad Anda bija jau sagatavojusies Bēthovena pirmajiem akordiem: bija vien jāceļas augšā no soliņa. Tādas lietas vis nenotiek bieži.

Un ko nu tālāk? Anda pati gan saka, ka nekā vēl neesot izdomājusi un izlēmusi, bet ir arī tādas zīmes, ka varbūt viņa izvēlēsies to sevis ziedošanās ceļu, ko iedrošinās tikai retie, izredzētie, nepārdodot sava tik izteikti spožā talanta kādai konservātorijai, vai universitātei par solīdu profesores algu.

Jūsmosim un priecāsimies, skatīdami mūsu Andu tuvojamies stikla kalna galotnei!

J. Kalnietis

Arnolds Apse

LATVIEŠU DZEJNIEKAM

1.

Tu esi egle sniegā.
Ziemsvētku vakarā atnāk bērns
ar cirvīti mazu.
Cērt —
cērt un smaida.
Cirtieni nesāp,
no smaida tev galotnē iedegas dzeja —
Ziemsvētku zvaigzne,
un to tu noliec bērnam pie kājām.

2.

Dzimtenē tu esi
bērzs, kas rīta pirmajā vējā,
kamēr putni vēl klusē,
priecīgs nošalc: Labrīt!
Un tas aizšalc no bērza uz bērzu —
kā dzimtenes gars.

Svešumā tu esi
dzimtenes bērza ogle.
Kvēlo!
Kvēlo —
lai tevi neizdzēš svešuma gars,
lai dzimtenes bērzi dzird tavu: Labrīt!

3.

Nav mazas tautas,
Nav mazu bēdu.
Nav mazas zemes,
nav mazu kapu.
Nav sīku dienu,
nav zemas debess.

Viss ir liels, jo tu stāvi
kapos, kas aizbērti vakar,
un šodien ar galvu
debesis augstāk cel.

4.

Tu esi viršu lauks
kāpās pie Baltijas jūras.
Vai tu to zini,
ka tādēļ mēs tevi mīlam?

Mūsu dvēseli skaidru
skalo Daugavas krāces,
aizskalo bēdas, atpalo prieku,
aiznes dadžus un nātras.

Ne jau pa rozēm mums iet!
Pa viršu lauku mēs ejam,
kāpās sēt priedes to vietā,
ko nolauzis pasaules vējš.

Ne jau pa rozēm mums iet!
Bet mēs ejam ar dvēseli skaidru,
un priežu sēklas smaržo pēc viršiem.

REDAKCIJAI PIESŪTĪTIE IZDEVUMI

Mazputniņš, 185. n-rs, maija izdevums, mēnešraksts latviešu zēniem un meitenēm visā pasaulē, jaunatnes literārās biedrības Ceļinieks izdevums; vāku zīmējis Imants Bite, redaktori Laimonis un Līga Streipi, 24 lp.

Women in the labour force — facts and figures, Information Canada, Ottawa, 1974, 286 lp.

Jewish Reference Book, 1973/1974, 25th Special Anniversary Edition.

Ziemeļkalifornijas Apskats, 4. n-rs, Ziemeļkalifornijas Latviešu biedrības izdevums, redaktors O. Celle, 22 lp.

Olģerts Liepiņš — Gustavs Vāza trimdā (Mārtiņš Purpēteris), vēsturisks romāns no 16. gadu simteņa, Latvju grāmata, 1974., 362 lp.

Jēkabs Dūks — Latviešu tauta lielo maldu un iznīcības celos (1915.-1940), AKA izdevniecība, 330 lp.

Eduards Freimanis — Ielas dārznieks, dzejoļi, iespiests ASV, 118 lp.

Kārlis Kāre — Vienkāršība, dzejoļi, 1932.-1972., iespiests ASV, 180 lp.

ALA Žurnāls, 11. n-rs, marta izdevums, Amerikas latviešu apvienības izdevums, Ilmāra Rumpētera vāka zīmējums, redaktrise A. Cīrule, 64 lp.

Pie Kurzemes upes Tobago salā

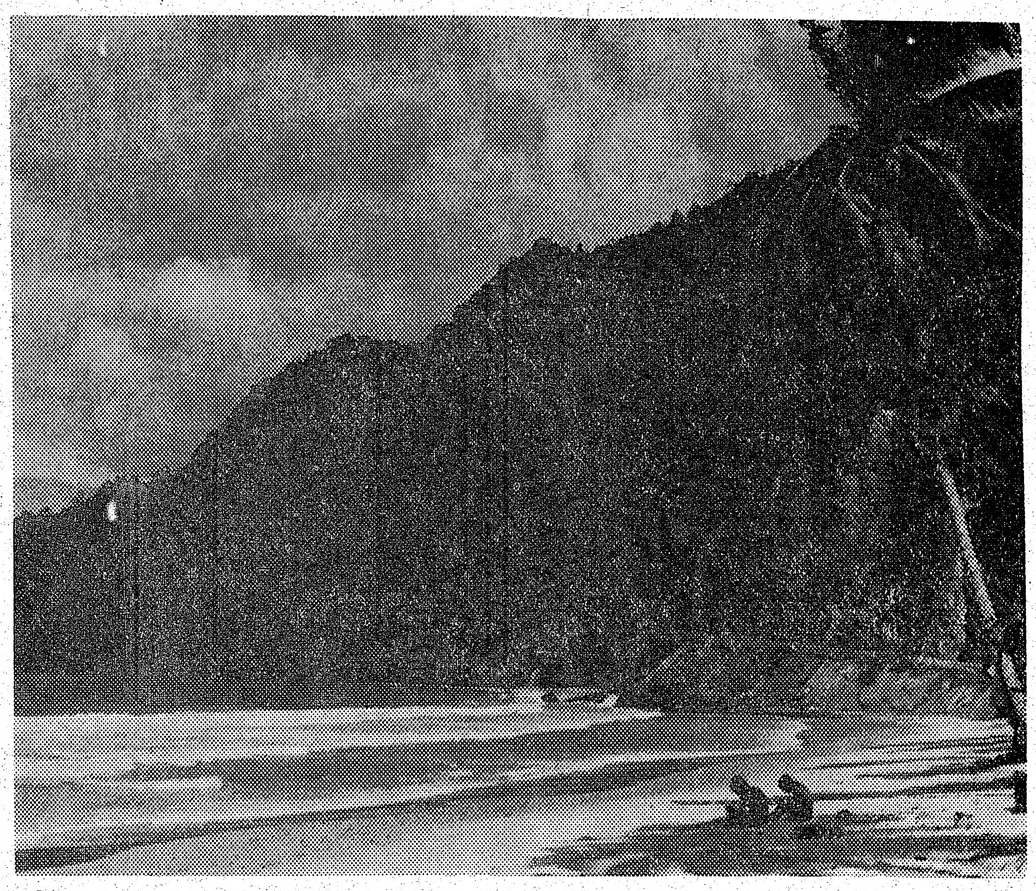

Tobago pludmale Foto: A. Millers

Ar interesi lasu laikrakstos par ALAs kārtoto tautiešu ceļojumu uz Venecuelu, Trinidadu un Tobago. Mēs tikko atgriezāmies no 15 dienu atvaļinājuma pa Tobago salu, izvēloties tieši to pašu maršrutu, ko iecerējuši ekskursijas rīkotāji, un varam teikt, ka bijām ar ceļojumu ļoti apmierināti.

No Ņujorkas lidmašīna ceļotāju noved nepilnās 5 stundās uz Karakasu — ātri augošo pilsētu, ar strauju satiksmi, grandioziem piemineklļiem Venecuelas neatkarības cīnītājam Simonam Bolivāram un vēlākiem ievērojamiem valsts vadītājiem. Klimats Karakasā ir mēreni karsts priekšpusdienā, bet stipri karsts un sutīgs pēcpusdienā. Bija interesanti iepazīties ar plašo universitātes kompleksu, kā arī vērot turīgo iedzīvotāju skaistās savrupmājas ar rūpīgi koptiem dārziem, un elegantās apartamentu ēkas. Aizmugurē pilsētas nomalēs, kalnu rajonos, saceltas neglītas skārda un māla būdas, kuŗās mīt tūkstošiem trūcīgo iedzīvotāju. Venecuela ir ne tikai bagāta ar eļļas avotiem, galvenokārt zem Maracaibo ezera, bet arī ar augstvērtīgu, tīru zeltu. Diemžēl, zelta izstrādājumu cenas sakāpušas pat mums, „amerikāņiem", grūti sasniedzamos augstumos.

Lidojums no Karakasas uz Trinidadu gar Venecuelas piekrasti un pāri nelielām salām ilgst tikai vienu stundu. Klimats jau te labāks — jūras vēju iespaids un salas bagātā flora — augļu koki, riekstu koki, džungļu krūmi un lauki, sniedz pietiekamu atspirdzinājumu un ēnu. Pilsētu apkārtnē labi kopti sakņu dārzi, kas pa lielākai daļai atrodas centīgo indiešu ieceļotāju rokās. Galvaspilsētā — Port of Spain, redzami gan nēģeŗi, gan indieši, bet mazāk angļi un amerikāņi. Trinidada un Tobago vēl vienmēr izmanto angļu civīlā dienesta ierēdņus un to padomus savu iestāžu vadībā. Labu iespaidu atstāj angļu kārtība skolās — katrai skolai noteiktas krāsas tērpi, kā zēniem, tā meitenēm, tā paceļot audzēkņu pašapziņu un zināmu lepnumu par savu skolu. Melnās meitenes baltās zeķēs un tenisa kurpēs. Visi skolnieki pieklājīgi un tīri tērpušies. Vidusskolā zēni iet vienā skolā, meitenes — otrā. „Bītņikus" un lielās, kuplās melnās matu frizūras neredzējām.

Kādu vakaru hoteļa dārzā redzējām augstvērtīgu profesionālo mākslinieku priekšnesumus: noskatījāmies kalipso un limbo dejotājus, dzelzs mucu orķestŗa (steeldrum band) īpatnējās mūzikas pavadījumā. Trinidādā ir apmēram 40 šādu dzelzs mucu orķestŗu. Karnevāla laikā tie visi sacenšas par labākā orķestŗa godu.

Trinidadas skaistākā jūrmala atrodas Marakas līcī, uz kurieni jābrauc pa šauru kalnu ceļu, caur palmu mežu, pāri

Lielais Kurzemes līcis pie Turtle Beach viesnīcas Tobago salā. Foto: A. Millers

stāviem kalniem. — Lidojuma pēdējais posms — Tobago no Trinidadas lidlauka tikai 20 minūtes, un tagad esam vēl bagātākā un zaļākā veģetācijas vidē. Tas tāpēc, ka Tobago nav tik kalnaina un vairāk padota Atlantijas okeana vējiem. Līdz ar to klimats ir nedaudz labāks nekā Trinidadā. Mūsu izraudzītais hotelis — „Turtle Beach" (nekāds „debesskrāj:", bet hotelis sastāv no atsevišķām divstāvu mājām, ar 4 istabām katrā mājā) atrodas Tobago salas skaistākā līcī — Lielajā Kurzemes līcī (Great Courland Bay). Te apmetīsies arī mūsu ekskursanti. Hotelis ļoti ērti iekārtots, ar lielu platību un no visām istabām no rīta līdz pat saules rietam paveŗas skaists skats uz Kurzemes līča jūrmalu un jūŗu, kur priekš daudziem gadu simteņiem izkāpa krastā drošsirdīgie latviešu jūŗas braucēji. Šo hoteli varam ieteikt ikvienam tautietim, kas vēlas atpūsties smilšu jūrmalā un apskatīt Kurzemes hercoģistes salu, par ko tik daudz lasāms vēstures un stāstu grāmatās.

Tūrisms Tobago nav vēl „amerikānizējis". Dabas skaistumu še daudz. Tepat pie hoteļa ir Kurzemes upe (Courland River), garākā upe salā, ap 20 jūdžu gaŗa, kas pa sausajiem ziemas mēnešiem pie jūŗas ir pavisam sekla. Pāri šosejai lasāms uzraksts „Courland Estate", kas norāda uz lielu kokospalmu plantāciju. Ļoti interesanti ir taksametrā apbraukāt Tobago salas pilsētiņas, džungļu kalnus, citas jūrmalas, kā arī piedalīties nelielā jūŗas braucienā ar motorlaivu uz koraļļu sēkli, kur ūdens ir tikai 1 metru dziļš, bet paveŗas skaists skats uz koraļļiem, ūdens augiem un daudzkrāsainām zivtiņām, kuŗas bezbailīgi peld tuvumā.

Trinidādā un Tobago ir lēti sudrablietu izstrādājumi, ieteicu arī kādu dzelzmucu orķestŗa skaņu plati, kā arī brīnišķīgos karnevāla krāsu diapozitīvus. Un, protams, lēti ir ruma dzērieni. Iepirkšanos vēlams izdarīt jau Trinidadā, Port of Spain pilsētā vai Trinidadas lidlaukā „bezmuitas" veikalos („Duty free" or „Bond" shops).

Tobago salas apskatei un vēstureš pētījumiem ļoti labs vadonis ir Dr. E. Andersona kapitāldarbs — Tobago un senie kurzemnieki Amerikā. Vai ALAi nevajadzētu izgatavot kultūrfilmu par Tobago salu, tā saglabājot mantojumu par mūsu senatni? Ceļojuma laikā to varētu īstenot.

A. Millers

Kreiļu zemē

CIEMOS PIE RAKSTNIEKA GUNĀRA JANOVSKA

Kuģis šūpojas Ziemeļjūŗas viļņos Lielbritanijas virzienā. Tā nu gan nav vairs Lielbritanija, par kādu mācījāmies vēl trīsdesmitajos gados mūsu brīvvalsts skolās. Tagad to sauc tikai par Angliju, tās mārciņa starptautiskajās biržās vēl vienmēr slīd uz leju, un tās vērtību nav varējusi noturēt arī Latvijas bankas zelta lieta.

Mūsu laikraksta redakcijas uzdevumā braucu apciemot rakstnieku Gunāru Janovski un apjautāties, kā veicas ar redakcijas aizrunātās noveles rakstīšanu, ko drīzumā sāks iespiest mūsu laikrakstā. Kuģis vēl šūpojas t. s. Kanāļa viļņu skavās. Tā nu ir jāšķēršo ūdens ceļš, pa kuŗu pirms 25 gadiem atstājām Eiropas krastus, lai dotos „uz jauno krastu" meklēt trimdas tālāko eksistenci. Kas tās bija par gaŗām medicīniskām, uzticamības, darba un citu spēju pārbaudēm, kamēr tikām līdz kuģim. Lai iebrauktu Anglijā, tagad jāizpilda neliela kartīte ar personiskiem datiem, bet iebraucot citās Eiropas zemēs, pat tas nav jādara. Kaut kāda pase gan vēl visur ir jāuzrāda. Derot arī Latvijas ārzemju pase, kas vēl ir daudziem Eiropas vecākiem tautiešiem.

Kuģi, kas kreisē starp Eiropu un Angliju, pieder bijušai jūŗu valdniecei. Uz tā praša angļu valūtu, un pasažieŗi ir visu rašu un nāciju, kā senajā Bābelē. Pēc vilciena pienākšanas par tālāko ceļu informēja ostas stacijas skaļrunī angļu, vācu, holandiešu un arī serbu valodā, jo dienvidslavi Eiropā ir lielākā ārzemju strādnieku grupa (Vācijā no 3,5 milj. ārzemju strādniekiem dienvidslavu ir 650.000). Lielākā daļa pasažieŗu uz kuģa ir jaunieši. Daži izskatās pēc īstiem klejotājiem: ar mugursomām un guļammaisiem, no somām izvelk maizes klaipus, sieru, margarīna bundžas un zaļu gurķi. Visu to saliek uz galda un savā starpā dalās. Tā viņi lēti apceļo svešas zemes. Vairumā tie ir zēni, vecāki par 20 gadiem, bet ir arī nedaudz līdzīgu meiteņu. Visi viņi ir ģērbušies laikmetīgi un visai pieticīgi. Ir arī jauniešu grupas, kas uz kuģa uzkāpj organizēti un vecāku kungu, domājams, skolotāju vai profesoru pavadībā. Tie ir labāk ģērbti, kaut arī bez kaklasaitēm. Īpaši izceļas kāda Velsas skolēnu grupa: zēni, vecumā ap 16 līdz 18 gadiem, visi tumši zilās žaketēs, vienveida kaklasaitēm, uz kuŗām skolas emblēmas. Bikses gaišas, gan dažādos toņos, mati gan pagaŗi, bet labi apkopti. Tad uzmanību saista kāda pamatskolēnu grupa, no kuŗas uz kuģa ir nodalījusies triju zēnu grupiņa, vecumā no 12 līdz 14 gadiem. Tie ienāk kafetērijā, uzliek blakus šķīvjiem uz paplātes arī mazu pudelīti alus, tad tā pabailīgi aiziet un apsēžas ēdamzāles kaktā. Mazākais, iekodis dažus kumosus, vēl apskatās apkārt, ķeŗas pie alus pudeles un ielej to glāzē. Pēc pirmā malka gan deguns mazliet saraujas, un lielākais, to visu vērodams, mazliet iesmejas. Nu mazais paņem atkal glāzi un, acis ieplētis, to izdzeŗ līdz pusei. Paēduši un padzēruši, visi vēl pārskaita sīknaudu un aiziet. Aizbraukuši mājās, citiem skolas biedriem varēs lielīties, ka uz kuģa uzdzīvojuši. Likās, ka tie sarunājās paklusām holandiski. Jā, zēniem visās pasaules malās ir vienādas ilgas — parādīt savu

(Turpinājums 17. lp.)

Plašas jaunatnes ieceres

LĪDZEKĻU PAVAIROŠANAI RĪKOS LOTERIJU „LATS LAIMEI"

Sakarā ar Kanadas pasta darbinieku streiku, mūsu laikraksta redakcijai tagad pienāk daudz vēstuļu no citām zemēm, ko uz Kanadu ieilgušā streika laikā nebija iespējams nosūtīt un kas atgrieztas sutītājiem atpakaļ. Šī iemesla dēļ vēlu saņemts arī mūsu Klīvlandes korespondenta ziņojums par 20. aprīlī notikušo Amerikas latviešu jaunatnes apvienības sanāksmi. Ievērojot tajā parrunātos svarīgos jautājumus, sniedzam šo novēloto atreferējumu mūsu laikraksta lasītājiem. **Redakcija**

Amerikas latviešu jaunatnes apvienības valdes sēdi Apvienotās draudzes namā vadīja priekšsēdis Jānis Mūrnieks. Sēdē bija ļoti svarīgi aktuāli jautājumi, kādēļ tā ieilga līdz vēlai nakts stundai. Līdzekļu iegūšanai jaunatnes darbam rīkos loteriju ar saukli „Lats laimei!" Tās nosaukumu iesniegusi Baiba Liepiņa no Bostonas. Visus tautiešus aicinās šo pasākumu atbalstīt, iegādājoties „Lats laimei" lozes. Latviešu centros izraudzīti 40 ALJAs pārstāvji, kas šīs lozes pārdos; tās piesūtīs arī atsevišķiem tautiešiem pa pastu.

Par šī pasākuma priekšdarbiem ziņoja priekšsēdis J. Mūrnieks no Itakas (N.Y.) un loterijas organizētāja Aija Spirģe no Ņujorkas pilsētas. Loteriju populārizēs ar skrejlapām, plakātiem un sludinājumiem presē. Laimestos paredzēts arī ceļojums uz dienvidu salām vai 2000 dol. naudā. Būs arī daudz citu vērtīgu laimestu. Loterijas priekšdarbiem līdzekļus aizdevusi ALA. Nolēma lozes izplatīt jau ap 20. maiju. Izloze notiks novembrī Detroitā, Mičigenā, ALJAs kongresa laikā.

Par ALJAs kongresa priekšdarbiem ziņoja Miķelis Bērzkalns no Detroitas. Rīcības komiteja jau kārto kongresa programmu, tiek aicināti lektori un priekšnesumu veicēji. Māris Graudiņš ierosināja sniegt kongresa apmeklētājiem priekšlasījumu par lidojošiem šķīvjiem un mirušo balsīm skaņu lentēs. Jau tiek apzinātas viesnīcas sanāksmēm, sarīkojumiem un pārnakšņošanai. Pēc kasiera Alvja Hageļa ziņojuma, pārrunājot vidusskolu, latviešu valodas kursu un Divreiz divi nometnes atbalstīšanu, valde atvēlēja 1000 dol., sadalot šo summu: pa 100 dol. Gaŗezera, Beverīnas un Kursas vidusskolām, 200 dol. Rietummičigenas universitātes latviešu valodas kursiem, bet 500 dol. nodeva Divreiz divi nometnes stipendijām, kas piešķiramas apvienības biedriem, kas apmeklēs nometni. Stipendijas pieprasāmas Divreiz divi nometnes vadītājam Aivaram Osvaldam (5546-A Cardiff Ct. Richmond, Virginia 23227).

3. Vispasaules jaunatnes kongress risināsies nākošgad no 15. līdz 23. augustam Luksemburgā vai Holandē, aicinot referentus arī no okupētās Latvijas. Kongresa organizēšanas darbu kārtotājs A. Osvalds ziņoja, ka rīcības komitejā darbojas ALJAs pārstāvji Alberts Ritmanis un Gvido Bočka; Austrālijas latviešu jaunatnes apvienības — Miķelis Strīķis, Jānis Čečiņš un Uldis Ozoliņš; Eiropas latviešu jaunatnes apvienības — Māris Ozols, Ojārs Rozītis, Baiba Lapiņa un Mārtiņš Būmanis, bet no Kanadas latviešu jaunatnes apvienības — Baiba Rubesa, Richards Ārgals un Ilze Valdmane.

Priekšsēdis J. Mūrnieks ziņoja, ka ALJA un Eiropas latviešu jaunatnes apv. savos kongresos nolēmušas likvidēt Pasaules latviešu jaunatnes fondu, kurā skaitās 20.000 dol. noguldījums, bet ko nevar apgrozīt. Šie fonda līdzekļi būtu sadalāmi starp ASV, Austrālijas un Kanadas apvienībām. Tomēr pirms likvidācijas jāizdara fonda revīzija, piedaloties minēto apvienību pārstāvjiem. No fonda summām būtu atvēlami līdzekļi 3. Vispasaules jaunatnes kongresam.

Biedrzinis Māris Graudiņš ierosināja, ka apvienības sanāksmēs un citos sarīkojumos jādod biedriem ieejas maksu atlaides un jāizveido sakari ar neorganizēto latviešu jaunatni, piesaistot viņus apvienībā. Jākāpina rosmes, jāpopulārizē apvienības darbs un jāvairo biedru skaits. A. Osvalds domāja, ka lielākos sarīkojumos, kur piedalās vairāk jaunatnes, tā būtu iesaistāma apvienības nodarbībās. Par ALJAs rosmēm vēl izteicās B. Liepiņa no Bostonas, J. Millers no Ņujorkas, M. Bundža no Itakas un G. Ģedulis no Grand Rapidiem.

Iecerētie politiskie kursi nav notikuši, bet paredzams tos sarīkot rudenī, kādā ASV vidienes latviešu centrā. Priekšsēdis J. Mūrnieks ziņoja, ka ALAs sekretariāts arī šovasar grib saistīt darbā kādu jaunieti sevišķiem uzdevumiem, maksājot 1000 dol. stipendiju. Tiem, kas vēlētos vasaru strādāt ALAs sekretāritātā, jāpieteicas pie priekšsēža J. Mūrnieka. **J. E.**

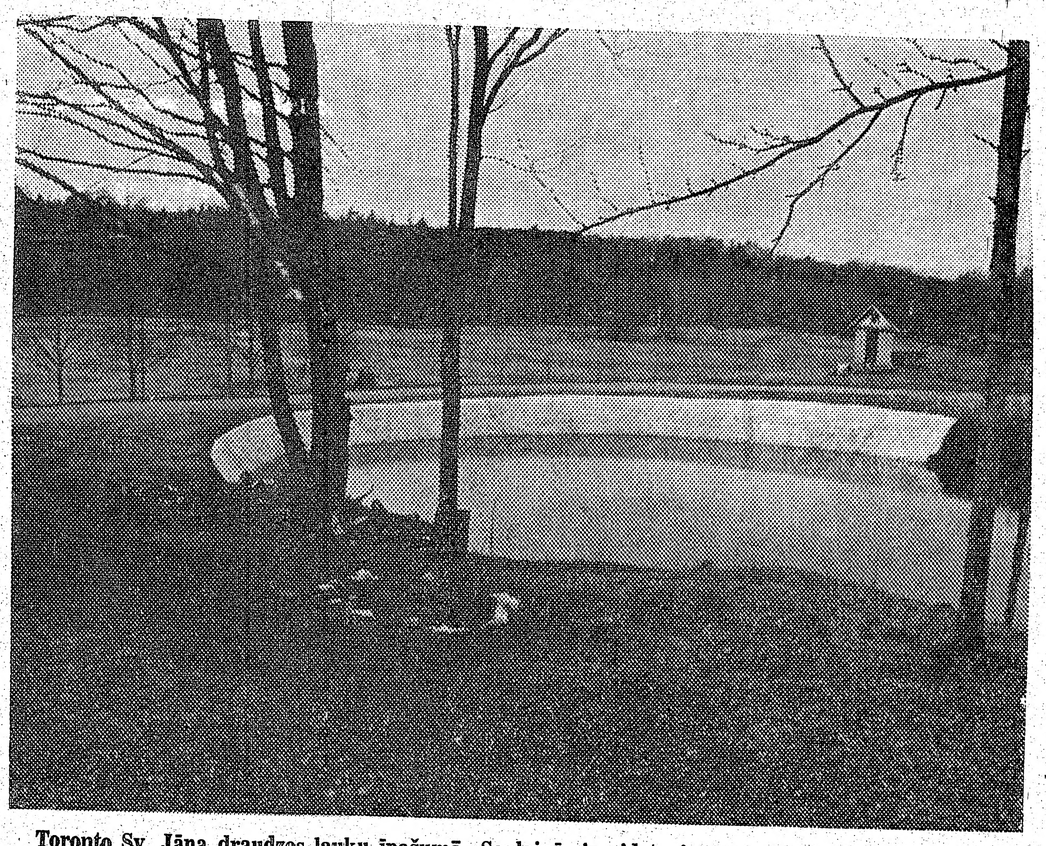

Toronto Sv. Jāņa draudzes lauku īpašumā Saulainē izveidots jauns ezeriņš, kas tagad iekļaujas šī īpašuma panorāmā. Saulaines uzpošanas talka paredzēta 25 maijā, lai šo iemīļoto atpūtas vietu sagatavotu vasaras sezonai. Foto: J. Tannis

Rasma Aizupe

Šeŝpadsmit Gadi Sibirijā

SEŠPADSMIT GADI SIBIRIJĀ

Šī saistošā un vienreizējā 14. jūnija naktī aizvestās RASMAS AIZUPES GRĀMATA IR IZNĀKUSI. Apgāds to pakāpeniski piesūta visiem pasūtinātājiem. Līdz ar Kanadas pasta streiku un nedaudz citiem tīri techniskas dabas apstākļiem (sevišķi iesiešanu), izsūtīšana mazliet aizkavējusies, bet pat vēlākie pasūtinātāji šo grāmatu saņems vēl pirms 14. jūnija „baigās nakts" atceres.

Grāmatas pamatcena, pasūtinot tieši no apgāda, ir Kanadas dolaros — $13.- par grezno un $12.- par cieto sējumu, bet ārpus Amerikas kontinenta pie atkalpārdevējiem citā valūtā, atbilstoši pamatcenai.

Pasūtinājumi ar samaksu adresējami: A. KALNIŅŠ, 43 WOODSIDE AVE., TORONTO, CANADA, M6P 1L6

N.B. Tautieši no ASV tiek lūgti naudas kursa un izmaiņas izdevumu segšanai pievienot 50 centus.

Garīgai augšanai —
kristīgai sadraudzībai —
veselīgam priekam

LELDAA's Jaunatnes Nozares

Kristīgās jaunatnes kursi

1974. gadā no 16. — 22. jūnijam

SAULAINĒ, pie Toronto

no 16 līdz 25 g. veciem.

Atbildīgie vadītāji māc. I. Gaide un J. Cālītis.

Pieteikšanās KJK līdz 1. jūnijam:
12 Worthington Cr.
Toronto, Ont. M6S 3P6
Tālr. (416) 766-5525
Dalības maksa $50.00

Atzinība laikrakstam

LATVIEŠU SABIEDRĪBAS PĀRSTĀVJI SVEIC LAIKRAKSTU LATVIJA AMERIKĀ UN TĀS REDAKTORU

Pēc DV Kanadas valdes sēdes 12. maijā Toronto, tās dalībnieki sapulcējās DV nama zālē ar citiem sabiedrības pārstāvjiem, vairāk nekā 50 viesiem, kur sveica Latvija Amerikā red. K. Sidaru ar pensijas izkalpošanu. Reizē tas bija atzinības apliecinājums laikrakstam un tās darbiniekiem, ko izteica vairāki runātāji.

Pie Daugavas vanadžu klātajiem galdiem un ziediem rotātā zālē vakara norisi vadīja Rūdolfs Norītis, iepazīstinot viesus ar K. Sidara dzīves un darba gājumu, kurā vairāk nekā 40 gadu pavadīti profesionālā žurnālista un redaktora darbā. Šajos gados ietelpināta arī darbošanās Latvijas telegrafa aģentūrā Leta, no 1934. gada līdz komūnistu iebrukumam Latvijā, bet visvairāk gadu pavadīti dienas laikraksta Kurzemes Vārds redakcijā Liepājā. Svešniecības gaitās Vācijā, Dienvidamerikā un, beidzot, Kanadā, K. Sidara avīžniecības gaitas turpinājušās vairākos trimdas laikrakstos, bet kopš 1969. gada Latvija Amerikā redakcijā, pēdējos gadus kā šī laikraksta atbildīgajam redaktoram. Blakus žurnālista un redaktora darbam rakstījis feļetonus un pievērsies arī dzejai. R. Norītis arī minēja, ka K. Sidars ievērojami uzlabojis laikrakstu, kā to liecina abonentu skaita pieaugums, pieminot arī viņa dzīves līdzgaitnieci Vēru, kas uzticīgi atbalstījusi un sekmējusi redaktora grūto darbu, pati uzņemoties nepateicīgo reportiera darbu, gan tulkojot daudzos oficiālos rakstus, gan arī pārstāvot redaktoru un laikrakstu, kur vien tas iespējams un nepieciešams. Runātājs raksturoja K. Sidaru kā sirsnīgu cilvēku un lietpratīgu kollēgu ar kuŗu sadarboties nav nekādu grūtību, arī kā labu un saprotošu draugu.

DV Kanadas valdes priekšsēdis G. Brikmanis savā apsveikumā minēja, ka laikraksts ir saucēja balss un ka redaktors K. Sidars strādā laikraksta un visas sabiedrība labā. G. Brikmanis kopā ar Latvija Amerikā valdes priekšsēdi E. Treilonu pasniedza DV Kanadas valdes un izdevniecības vārdā Jūlija Popeļa gleznoto K. Sidara portretu.

No Latviešu preses biedrības Kanadas kopas sveicināja kopas valdes priekšsēdis O. Liepa, minēdams, ka Kanadas kopai ir 40 biedru, bet no tiem tikai K. Sidars pelna iztiku savā profesionālā darbā un novēlēja viņam daudzkārt pārsniegt „Latvija Amerikā redaktoru trīsarpus caurmēra darba gadus," pasniedzot aploksni, bet dzejniece Guna Ikona viņa dzīvesbiedri iepriecināja ar ziediem.

LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs sacīja, ka Sidars strādā visgrūtākajā darbā — kalpot sabiedrībai, ko veicis labi, gādājot, lai Kanadā būtu latviešu laikraksts. Ja kāda no vietējām rakstniecēm preses kopas izdevumā sūdzējusies, ka neesot brīvas preses, tad tas norāda, ka ir brīva prese, ja var rakstīt, ka tādas nav! Redaktoram tomēr jāatšķir, kur izbeidzas preses brīvība un sākas apvainojums. Vieglāk vadīt centrālu organizāciju nekā laikrakstu, atzina T. Kronbergs. Viņš sveica arī jauno DV Kanadas valdes priekšsēdi G. Brikmani ar kuŗu pirms vairāk nekā 20 gadiem kopā dibinājis Latviešu nacionālās jaunatnes apvienību Kanadā. Tagad DV Kanadā ir nākotne, jo vadībā ir pirmais no jaunās paaudzes.

Svētā Andreja draudzes priekšsēdis J. Pētersons sveica Kārļa Ulmaņa vārdiem: „Ikviens darbs ir cilvēka piemineklis" un pasniedza Sv. Andreja draudzes koŗa iedziedāto skaņu plati Rekviēms. Redaktoram par pašaizliedzīgo darbu pateicās arī DV Toronto nodaļas valdes priekšsēdis V. Plūdons. Sveicienus nodeva arī TLB sestdienas skolas pārzine A. Martinsone, TLTA ģimnazijas direktrise V. Slavieša, piebilstot, ka ģimnazija izlieto Latviju Amerikā kā mācības vielu par sabiedrisko un politisko dzīvi. No Toronto latviešu kreditsabiedrības sveica A. Reinberga. No tuvākajiem darba kollēgām sveica DV Mēnešraksta redaktors K. Purmals un Laika Toronto redaktors M. Čulītis, nākot ar interesanta aroda statistiku, ka žurnālistam katru nedēļu jānoklausās vismaz desmit ievada, atklāšanas, jubilejas apsveikumu runas, svētrunas un nobeiguma runas, bet dažreiz pat vienā vakarā 30 runas. Var tikai apbrīnot redaktora dzelžaino izturību, kur var palīdzēt tikai „siltas kājas un vēsa galva". Viņš pasniedza veltei grāmatu.

Preses biedrības goda biedre un seniore Biruta Senkēviča atcerējās K. Sidaru no Liepājas laikiem un tikšanos avīžniecības darbā Vācijā un Kanadā. Teātŗa saimes vārdā sveicināja Skaidrīte Pūpēde, bet no DV Druvas nodaļas tās priekšsēdis A. Kalniņš.

Ar telegrammu un rakstu bija sveikuši Toronto latviešu biedrības valdes priekšsēdis I. Alksnis, žurnālists Osvalds Akmentiņš no Bostonas, rakstnieks Arnolds Rasa, mākslas recenzente Emma Znotiņa-Kalniņa u. c., daudziem apsveikumiem vēl pienākot redakcijā visu aizvadīto nedēļu. Vakara viesu vidū bija arī tāls cieminš — Aristrids Vīgners no Austrālijas. Visiem apsveicējiem par veltēm un sirsnīgajiem vārdiem pateicās red. K. Sidars, it sevišķi DV Kanadas valdei, Latvija Amerikā izdevniecībai, Daugavas vanadžu priekšniecei M. Jonānei un visām laipnajām galda klājējām, uzjautrinot viesus vēl ar jautriem savu darbu lasījumiem.

—sn

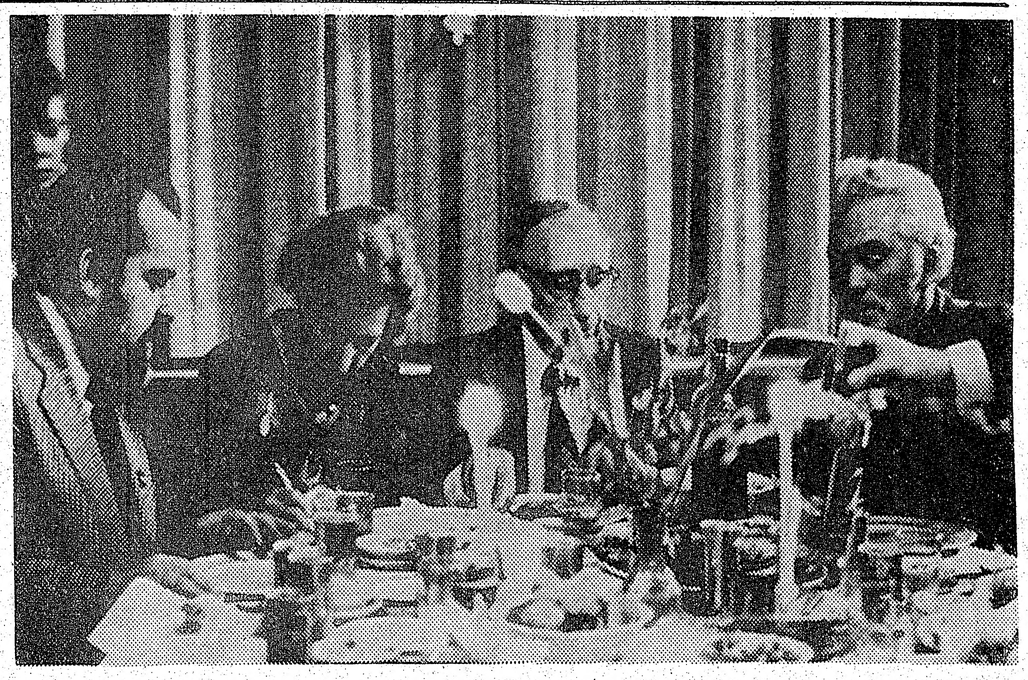

Pēc DV Kanadas valdes sēdes tās dalībnieki 12. maijā sapulcējās DV nama zālē, kur piedaloties vietējās sabiedrības pārstāvjiem, sveica Latvija Amerikā redaktoru K. Sidaru ar pensijas izkalpošanu. Attēlā no kreisās: LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs, Latvija Amerikā līdzstrādniece Vēra Sidare, red. K. Sidars un DV KV jaunais priekšsēdis G. Brikmanis.
Foto: Juris Sauemagi

Sagatavojami jauni politiski darbinieki

INFORMĀCIJAS DARBINIEKU SANĀKSME ANGLIJĀ

Daugavas Vanagu fonda informācijas darbinieku pavasaŗa sanāksmē Boltonas nodaļas jaunajā namā piedalījās pārstāvji no sešām DVF nodaļām, kā arī DV CV ārējās informācijas nozares vadītājs N. Bisenieks. Sanāksmi atklāja DVF ārējās informācijas daļas vadītājs G. Tamsons un ar rakstu bija sveicis DV priekšnieks J. Frīšvalds, Latvijas atjaunošanas komitejas Eiropas centra priekšsēdis P. Reinhards un DVF valdes priekšsēdis L. Rumba.

Pārskatus par daļu darbību sniedza to vadītāji redaktrise A. Liepiņa un G. Tamsons. Ziņojumiem sekoja pārrunas. Iekšējās informācijas daļas galvenais uzdevums bijis sakopot materiālus DV grāmatai Laiks, telpa, ļaudis, ziņojumu sniegšana presei un raidījumiem uz dzimteni, kā arī skaņu lenšu sagatavošana. Neredzīgo kopai un DVF jaunajam pasākumam — skaņu lenšu un filmu archīvam. Ārējās informācijas darbā galvenais bijis sadarbība ar citām apspiestām tautām, līdzdalība pretkomūnistiskās konferencēs un sanāksmēs, kā arī PBLA memoranda izplatīšana Eiropas drošības konferences laikā.

Par ziņojumiem laikrakstiem runāja žurnālists Arvids Paukulis. Liekas, ka ziņojumu laikrakstam uzrakstīt ir viegli, teica referents, bet tikai tas, kas to mēģina darīt, iepazīstas ar žurnālista darba grūtībām. Žurnālismu nevar iemācīt, ir jābūt dotībām šo darbu veikt. Protams, var iemācīt technisko raksta apdari, bet ne vienmēr tā ir galvenā. Paukulis ierosināja radīt sacensību jauniešu iesaistīšanai preses darbā, godalgojot labākos darbus, kas uzrakstīti par kādu noteiktu tematu. Daudz materiālu referents bija savācis par „drukas velniņa" nedarbiem, par ko reizēm smagi jācieš redaktoriem.

Par skaņu lenšu sagatavošanu Neredzīgo kopas bibliotēkas un mēnešraksta Dzintars vajadzībām, kā arī priekšdarbiem DVF archīva iekārtošanai skaņu lenšu un filmu veidā, runāja Harijs Blezurs. Cerams, ka nākotnē būs iespējams sagatavot lielāku skaņu lenšu skaitu neredzīgo kopai. Šīs kopas bibliotēkas skaņu lentes var pieprasīt neredzīgie arī Anglijā. Pirmās dienas darba sanāksmi pabeidza ar sarīkojumu un priekšniesumiem. Informācijas daļa demonstrēja politiskās karikatūras. Uz ekrāna viena otrai sekoja mūsu karikatūru meistara Ernesta Rirdana asprātīgie zīmējumi, starp kuŗiem daudzi savu aktuālitāti nav zaudējuši vēl tagad. Interesanti bija arī Ed. Keiša, Dadža un V. Sarkana zīmējumi.

Sanāksmes otrā dienu ievadīja mācītāja A. Putces svētbrīdis. Darba sēdes pirmais referāts bija veltīts Eiropas drošības konferences problēmām, par ko referēja G. Tamsons, bet par apstākļiem Latvijā runāja red. J. Pētersons. Viņš ilgāk pakavējās pie okupācijas varas paņēmieniem un metodēm latviešu tautas iznīcināšanai vai sajaukšanai ar citām tautām, jo sevišķi krievu. Vis-Vislielākais spiediens tiek izdarīts pret latviešu valodu, ierobežojot latviešu izdevumu skaitu, izplatot tulkojumus u. c. veidā. Mācību grāmatas skolās gandrīz vienmēr ir tulkojumi no attiecīgām krievu grāmatām. Dažas mācību un zinātniskās grāmatas ir tik piesārņotas ar „sociālistiskā reālisma" piemēriem, ka nekādā gadījumā mūsu skolās brīvā pasaulē tās nav lietojamas.

Sanāksmes beidzamais posms bija veltīts paneļa pārrunām. Atzinumi bija, ka mūsu organizācijas un pārstāvniecības politiski darbojas atzīstami. Nepieciešama lielāka koordinācija darbā; jaunu politisku darbinieku sagatavošana. Izveidojama cieša sadarbība ar citām apspiestām tautām.

(Turpinājums 12. lp.)

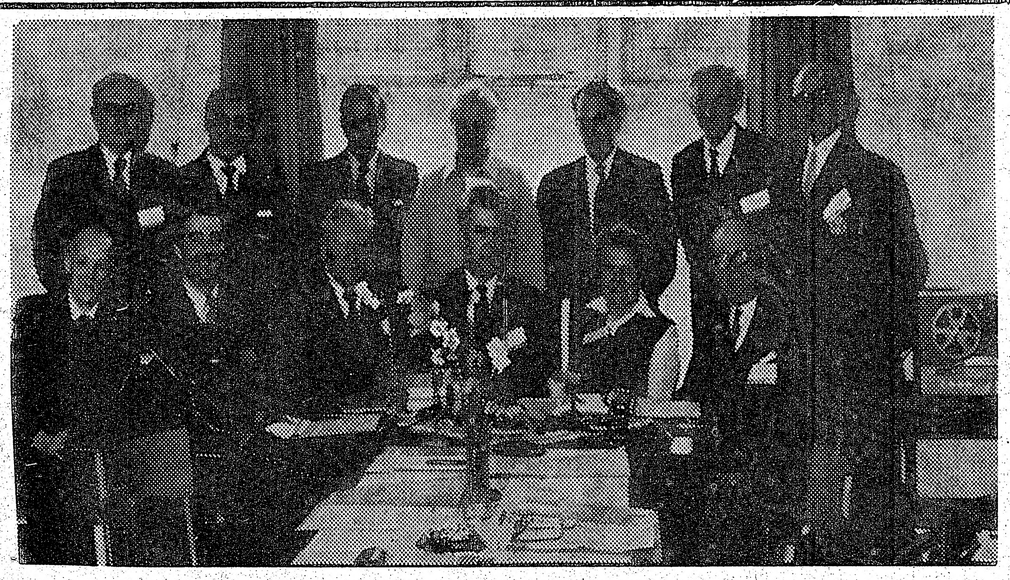

DVF informācijas darbinieku sanāksme DVF Boltonas nodaļas (Anglijā) namā, pirmā rindā no kreisās: Boltonas nodaļas inf. darbinieks J. Vītols, Līdsas nod. — J. Šmits, Boltonas nod. priekšsēdis J. Zaķis, DVF ārējās informācijas daļas vadītājs G. Tamsons, DVF iekšējās inf. daļas vadītāja A. Liepiņa un Londonas Avīzes redaktors P. Priedītis; aizmugurē no kreisās: žurnālists A. Paukulis, Ročdales nod. inf. darbinieks K. Birznieks, Karlailas — F. Mičulis un S. Jēkabsone, Boltonas — J. Ceske, redaktors J. Pētersons, Boltonas nod. sekretārs A. Krivonosovs.
Foto: H. Blezūrs

Toronto latviešu kreditsabiedrība

491 College St., Toronto, Ont.
M6G 1A5

T.L. Kred. sab.
HAMILTONAS NODAĻA
16 Queen Street North,
Hamilton, Ont.,
L8R 2T8

MAKSĀ

6% par noguldījumiem
7% par 1 gada ilgtermiņa noguldījumiem
8% par 3 gadu ilgtermiņa noguldījumiem
9% par 3 gadu ilgtermiņa noguldījumiem (% saņemot termiņa beigās).

Minimālais ilgtermiņa noguldījums ir $2000.00. Visi naudas noguldījumi apdrošināti. Dzīvības apdrošinājums līdz $2,000.00 procentuāli atkarībā no biedru vecuma iemaksāšanas brīdī.

IZSNIEDZ

apdrošinātus personiskus aizdevumus līdz $10,000.00,
māju obligācijas līdz $50.000.-.

Toronto birojs pirmdienās slēgts.

Tas atvērts: otrd. — ceturtd. no 10 rītā — 7.30 vakarā, piektdienās no 10 rītā — 8.00 vak. Sestdienās no pl. 9 — 1 pēcp.

TĀLRUNIS
924-2551
924-2552

Hamiltonas birojs
atvērts otrd. un ceturtdien no 6.30 vak. — 9 vakarā.

Tālrunis 529-7939

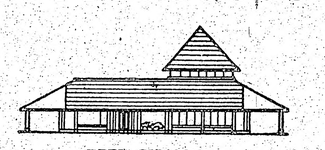

PEEL CHAPEL
2180 Hurontario St., 279-7663

RONCESVALLES CHAPEL
436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORKE CHAPEL
2357 Bloor St. W. 767-3153

Turner & Porter

APBEDĪŠANAS BIROJI

R. S. KANE Ltd.
apbedīšanas birojs
4812 YONGE STREET
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale
221-1159

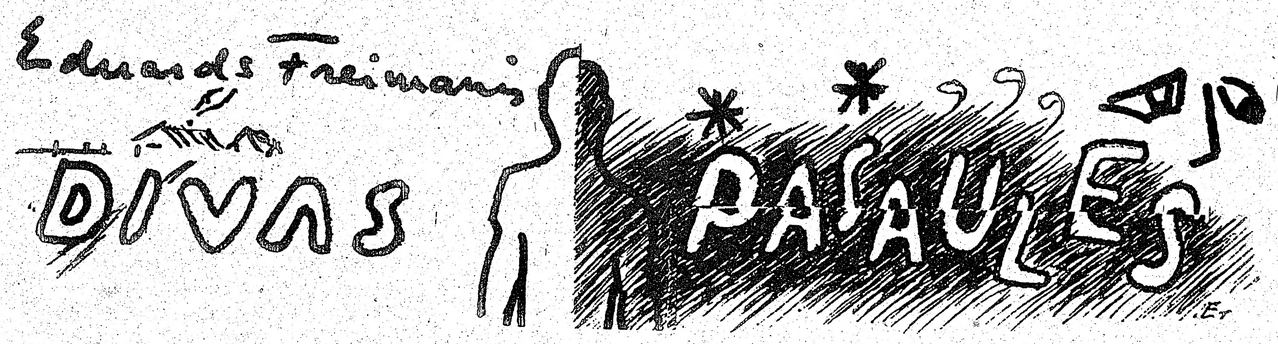

romāns

(35. turpinājums)

„Lai maļ savu domu! Caurām naktīm gudros. Jo ilgāk pa zirņiem un maniem noziegumiem rakņāsies, jo vairāk apstulbs."

„Pareizi esi izrēķinājis. Bet vai tu negribētu man prieku uzdāvināt kā Ziemsvētku dāvanu? Būtu laimīga, ja tu aizietu pie Kļaviņa jaunkundzes un dotu viņai gandarījumu."

„Svētki vēl aiz kalniem."

„Kaut kas nopērkams nekad tā neiepriecinās."

„Iet grēkus nožēlot pie tās!"

„Nenožēlo nekā — ziņo kā kareivis, mēms un kurls pagaidi viņas atbildes beigas un aizej."

„Neesmu no koka izvirpots!"

„Nē — tev jābūt no cietākas vielas."

„Neesmu!"

„Dzīve prasa ārdējumu. Ja tu izvārīsies savās jūtās, citi tevi saspaidīs, kā saimnieces saspaida kartupeļus cūkēdienam. To gan, Gunti, nepielaid!"

„Esmu ciets pa savai gaumei. Kļaviņa jaunkundze mani nesaspaidīs. Pati sevi cūkām atdos!"

„Tikai pazeminoties sevi paaugstināsi."

„Man tas nav vajadzīgs!"

„Ir — sevis un manis dēļ."

„Labāk paciešu salaušanas un pazemošanas zaņķi!"

Tu piecēlies; likam nespēji vairāk runāt. Neskatījos tev acīs, bet zināju, ka tās peldēja.

To nakti pat aspirīni nespēja mani iemidzināt. Rītā piecēlos kā no mārka izvilkta kaņepāju sauja. Smadzeņu vietā galvā bija pelavas. Ceļā uz skolu ziemelis aizpūta pelavas; varēju domāt ar ziloņa atjautu. Ja tagad ielīstu skolotāju istabā, Kļaviņa jaunkundze uzziedētu laimē, ka beidzot esmu atzinis viņas pareizo nostāju — tātad labojies. Nē, ne tikai to vien viņa spriestu! Domātu arī: Auduls apjēdzis, ka viņu nokers; gļēvulis nāk lāpīt baiļes un atmiekšķēt sodu. To tikai ne! Tad parādītos divkāršs vārgulis.

17.

„Ar naidu nav sadzīvošanas, jo tas grib uzkundzēties," skaidroju sev, gulēdams un ar acīm irdinādams tumsu. Spuldzes bija izdzēstas, lai miegs nebaidītos. Bet daudzi gultās grozījās, klepoja; reizēm kāds lādējās. Neredzama smacētāja sega bija pārklāta pār telpu — tas bija ļaunums, ko nejaudājām nomest, lai plaušās ieplūstu vairāk gaisa un mēs tiktu vaļā no savas pusnāves.

Esam nabagi; mums pietrūcis Dieva un citu cilvēku svētības. Jeb mums pietrūcis izturības, lai svētību nopelnītu? Nu lolojam naidu ir pret citiem, ir paši pret sevi. Bet naids neviena nežēlo; ja ieperinās, tad izsūc dvēseles saldumu, līdz cilvēks sačokurojas kā nomirusi lapa. No naida nevar atutoties: tas ir slimība, smadzeņu vēzis. Ar parastām zālēm to nevar izārstēt — vienīgi dvēseles apstarošana palīdz, jo tā izdedzina audzēju.

„Kā ir ar manu naidu?" prasu sev pusbalsī.

„Lieliski!" pēkšņi ierunājas cinisms neparasti samtainā tembrā. „Tu esi naidu kollekcionārs!"

„Kā tā?" izliekos pārsteigts.

„Visādi naidi tev krājumā — ir smagi, uzpūtušies, ir sīki, izdiluši. Nīgrums pret Kļaviņa jaunkundzi, pusaudzis naidēns pret darba devējiem, uzbarots un uzsūkāts pret politiskajiem pretiniekiem, policiju, tiesnešiem, dvēseļniekiem. Velnam savu krājumu varēsi dārgi pārdot."

„Tev šonakt sasilusi balss," aizrādu.

„Ar veselību nav lāga," cinisms atzīstas.

„Kas vainas?"

„Tavos nervos karsonis krītas; iekaisums atslābs. Tu pārcivilizējies pēc ārstu priekšrakstiem. Ja tā turpināsi nomierināties, tevi drīz laidīs mājās."

Saprotu, ka pienāktos priecāties, bet pamanu sevī žēlabas par uzticīgā apakšīrnieka sanīkšanu. Mūsu kļūviņi bijuši bezgalīgi, bet viņš bijis ar mani gadsimta trešdaļu. Pierasts — pat pie ienaidnieka var pierast; par to nav šaubu, ja paskatās pasaulē.

„Tu esi velna daļa manī, bet bez tevis tā sacukurotos, ka dzīvošana kļūtu sentimentālā romantisma komēdija."

„Tavi atmiņu kuģi, ar kuriem ceļo ciemos pie Irisas, allaž piekrauti cukura maisiem."

„Vai gribi, lai katru savu vēstules lapu ar sinepēm apziežu? Indi nevār litriem laistīt — dažādības vajag. Arī Šēkspīrs traģēdijām piekūla jokus klāt, tā kā slepkavām un viņu miroņiem bija jāsmejas dialogos, bet komēdijas aplaistīja ar asarām."

„Neaiztiec atkal Šēkspīru — tu vecpuisi — gaudoni — vijolīšu mīlestības trubadūr — dzimtenes birztalu dārzniek — riju prātvēder — grēku nožēlošanas meistar."

„Kaut kā jādzīvo, jāsalabina sevi ar cietumu."

„Drīz būsi salabinājies — tevi laidīs laukā."

„Vai man to nenovēli?"

„Kāpēc ne? Cinisms par laimīgo smejas, bet to neapskauž."

„Saproti: man dažreiz gribas kūleņus mest ielu, sētu un tīrumu pasaulē."

„Kūleņot varēsi arī aizlaikā, arī pa zemi."

„Pietrūkst miesas prieka."

„Dvēsele spēj dziļāk, dzidrāk priecāties."

„Tiem priekiem man vēl laika."

„Labi, labi, lai tev tiek tā dzīvīte, dzīvīte kā žubītei liepzariņā — kā tautu dēlam, zēģelīti uzvelkot."

„Dainu bajāra loma man nepadodas."

„Nebaidies: tā loma nebūs jātēlo, jo tevi neatstāšu, tavas dvēseles pažobelē paglabāšos."

„Tev uzticībā cinisma raksturs — tāds sūrums un rūgtums, kas pārdzīvo katrus apstākļus."

„Tāds esmu bijis kopš gadiem — kopš ar Arvīdu ķīvējies — kopš Kļaviņa jaunkundzi un pats sevi ar spītību piesmēji — kopš Irisu raudināji. Toreiz biju nesen piedzimis, bet odzulēnam tikpat nāvīga inde kā pieaugušam rāpulim."

Kad tevi kāds piemin, Iris, mani iešūpo Kurzemes birztalu vējš, kas piebiris ar pieneņu pūkām un piesūcies ar saules medu. Vientiesīgs vējš, sasapņojies vējš, bet es nespēju noturēties pilsētnieks, vēju aizbaidīt kā apmaldījušos gulbi un pasmīnēt. Nē — aizlaižos vējam līdzi; mana balss skan tā, it kā dudinātu dainas:

„Kāda vaina, ja senču mācība varbūt gadu simteņus veca? Kas par to, ka mana vēstule vietām līdzīga Mancēlija spredikiem? Pilsētnieciskais vājprāts mūs reizēm met atpakaļ senā vientiesībā, senā ticībā, tālos līdumu mālos. Kļūstam slimi no pilsētas slīpējuma — atveseļoties mēģinām šķūņos, patiltēs, notekās. Seju maigumu un bērnišķību slēpjam zem pinkainu matu cekula; nenoskrambātos stilbus mēģinām norūdīt, uzvelkot nātna bikses; basām kājām skrienam pa granti, cerēdami, ka raksturs nocietināsies, tāpat kā pēdas.

Kopš iemīlējos pilsētā un salaulājos ar to, nedrīkstu lakstoties ar pļavām, skūpstīties ar upēm, aizsapņoties putnu koncertos. — Dažreiz sadūšojos kļūt neuzticīgs: aizskrienu spēkratos, bet pilsēta nosēžas man blakus pie stūres, un ceļi kļūst ielas, pa kuriem ripoju kā dzīvsudraba piliens. Ja ar pilsētu esi savienojies, tad tai neuzticīgs vairs nespēj būt — tā visur nāk līdz.

Neizbristi paliek gaismas ezeri, neizpeldētas prieka upes, neizstaigātas miera tāles, neatrastas laimes lizdas. Pilsēta sola uz fabrikas lentēm saražotas bagātības — pilsēta kļūst spēcīgāka par laukiem: tos pāraug, aizēno, iztukšo. Bet pilsētas uguņi sagrauzdē nervus — pilsētas nemiers tos sarausta.

Man nebūtu jāsadeldē šis nebrīvības laiks, nebūtu jābaidās par paša smadzenēm, ja pirms gadu desmitiem nebūtu iekūlies naida purvājā. Viltīgs purvs, indīga rāva. Naids uzkūda nemieru — tas aizmāna uz pūļu citadelēm. Mēs pulcējamies psīchadēliskās demonstrētāju masās — jo vairāk nemiers mūs vajā, jo trakāk bēgam no miera. Varbūt mieru atradīsim, kurpes nometot, skrandas uzģērbjot un pinkas audzinot?

(Turpinājums sekos)

TORONTO ZIŅAS

● Pagājušās nedēļas nogalē, 19. maijā, Sv. Jāņa draudzē iesvētīja 28 jauniešus: 13 meitenes un 15 zēnus. Dievnams bija pārpildīts dievlūdzējiem līdz pēdējai vietai, un daudzi stāvēja kājās, vienai daļai pat paliekot ārpus baznīcas. Dievkalpojumu vadīja draudzes mācītājs I. Gaide, piedalotiesties māc. J. Cālītim. Dievkalpojumu kuplināja soliste Olga Grīķe (mecosoprāns), ērģeles spēlējot J. Barušam. 26. maijā pl. 11 rītā Sv. Andreja baznīcā iesvētīs 31 jaunieti.

● Māc. I. Gaide salaulāja Laimdotu Zeltīti Ciekurzi ar Džonu Franku Petruzelku.

● Pensionāru apvienības kārtējā saietā 16. maijā 163 dalībnieki noklausījās māc. J. Cāliša referātu par Arubu salu, illustrējot stāstījumu ar krāsu diapozitīviem. Nākamā saietā 23. maijā, ar jauniegādāto filmu aparātu bija divu īsfilmu izrāde par zelta raktuvēm un makšķerēšanu.

● Bijušajam DV Kanadas valdes priekšsēdim Elmāram Krūkam 12. maijā pasniedza Visvalža Reinholda mākslas darbu metallā — Latviešu karavīra liktenis un plāksnīti, kurā iegravēts: „Elmāram Krūkam pateicībā par veikumiem un lielo pašaizliedzīgo darbu, pildot 8 gadus DV Kanadas valdes priekšsēža amatu. 1974. gada 30. martā." Balvu dāvinājuši DV Kanadā.

● Sv. Jāņa draudzes padome nolēmusi maijā dzēst visu atlikušo dievnama būves parādu — ap 9000 dol. Ierosinātā ziedojumu akcija parāda samaksai līdz šim devusi 5000 dol. Ziedojumi turpina vēl ienākt. Bez kārtējiem maksājumiem, draudzes budžetā šim mērķim vēl paredzēti 3500 dol. Draudzes svētdienas skolas skolotāji un darbinieki atsacījušies no savām veltēm, ziedojot 250 dol. baznīcas parāda dzēšanai. Svētdienas skola no savas uzkrātās kollektes nodevusi bāriņu fondam 25 dol. un Baznīcas rītdienas fondam — 25 dol. Draudzes padome nolēma nosūtīt Baznīcas rītdienas fondam vēl 500 dol.

● Sidrabenes bērnu un jaunatnes nometne šovasar ilgs no 7. jūlija līdz 25. augustam; tās atbildīgais vad. mācītājs J. Cālītis. Nometne latviešu valodas nepratējiem no 18.—25. jūnijam, vadītāja Māra Pētersone. Bez tam vēl paredzēta basketbola skola no 7.—13. jūlijam J. Daugavieša vadībā, bet no 4.—18. augustam divu nedēļu programma nometnē būs veltīta jauniešiem no 13–16 gadu vecumam. Nometņošanas maksa 35 dol. par divām pirmajām nedēļām vienam bērnam no ģimenes, 30 dol. otram, bet 25 dol. trešajam un ceturtajam bērnam; sākot ar trešo nedēļu — vienam bērnam 30 dol. un par katru nākošo bērnu 25 dol. nedēļā. Basketbola nometnē maksa 45 dol.. Nometnē uzņem bērnus no 5—16 gadiem. Nometņotāji pieteicami līdz 28. jūnijam Z. Kalnai (2510 Cliff Rd. Mississauga, Ont., tālr. 275-3227). Nometnes svētki paredzēti 28. jūlijā, sporta svētki 11. augustā.

● Austrumu draudzes pērmindēram Krišam Jēkabsonam 16. maijā apritēja 85 mūža gadi. Viņš dzimis 1889. gadā Vandzenes pagastā, Kurzemē. Jubilāru sveica māc. A. Briedis un draudzes priekšnieka vietnieks G. Soste, bet draudzes dāmu komitejas pārstāve I. Soste pasniedza aploksni.

● Toronto „Dufferin Mall" rīko no 24. jūnija līdz 1. jūlijam internacionālo festivālu ar daudzu tautību paražām, tautas tērpu un nacionālo izstrādājumu skatēm. Būs pārstāvēta arī internacionālo ēdienu gatavošanas māka. Ikviena etniskā organizācija vai grupa, kas vēlētos piedalīties festivālā, var zvanīt 532-1152.

● Sakarā ar Latvijas bijušā aviācijas pulka 55 gadu dibināšanas atceri, paredzēta šī pulka bijušo karavīru un Latvijas aviācijas darbinieku sanāksme 15. jūnijā pl. 3 pēcp. Latviešu namā Toronto. Dalībnieki aicināti ņemt līdz saglabātos foto uzņēmumus no mūsu aviācijas dzīves. Piedalīšanās maksa paredzēta no 8—10 dol., pieteicoties līdz 8. jūnijam pie Arvīda Bembera (225 Quebec Ave., Toronto, Ont. M6P 2T9, tālrunis 762-1848).

● Šacha ātrspēles turnīrs notiks 1. jūnijā pl. 6.30 vak. DV namā (125 Broadview Ave.). Piedalīties var katrs šacha spēles cienītājs. Jaunatnes sporta svētkos 8. un 9. jūnijā Sidrabenē pl. 12 dienā risināsies jauniešu šacha spēles individuāli pa klasēm un komandu sacensības. Dalībniekiem pieteikšanās pirms spēlēm uz vietas pie N. Brasliņa, vai zvanot vakaros: 691-3163.

Viļa Plūdoņa atceres vakara dalībnieki Hamiltonā, no kreisās: A. Vītols, Ž. Vītola, T. Krūka, A. Rasa, Anita Plūdone un I. Breikša; aizmugurē no kreisās: N. Pulciņa, P. Zariņš, M. Avena, S. Lazdiņa, H. Rudzroga un A. Avena. Foto: Jānis Dāvis

Plūdoņa vakars Hamiltonā

Dzejnieka Viļa Plūdoņa simtgades vakarā, kuru 5. maijā rīkoja DV Hamiltonas nodaļa, bija ieradusies arī dzejnieka jaunākā dēla Varimanta meita Anita. Viņa brīvā latviešu valodā interesanti atstāstīja sava tēva un vecmāmiņas atmiņas, aizvedot klausītājus Plūdoņa dzimtas mājās Lejniekos, kur aizritējusi dzejnieka bērnība un jaunība. Dzirdējām daudz ko par lielā dzejnieka dzīvi un darbu, kā arī par viņa pēdējo ekskursiju uz savu kādreizējo skolu — Kuldīgas skolotāju semināru un Liezeri, kur dzejnieks jaunekļa gados sācis skolotāja gaitas un saticis savu vēlāko dzīves draugu Elfrīdu Melbārdi, kuŗa dāvāja viņam 5 meitas un 3 dēlus. Strauta gravā nav vairs lielā pelēkā akmens, uz kuŗa Plūdons bieži sēdējis un dzejojis, jo tas pārvērsts piemineklī Plūdoņa dzimtas kapos, kas atrodas Mēmeles upes krastā, netālu no Lejniekiem.

Dzejnieka 100. dzimšanas dienas atceres vakaru vadīja rakstniece Tonija Krūka, ietverot to Plūdoņa un Ausekļa parallēlē, jo Plūdons bijis Latvijas brīvības saucēja, Ausekļa domu biedrs un to iemūžinājis par visiem vairāk.

Par lielā dzejnieka dzīvi un darbu interesantu referātu lasīja rakstnieks Arnolds Rasa. Dziedoņi Alberts un Ženija Vītoli iepriecināja ar Plūdoņa lirikas kompozicijām, klavieŗu pavadījumus veicot Pēterim Zariņam. Plūdoņa dzejoļus skandēja Ilga Breikša, Nora Pulciņa un Hamiltonas latviešu skolas skolēni: Mirdza un Anda Avenas, Sandra Lazdiņa un Haralds Rudzroga.

Nobeigumā DV Hamiltonas priekšsēdis Valdis Tuklers pateicās sarīkojuma programmas veicējiem, tāpat sarīkojuma organizētājai Norai Pulciņai, bet vanadžu kopas priekšniece Elza Šteina visus apveltīja ar rožu ziediem. Kopas vanadzes bija dekorējušas telpas pavasaŗa ziediem, kā arī gādājušas par cienastu. Sarīkojuma viesi, skaitā ap 80, varēja apskatīt arī Plūdoņa piemiņas lietas.

T. G.

Jau parsniegta 5 milj. robeža

Toronto latviešu kreditsabiedrības bilance 15. saimniecības gadā sasniegusi jau 5 milj. 658.863 dol. Kreditsabiedrības gada pārskats rāda, ka nesadalītā peļņa aizvadītajā simniecības gadā bijusi 35.766 dol., kam pieskaitāmi 10.000 dol., kas izmaksāti ziedojumos: 3500 dol. LNAK, 3600 dol. latviešu skolām, 1000 dol. teātŗu grupām un 1250 dol. dažādiem mērķiem. Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, bilance augusi par 1,5 milj. dol. Hamiltonas kreditsabiedrības pievienošanās devusi gandrīz 200.000 dol.

Pagājušā gadā bankas grāmatvedības sistēma pārkārtota uz skaitļotāju, kas ātri un precīzi konstatē katra atsevišķa konta stāvokli, lai kreditsabiedrības darbs ietaupītu izdevumus. Aizdevumos māju obligācijām izsniegts vairāk nekā 3.400.000 dol., personiskiem aizdevumiem — 1.300.000 dol. Biedru skaits kopā ar organizācijām pieaudzis līdz 3085, bet bankas aktīvs — par 1.535.453 dol. jeb 37 proc., kas ir augstākais pieaugums visā kreditsabiedrības pastāvēšanas laikā. Ilgtermiņa noguldījumi pieauguši par 880.000 dol., par kuŗiem banka maksā 9 proc. Toronto latviešu kreditsabiedrības aktīvā un pasīvā ar 1974. g. 1. febr. iekaitīts arī Hamiltonas latviešu kreditsabiedrības aktīvs un pasīvs. Rezervju fondos: personisko aizdevumu rezervē tagad ir 14.767 dol., hipotēkāro aizdevumu rezervē 40.000 dol., bet no Hamiltonas latviešu kreditsabiedrības — 7592 dol.

Ontario kreditsabiedrību līgas biedru maksu 1,50 dol. no katra pieauguša biedra konta šogad, tāpat kā pagājušo gadu, samaksājusi kreditsabiedrība no saviem ienākumiem. Biedriem dividendēs izmaksāts 31.469 dol.

Aizdevumu komisija piešķīrusi 256 personiskos aizdevumus, kopsummā pāri par 1 milj. 248.000 dol. un 69 hipotēkāros aizdevumos, kopsummā par 1 milj. 213.000 dol. Visu piešķirto aizdevumu kopsumma 2 milj. 461.000 dol.

Revīzijas komisija savā ziņojumā norāda, ka kreditsabiedrības darbība sīki raksturošķo, biedriem izsūtītā pārskatā, kuŗa skaitļi saskan ar grāmatu kontu noslēgumiem un atbilst kreditsabiedrības darbības patiesajam stāvoklim.

Revīzijas komisija galveno vērību veltījusi tām aktīvitātēm, kas mazāk skartas no šīs sabiedrības algoto un valdības revidentu kārtējām revīzijām. Revīzijas komisijas svarīgākais darbs ir izsniegto aizdevumu stāvokļa pārbaudes individuāliem aizņēmējiem un sekošana nekārtīgo maksātāju kontu kustībai, piedaloties nekārtīgo maksātāju kārtošanas komisijas sēdēs un valdes lēmumu iedzīvināšanai. Zināmas neērtības kreditsabiedrībai radījušas agrāko darbinieku rīcības sekas. Svarīga ir Hamiltonas kreditsabiedrības pievienošanās. Kreditsabiedrības jaunais vadītājs J. Reinbergs sevi ir pierādījis par sekmīgu darbinieku.

29. maija gada sapulces darba kārtā Latviešu namā ir valdes, kasieŗa, aizdevumu komisijas, revīzijas komisijas un zvērināto revidentu ziņojumi, pārrunas par pagājušā gada darbību, kuŗā ietelp atlikušās peļņas sadalīšana ar dividnšu izmaksu, amatpersonu vēlēšanas, turpmākās darbības apspriešana, statūtu grozīšana un zvērināto revidentu pieņemšana.

—ls—

PATEICĪBA

Mans sirsnīgākais paldies visiem, kas no tūvienes un tālienes sveica mani septiņdesmitā gadmijā.

Prof. Elfrīda Karlsone-Bērziņa

BALTIC PUB NIGHTS

28. maijā,

18. jūnijā un

9. jūlijā,

plkst. 9.00 vakarā OLD BAVARIA,

Yonge un St. Joseph ielu stūrī.

Rīko: latviskās zināšanas Seminārs.

Meklē uzticamu un kārtīgu sievieti parastajiem MĀJAS TĪRĪŠANAS DARBIEM pirmdienās un piektdienās, no pl. 11 — 4 pēcp. Beach — Fallingbrook (Scarborough) rajonā.

Zvanīt vakaros no pl. 7.30 — 8.30, tel. 699-6605

Pārdodamas dažādu novadu **tautas tērpu jostas.**

Zvanīt Toronto, tel. 535-3725.

Nāve polonezes laikā

DV CV UN TAUTAS DEJU REFERENTE VĒRA RULLIŅA AIZGĀJUSI MŪŽĪBĀ

„Cits pēkšņi kā koks, vētrai brāžoties lūzt . . ." saka dzejnieks Vilis Plūdons Lāčplēšu dziesmā. Tā pēkšņi, vanadžu saimes jautrā un sirsnīgā brīdī, nolūza Vēras Rulliņas dzīvības koks. Bez brīdinājuma viņas sirds stājās pukstēt Vanadžu salidojuma laikā Birminghamā, sestdien, 11. maija vakarā.

Bijām noklausījušās jauku mūzikālu programmu un, uzsākot sarīkojuma sabiedrisko daļu, tautas deju referenti Vēru Rulliņu lūdza novadīt tautisko polonēzi Apaļo mēnesi. Kopā ar Birminghamas nodaļas priekšsēdi J. Miezīti latviskās dejas kopēja veikli izvadīja dejotāju viju un pēc noslēguma valša gribēja atgriezties savā vietā. Liktenis bija lēmis citādi: pēdējais dejas solis pārkāpa dzīvības slieksni un ieveda Vēru Rulliņu aizsaulē. Nelīdzēja vairs nedz atdzīvināšanas mēģinājumi, nedz ārstu palīdzība, un vanadzes, kas bija pavadījušas viņu ceļā uz slimnīcu, atveda skumjo vēsti: Rulliņa ir mirusi. Nāves iemesls — sirds tromboze.

Vera Rulliņa †

Lielas gandrīz neiespējami, iedomāties tautas deju kopu darbību bez Vēras Rulliņas padoma un vadības. Kopš pirmajiem gadiem Anglijā, viņa ar sirdi un dvēseli nodevās tautas deju kopu organizēšanai un apmācīšanai. Viņas izaudzināta Bradfordas nod. Sakta, kuŗas vadību uzņēmās līdz bija sev izaudzinājusi spējīgus darba turpinātājus. Līdz ar Saktu viņa nesa Latvijas un latviešu tautas mākslas vārdu pasaulē, piedaloties daudzos un dažādos folkloras festivālos un sarīkojumos Vācijā, Īrijā, Francijā u. c., bet visbiežāk, protams, Anglijā. Vēras Rulliņas ziņā bija lielie tautas deju uzvedumi visos trīs Eiropas latviešu dziesmu svētkos Hamburgā, Hanoverā un Ķelnē, tāpat arī Anglijas latviešu dziesmu dienās, Kultūras dienās un citos līdzīgos sarīkojumos. Tautas deju uzvedums pagājušā vasarā Ķelnē bija desmitais, ko vadīja Vēra Rulliņa. „Tas ir mans pēdējais — vairāk es nevadīšu," viņa teica, kad no Ķelnes pārbraukusi, bija dzirdējusi nopietnu ārsta brīdinājumu. Diemžēl, viņas vārdi piepildās.

Vēra Rulliņa, dzimtas vārdā Mateas, dzimusi Cēsīs 1905. gada 21. martā. Izglītības gaitas noritējušas dzimtajā pilsētā. Pēc vidusskolas beigšanas apmeklējusi izglītības ministrijas fiziskās audzināšanas institūtu, ko pabeigusi 1925. gadā ar skolotājas tiesībām. Vēlāk papildinājusies Vīnē Dalkroza ritmoplastikas un mūzikas kursos, iegūdama vidusskolas skolotājas tiesības.

Skolotājas gaitas uzsākusi Daugavpils skolotāju institūtā un vēlāk strādājusi arī Daugavpils 2. ģimnazijā. Bijusi aktīva gaidās, mazpulkos un citās jaunatnes organizācijās. Izkārtojusi un vadījusi vingrošanas un sporta svētkus Latgalē, un inscenējusi tautisko tradiciju uzvedumus, starp kuŗiem jo sevišķi minami Jāņu uzvedumi Daugavpils garnizonā ar ļoti lielu dalībnieku skaitu. Kad okupantu vara ar ieročiem uzspiež latviešu tautai savu iekārtu, Vēra Rulliņa līdz ar daudziem citiem dodas trimdā. Vispirms daži gadi Vācijas nometnēs, tad 1950. gadā — Anglijā. Pirmie gadi paiet smagā darbā, bet pamazām materiālie apstākļi uzlabojas un atliek brīvi brīži tam darbam, kas saistījis Rulliņu jau kopš jaunības dienām: mūsu folkloras, jo sevišķi tautas deju pētīšana, sistēmatizēšana un rekonstruēšana. Praktiskās nodarbības ar deju kopām, tautas deju kursi, dažādi uzvedumi lielākajās latviešu saimēs un visas Anglijas latviešu sarīkojumos, braucieni uz festivāliem citās zemēs — tas viss prasa lielu piepūli un daudz laika. Un tomēr Vēra Rulliņa atrada brīvu brīdi arī sabiedriskam darbam. Viņa ir aktīva vanadze jau kopš pirmajiem vanadžu darbības gadiem, un ierosina nodibināt vanadžu kopu Bradfordā, pati uzņemdamās kopas vadītājas pienākumus. Zīmīgi, ka kopas dibināšanas diena ir 1952. gada 18. maijs, datums, kas tik tuvs bijušās vadītājas bēŗu dienai. Par nopelniem DV organizācijas darbā Vēra Rulliņa apbalvota ar DV krūšu nozīmi zeltā. Rulliņa lasījusi referātus vanadžu salidojumos, vadījusi sarīkojumu programmas un no 1968. gada līdz 1973. gadam bijusi DVF vanadžu daļas vadītājas palīdze Ziemeļanglijas novadā. Līdz savas dzīves beidzamam brīdim Vēra Rulliņa bija DV CV jaunatnes nozares un DVF jaunatnes daļas tautas deju referente un viņas vadībā izveidojās lielāka saskaņa atsevišķo tautas deju kopu starpā un laba sadarbība ar tautas deju kopu vadītājiem visas organizācijas apmērā.

1969. gadā iznāca Vēras Rulliņas grāmata Soli pa solim rotaļās — dančos — dejās, ar ļoti plašu pārskatu par mūsu tautas dejām un rotaļām. Šī grāmata iemantojusi lielu atsaucību. Vēl pirms liktenīgā brīža nelaikē bija stāstījusi par sagatavotiem manuskriptiem un bagātīgo folkloras pētījumu materiālu.

Par Vēras Rulliņas aiziešanu skumst arī Latviešu preses biedrība, kuŗas Anglijas kopas biedrē nelaikē bija jau ilgus gadus.

Vairs neredzēsim dižo nīcenieci ejam tautas deju kopu priekšgalā; vairs nedzirdēsim viņas trejdekšņa šķindēšanu deju soļus vadot. Savas grāmatas ievadā Vēra Rulliņa likusi tautasdziesmu: Bij' manā pūriņā trīs māmiņu darījums: tēva mātes, mātes mātes, manas pašas māmulītes. Pateicībā par aizgājējas darbu un mīlestību, ko tā veltījusi mūsu tautas mākslas izkopšanai un saglabāšanai, turēsim cieņā to bagātīgo pūru, ko viņa ir atstājusi, lai mūsu jaunā paaudze varētu no tā smelt arī sev latvisko dzīves ziņu un prieku.

Aizgājēju pēdējā gaitā Līdsā izvadīja mācītājs E. Bergmanis. Par zaudēto dzīvesbiedri skumst sirmais kaŗavīrs kapt. Jānis Rulliņš. A. L.

Daugavas Vanagu Centrālās valdes
Jaunatnes nozares tautas deju referente

Vera Rulliņa

dzimusi 1905. gada 21. martā Cēsīs,
mirusi 1974. gada 11. maijā Birminghamā.

Par viņu sēro

Daugavas Vanagu Centrālā Valde

Lielais Likteņlēmējs šā gada 11. maijā Birminghamā,
Anglijā, pēkšņi mūžībā aizsaucis diženo vanadzi

Veru Rulliņu

Aiziet, aiziet tautu meita,
Klusos veļu pagalmos:
Pietrūks viņas čaklo roku,
Laba, gudra padomiņa.

Dieviņš lēma, Laima lika,
Ka tev bija jāaiziet.
Gauži raud jauni, veci,
Pēc, saulīte nogājusi.

Pēc Tevis sēro

Daugavas vanagu un vanadžu saime Kanadā

Daugavas Vanagu Fonda
Jaunatnes daļas tautas deju referente

Vera Rulliņa

dzimusi 1905. gada 21. martā Cēsīs,
pēkšņi aizgājusi Aizsaulē 1974. gada 11. maijā Birminghamā.

Cieņā un sirsnībā latvisko tradiciju kopēju arvien pieminēs

DV Fonda valde un vanagu saime Anglijā

LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķi numuri pērkami
HAMILTONĀ
Northland Grocery
173 Glendale Ave. North

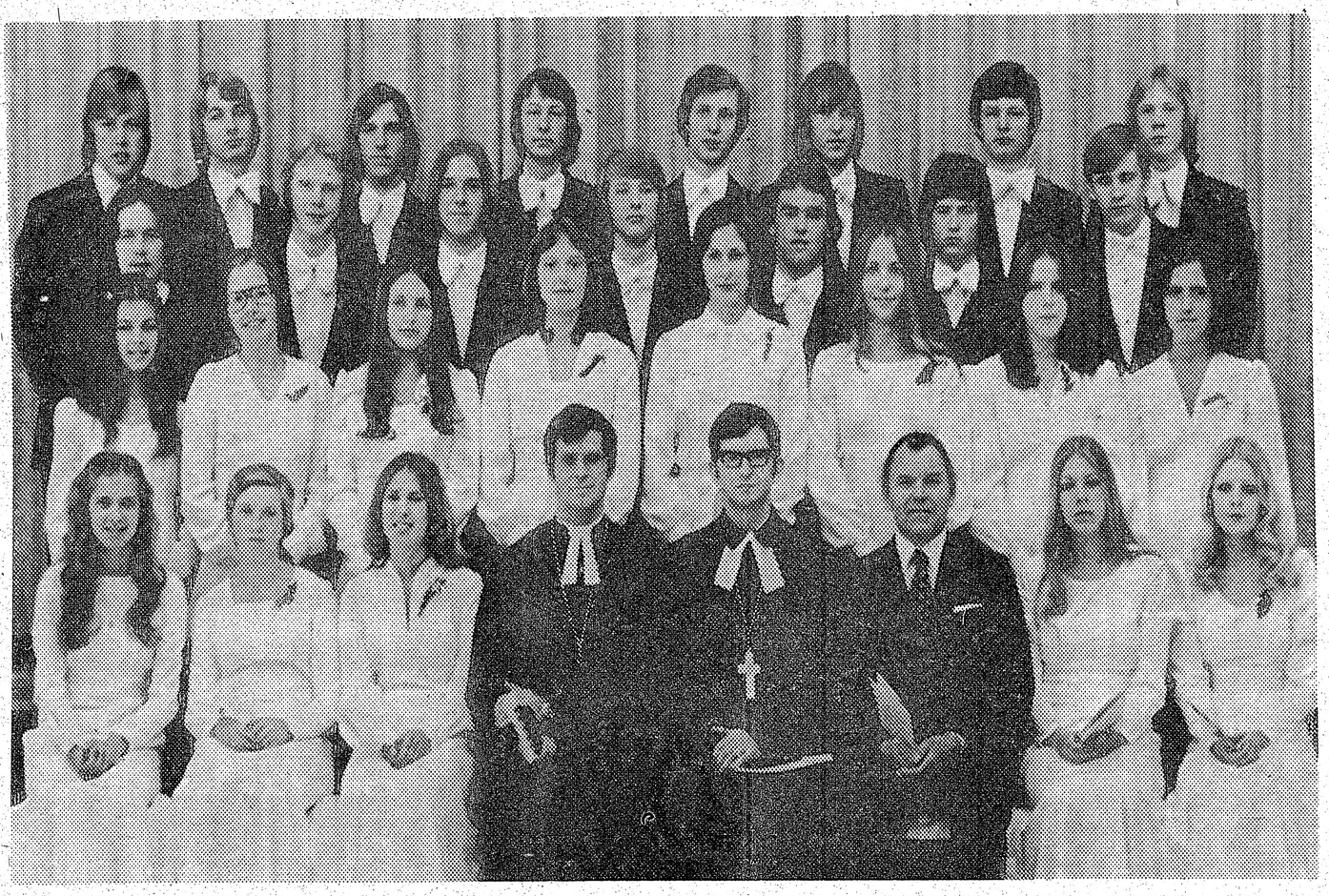

JAUNIEŠU IESVĒTE SV. JĀŅA EV. LUT. DRAUDZĒ TORONTO

Pirmā rindā no kreisās: Tamāra Krieviņa, Ingrīda Mežģirta, Edīte Marovska, māc. J. Cālītis, māc. I. Gaide, draudzes priekšnieks J. Koncis, Anda Lēvalda un Rita Naglis; 2. r.: Laila Tontegode, Daina Brumele, Linda Brežģe, Kima Klotiņa, Astra Ikše-Vītola, Laila Inne, Zaiga Strazdiņa un Laila Strazdiņa; 3. r.: Pēteris Jurševskis, Rolands Grants, Viktors Jaunkalns, Aldis Lēvalds, Ivars Grimba, Ēriks Suchovs un Edgars Kiršs; 4. r.: Raimonds Priedulis, Pēteris Sils, Roberts Jaunkalns, Valdis Felkers, Andris Černavskis, Ģirts Gubiņš, Ivars Vītols un Aldis Grants. Foto: J. Liģers

Austrālijas raibumi

Austrālijas federālajā parlamentā 1972. gada decembrī pie varas nāca strādnieku partija, kad 23 gadus bija valdījušas liberāļu un lauku partijas, abas pilsoniskas. Strādnieku partijā ir ļoti stiprs tā saucamais kreisais spārns ar komūnistu līdzskrējējiem pat ministru posteņos. Pēc 16 mēnešu valdīšanas, kas ir mazāk nekā puse no pilnvaru laika, ministru prezidents G. Vitlams lūdza karalienes pārstāvi Austrālijā atlaist abas parlamenta palātas un izsludināt jaunas vēlēšanas maijā. Kādēļ tā?

Pilsoniskās partijas bija neapmierinātas ar Vitlama diplomātisko attieksmju nodibināšanu ar sarkano Ķīnu un Ziemeļkoreju, kā arī ar komūnistisko Vāciju. Otrkārt, valdības šķiešanās ar naudu, kas pacēla inflāciju no 4,6% 1972. gadā uz 14% 1974. gadā. Treškārt, valdības dažādās machinācijas, lai nodrošinātu sev vairākumu nākošajās senāta vēlēšanās. Ir vēl daudz citu iemeslu, kas pamudināja pilsoniskās partijas piespiest ministru prezidentu atlaist parlamentu un izsludināt jaunas vēlešanas.

Mēs, latvieši, tāpat arī citi politiskie imigranti, jau no paša šīs valdības sākuma nejutāmies vairs tik droši kā iepriekšējo valdību laikā, jo katrs pagrieziens pa kreisi nenāk mums par labu. Varētu minēt vairākus reālus piemērus, bet runāšu tikai par pašu pēdējo. Pad. savienība bija pieprasījusi Austrālijas valdībai atļauju ierīkot Austrālijā bazes satelītu novērošanai. ASV tūlīt protestēja, Latviešu apvienības Austrālijā un Jaunzēlandē protesta iesniegums sasniedza ministru prezidentu, ārlietu ministru un opozicijas vadītāju jau trešā dienā pēc tam, kad šī ziņa parādījās atklātībā. Mūsu rīcībā bija ātra un trāpīga, jo norādījām uz līdzīgām bazēm Latvijā, kas bija faktiskais sākums Latvijas okupācijai. Austrālijas valdība Pad. savienības priekšlikumu noraidīja, protams, ne jau mūsu iesnieguma dēļ, bet galvenokārt drīzo vēlēšanu dēļ. Varam būt apmierināti, ka esam šai kausā iepilinājuši arī savu pilienu, lai kauss sāktu plūst pāri malām.

Strādnieku valdības laikā bija atvērti plaši vārti visādām Pad. savienības un citu komūnistu pārvaldīto zemju delegācijām, ansambļiem u.t.t. Kā pēdējā „atrakcija" Sidnejā bija Maskavas cirks. Pie ieejas vispirms žīdi sarīkoja demonstrāciju, protestējot, ka „krievu lāči drīkst braukt uz Austrāliju, bet žīdi nedrīkst". Tūlīt pēc tam sekoja latviešu (ar citu baltiešu piepalīdzību) demonstrācija ar attiecīgiem plakātiem un saukļiem. To visu rādīja televīzijā un ziņoja radiofonā, kā arī bija īsi ziņojumi dažos laikrakstos.

*
**

Lai ko varētu pārmest latviešu jaunatnei Austrālijā, tikai ne aktīvitātes trūkumu, sevišķi pēdējos gados. Visaktuālākais nesenais notikums bija 13. Jaunatnes dienas Melburnā no 16. līdz 19. maijam. Programma visai plaša. Izstādes atklāšana, teātŗa izrāde — M. Zīverta Tvans, Melburnas jauniešu iestudējumā, mūzikālā daļa, tautas dejas un sabiedriskā daļa. Otrā dienā Latviešu jaunatnes apvienības Austrālijā kongress, sporta pēcpusdiena un balle, teātŗa izrādē bija E. Albija Smilšu kaste un R. Blaumaņa Pēc pirmā mītiņa, Sidnejas jauniešu iestudējumā, mūzikālā daļā dzejas un tautasdziesmu vakars un sabiedriskā daļa. Sidnejas jauniešiem, kas aktīvi piedalījās dažādos sarīkojumos, bija jāmēro vairāk nekā 600 jūdžu, Adelaides jauniešiem 500 jūdžu, bet brisbaniešiem — 1300 jūdžu. Varbūt kādi ieradās arī no otras Austrālijas malas — Pertas, mērojot turpat 2500 jūdžu.

Latviešu jaunatnes apvienības Austrālijā priekšsēdis J. Čečiņš ziņo, ka no Latvijas saņemta filma Mērnieku laiki un tuvākā laikā to izrādīs Austrālijas latviešiem. Atbildot jautājumam — kādēļ šī filma vispār bija vajadzīga, priekšsēdis paskaidro, ka šo darbu no mūsdienu jauniešiem reti kāds būs lasījis, bet filmu noskatīsies daudzi. LAAJ prezidijs tomēr vēlas filmu redzēt pirms to rāda atklātībai.

*
**

Latviešu teātris Austrālijā ir vienmēr bijis aktuāls. Pašlaik latviešu teātŗu ansambļi Austrālijā gatavojas savam gadskārtējam pēc kārtas 14. festivālam, kuŗa visi ansambļi spēlēs tikai Austrālijā dzīvojošo latviešu rakstnieku sarakstītās lugas un Kultūras fonds godalgos labāko lugu ar 100 dolariem. Balvu no teātŗa nozares līdzekļiem pasniegs labākam ansamblim. Sidnejas latviešu teātris izrādīs Ulža Siliņa lugu Pilsoņa Avots lieta — par dzīvi okupētajā Latvijā. Adelaides latviešu teātrise rādīšot Miervalža Bumbieŗa sarakstīto jaunāko lugu. Tas būšot „laikmetīgs gabals". Adelaides latviešu drāmas studija rādīs Mērijas Dulpiņas lugu Kam pieder galvas kauss? Paši melburnieši — Austrālijas latviešu teātris rādīs Ernas Lēmanes lugu Solterra, arī par mūsdienu problēmām.

Austrālijas latviešu teātrim turneja uz Ziemeļamerikas kontinentu jau tikpat kā noorganizēta un paredzēta no 4. septembŗa līdz 3. oktobrim. Režisors visām izrādēm būs G. Grauds. Paredzētas 16 izrādes 9 dažādā pilsētās, no tām divas, 14. un 15. septembrī, arī Toronto.

*
**

Daugavas Vanagu organizācija Austrālijā arvien ir bijusi viena no aktīvākajām. Ar savām nodaļām visos lielākajos un dažos arī mazākajos centros tā ne tikai izvirzās dažādu sarīkojumu rīkotāju priekšgalā, bet ir aktīva arī sportā, sevišķi šaušanā. Marta mēnesī gandrīz katra nodaļa rīkoja pļkv. O. Kalpaka un Leģiona atceri.

Pēdējos 2 apkārtrakstos (marta un aprīļa) DV Austrālijas valde aicina ieskaņot referātus, latviešu autoru darbus, latviešu dziesmas u. t. t. skaņu lentēs „acu gaismu zaudējušo kaŗa biedru" vajadzībām Vācijā. Daži ieskaņojumi jau nosūtīti un saņemta pateicības vēstule.

E. Šmugajs

Kurzemes cietokšņa atcere Klīvlandē

DV Klīvlandes apvienība Apvienotās draudzes sabiedriskā namā 11. maijā rīkoja Kurzemes cietokšņa atceri, pulcinot ap 100 dalībnieku. Tas bija izcils godinājums tēvu zemei un brīvības cīnītājiem, kā to īpaši savā svētrunā pasvītrāja māc. K. Briedis.

Par Kurzemes cietokšņa cīņām runāja šo cīņu līdzgaitnieks Osvalds Kļavenieks no Toronto, apcerēdams cīņu posmus sešās Kurzemes lielkaujās, kas prasījušas smagus upuŗus. Runātājs arī norādīja uz nepietiekamo apbruņojumu cietokšņa cīņu sākuma laikā, kureliešu kustību un vācu kaŗa vadības taktiku, kad latviešu kaŗavīriem dažkārt bija jāiztur lielākais ienaidnieka spiediens, kas arī prasīja savu daļu. Viņš pasvītrāja arī kaŗavīru morālisko pārbaudi, jo ienaidnieks no okupētajiem Latvijas novadiem bija mobilizējis turienes spējīgākos vīriešus un metis cīņās. Tā varēja sagadīties, ka tēvam bija jācīnās pret dēlu un brālim pret brāli. Viesis cildināja arī Kurzemes civīliedzīvotājus, kas visiem iespējamiem līdzekļiem atbalstīja mūsu cīnītājus un aicināja ar klusuma brīdi godināt visus cīnītājus, kas krituši par savas zemes brīvību.

Svinīgo aktu ievadīja ar Svēts mantojums. Apvienības priekšsēža Viktora Zemesarāja un vanadžu kopas priekšnieces Elzas Gailītes vadīti, jaunieši ienesa Latvijas un ASV karogus. Vēlāk V. Zemesarājs nodeva karogus Apvienotai draudzei kā DV apvienības dāvinājumu draudzes sabiedriskam namam. Par šo veltījumu sirsnīgus pateicības vārdus Daugavas vanagiem veltīja draudzes priekšnieks T. Berkulis. Svinīgā aktā DV solījumu lasīja jauniešu kopas pārstāvis Kārlis Čečeris.

Jaunajiem DV apvienības biedriem — jauniešiem DV krūšu nozīmes pasniedza apvienības priekšnieks ar vanadzi Hermīni Kalniņu, kas Daugavas vanagos darbojusies jau Francijā. Nozīmes saņēma Laima Jurjāne, Ilze Pičukāne, Maija Strauta, Ilze Subere, Rasma Šulca, Līga Zemesarāja, Pēteris Lagzdiņš un K. Čečeris. Apvienības valdes priekšsēdis savukārt pasniedza goda rakstu rosīgajai sabiedriskai darbiniecei un meiteņu ansambļa Aija mūzikālai vadītājai Ausmai Pirktiņai. Ansamblis (Inese Grava, Ilze Pičukāne, Anita Ziediņa — soprāni; Karmene Edelberga, Anda Grīna, Maija Strauta — alti) viņas vadībā iepriecināja ar vairākām dziesmām.

Nobeigumā J. Ziediņš izrādīja DV Globālo dienu (1972. g.) filmu — Vēl cīņa nav galā. Pie vanadžu klātā cienasta galda ar Daudz baltu dieniņu sumināja vanadzes Hermini Kalniņu, Ēriku Liepiņu, sakarā ar „apaļo" dzīves gadu aprisi.

K. O.

MIRUSI DORA ŠVĪKULE

Šveicē 12. maijā 89 g. vecumā mirusi dabas dziedniecības un veģetārā uztura popularizētāja Dora Švīkule. Viņa dzimusi 1884. gada 17. augustā Nurmuižas pagastā Kurzemē. Studējusi Tērbatā, Maskavā un Šveicē, kur 1927. gadā beigusi Cīriches universitātes fiziko-terapatisko institūtu. Rīgā 1927. gadā nodibinājusi Dietiski fizikālo terapijas institūtu un medicīniski terapatisku saulotavu. Kopš 1950. gada viņa dzīvoja Šveicē. Dora Švīkule izdevusi vairākas grāmatas par veselības kopšanu un ilga mūža noslēpumu, kā arī publicējusi daudzus rakstus periodikā.

VENERANDA VABALE IZSTADĀS TORONTO

Venerandas Vabales pirmo gleznu skati Toronto 31. maijā pl. 7.30 vakarā Sv Jāņa baznīcas telpās atklās konsuls Dr. E. Upenieks. Skate būs atvērta vēl 1. un 2. jūnijā.

Ģimenes dienu vairākas draudzes un latviešu organizācijas atzīmēja ar dievkalpojumiem un īpašiem sarīkojumiem. Viens no Ģimenes dienas lielākajiem sarīkojumiem bija korp. Talavija rīkotais vakars 11. maijā Latviešu namā Toronto. Attēlā vakara dalībnieki ar Talavijas oldermani Edmundu Šteinhardu (pirmās rindas vidū). Dāmu komitejas priekšniece ir Skaidrīte Šteinharda (otrā rindā trešā no kreisās). Sarīkojumā bijaieradušies arī korp. Patria filistri K. Tannis un P. Kļaviņš (ceturtās rindas vidū). Foto: J. Liģers

Saulainie Toronto latvieši

ČIKAGAS PIECĪŠU IZRĀDE

Čikagas Piecīšu mūzikāli satiriskais ansamblis savā diezgan gaŗajā darbības laikā (kopš 1961. gada) parasti savu izrāžu turneju programmās min kādu iezīmīgu moto. Šī gada turnejai tas bija, — No krizes uz krizi ar pustukšu tanku. Protams, ka inflācija un krize nodara daudz jaunuma pat tik drošiem jokotājiem, kādi ir Čikagas piecīši. Taču aktuāli notikumi pat inflācijas laikā un dažādas krizes krāj bagātīgu tematu kaudzi humoristiem, tāpat skatītājiem.

Čikagas Piecīši Toronto brīžiem izraisīja izbrīnu: Vai spējīgā ansambļa „spēka rati" patiesi tukšojas? Vai inflācijas ietekme apdraud izdomu? — Šoreiz programmā galvenokārt bija mūzikāli priekšnesumi; tos ar vairāk vai mazāk asprātīgiem tekstiem, spēlēja un dziedāja ar populārām melodijām. Tās radio ziņu klausītājiem gan pazīstamas, pie tam pirmklasīgu orķestŗu aranžējumā un izpildījumā. Ansamblī visi dalībnieki ir mūzikāli, dažs ar respektējamu mūzikālu izglītību, bet — ģitaras tagad ir tikpat parasta lieta kā sieviešu rokas somiņas ...

Zinot, ka ansamblī ir redzami komiķi, dažs ar izdomu arī tematu aranžējumā, klausītāji gaidīja vairāk spirgtas spēles uzvedumos nekā parastās dziesmiņas, ko dzied pat māju viesībās un kā katrs prot. Piecīši spēj vairāk.

Lasot programmā par katra ansambļa dalībnieka darbošanos privātā dzīvē un to arodiem, acis apstājas pie teikuma: „Pašreiz ansambļa sastāvs izkaisīts starp Čikagu, St. Luisu, Luisvilli, bet rēgulāri satiekas uz mēģinājumiem vienu reizi mēnesī."

Pazīstot mūzikāli satiriskā žanra grūto uzdevumu formas un priekšnesumu veikšanā, izbrīnā jāiesaucas: Mēģinājumi tikai reizi mēnesī! Par maz, mīļie, apdāvinātie Piecīši! Tātad tur tie „tukšie" eļļas tanki, ne jau tukšās eļļas pildītavas... Tā varētu izsaukties Toronto latvieši. Tos Čikagas Piecīši apdziedāja par „saulainākiem" latviešiem kontinentā. Tas nebija domāts par gaŗo stāvētāju rindu pie bāra stendiem piecīšu izrāžu starpbrīžos ... Tas bija par citu saulainumu, jo Čikagas Piecīšu izrādēs Toronto latvieši piepilda katru sarīkojuma telpu, kaut arī vislielāko.

Lielāko latviešu centru tautiešiem sanākot no dažādām vietām kopā, ir paraža sākt un beigt teikumu „Mēs Ņujorkā ... pie mums Bostonā ... mūsu Čikagas latvieši" u.t.t. Tad seko plaša intervija par „mēs" un „mums". Lai saka vēl, ka trimdas latvieši nestāv kā klints ar „mēs" un „mums"!

Torontieši ir lokālpatrioti, it sevišķi dažāda veida sarīkojumu jautājumā: „Mēs tur ne, tiem tur nekā nav ..." Bet Čikagas Piecīšu izrādēs ierodas latvieši, kas reti, vai vispār neapmeklē sarīkojumus. Vai tas nav drošs un neatvairāms mājiens Čikagas Piecīšiem?

Tātad — jāturas pie kādreiz lietotā moto: Tikai uz priekšu, ar drošu skatu atpakaļ! Uz priekšu nozīmē — vairāk strādāt mēģinājumos un tematu apdarē; ar drošu skatu atpakaļ — ar kritisku skatu atcerēties, ar cik, gandrīz apskaužamu skatuves veiklību ansamblis darbojies agrākos sarīkojumos. Varētu ansamblim dot moto, kas par jokiem un jokošanos viņu programmā kādreiz lasīts, tikai citā nozīmē. Tātad vēlreiz — bez jokiem, vairāk mēģinājumu!

Emma Kalniņa-Znotiņa

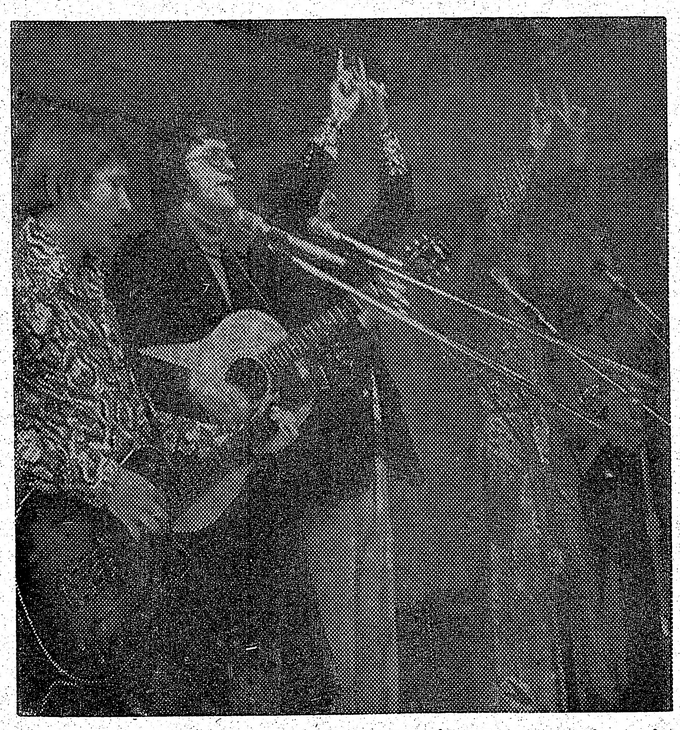

Čikagas piecīši priekšnesumu laikā veido Jumja zīmi, neaizmirstot arī tās ieviesēju Uldi Gravu ar spārnoto saukli: Latviju latviešiem! Foto: Verners Cinis

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

25. maijā ALT Vašingtonas ansamblis viesosies ar G. Griezes „Bez siltām vakariņām" Bickford Park skolas auditorijā. Dienas un vakara izrāde.

30. maijā pl. 7.30 vakarā Latviešu namā pēdējais Pārdomu vakars. Māc. R. Ekšteina temats: No Bābeles torņa līdz Vasarsvētkiem.

30. maijā pl. 2 Latviešu namā pensionāru apv. darbības gada noslēgums. Priekšnesumi, loterija, izstāde.

Piektdien, 7. jūnijā, pl. 8 vak. (bufete no pl. 7.30 vak.) „Kad mūsu vecie tēvi vēl jauni bija" Sv. Jāņa draudzes sarīkojumu telpās.

15. jūnijā no pl. 3—12 naktī — St. Catharines Mednieku un makšķernieku klubs rīko zušu makšķerēšanas sacensības Niagaras upē. Sapulcēšanās parastajā vietā. Žāvēti zuši un citi pārsteigumi. Godalgošana. Visi laipni ielūgti.

16. jūnijā pl. 5 pēcp. DV namā Varoņu piemiņa „Cēsu kauju 55. g. atcere."

22. jūnijā Līgo svētki Sidrabenē.

29. jūnijā Līgo svētki Saulainē ar A. Brastiņa „Jānītis nāca par gadskārtu" atkārtojumu.

29. jūnijā Jāņu vakars Mežciemā ar B. Senkēvičas sarakstīto uzvedumu „Jānīts nāca Pēteŗos".

12. — 14. jūl. Lielsarīkojums Sidrabenē.

14. un 15. septembrī. — Austrālijas latviešu teātŗa viesizrādes — rež. Gustavs Grauds.

28. septembrī Toronto teātris izrādīs Kārļa Vitlingera lugu Vai pazīstat piena ceļu? V. Pukata režijā.

12. oktobrī, Toronto, ASV Bostonas ansamblis viesosies ar lugu Rīga dimd — Mārtiņa Zīverta vēsturisku spēli par kalendāru nemieriem 16. gadsimta Rīgā.

19. okt. pl. 7 vak. DV namā Toronto nodaļas gadasvētki.

9. nov. pl. 7.30 vak. DV namā Karavīru daudzinājums.

9. novembrī, — plkst. 7 vak. Sv. Andreja baznīcas telpās, V. Kārkliņa „Sarkanvīns". H. Miķelsona režijā. Ģimnazijas abitūrientu sarīkojums.

NIAGARA FALLS, ONT.

27. un 28. jūlijā Jaunatnes un draudzības dienas Sheraton-Brock hotelī, Garden City Beach, St. Catharines.

Hamiltonas skolu beiguši 14 audzēkņi

Hamiltonas latviešu pamatskolas 19. izlaiduma aktu 11. maijā Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudzes baznīcas telpās ar svētbrīdi ievadīja māc. E. Pavasars, kam sekoja skolas vecāku pārstāves E. Bites uzruna. Rakstniece Biruta Senkēviča no Toronto izteica prieku, ka pamatskolu beiguši daudz skolēnu, un ka jaunā audze ir mūsu nākotnes cerība, kam jāpārņem sentēvu mantojums. Apliecības par skolas beigšanu saņēma 14 absolventi: Karmena Bleka, Pauls Jasmanis, Ingrīda Kuncāne, Ingrīda Meca, Timotejs Skrīns, Velta Dāboliņa, Ilze Jirgena, Andrejs Lapiņš, Uldis Rudzītis, Valda Tērauda, Maija Dāle, Benita Krauķle, Pēteris Lapiņš un Anda Runģe. Skolas pārzine E. Gulbe katram absolventam pasniedza velti — grāmatu. Par labākām sekmēm latviešu valodā un latvisko stāju Anda Runģe saņēma B. Šenkēvičas 20 dol. naudas balvu un K. Skalbes dzejoļu grāmatu, bet LNAK skolu valdes balvu — Rasmas Aizupes grāmatu Sešpadsmit gadu Sibirijā saņēma Maija Dāle. Grāmatu balvas absolventiem bija dāvinājusi Hamiltonas ev. lut. latviešu Kristus draudze, Hamiltonas Latviešu biedrība, DV Hamiltonas nodaļa, Latviešu preses biedrības Kanadas kopa u. c. Pēc apliecību izsniegšanas absolventu klase nodeva karogu nākamai klasei. Absolventu klases audzinātāja V. Avena teica atvadu vārdus un pasniedza absolventiem J. Jaunsudrabiņa Piemini Latviju. Absolventu klases vārdā atvadījās Andrejs Lapiņš. Priekšnesumu daļā dziedāja skolēnu koris; pie klavierēm komponists I. Sakss. Skolotājas E. Miniatas igauņu tautas pasakas drāmatizējuma Mājas garš izrādē piedalījās 7. klases skolnieki — Pēteris Dāle, Guntis Runģis un Arturs Suškovs. Skolas izlaiduma akta nobeigumā bija cienasts.

—ls—

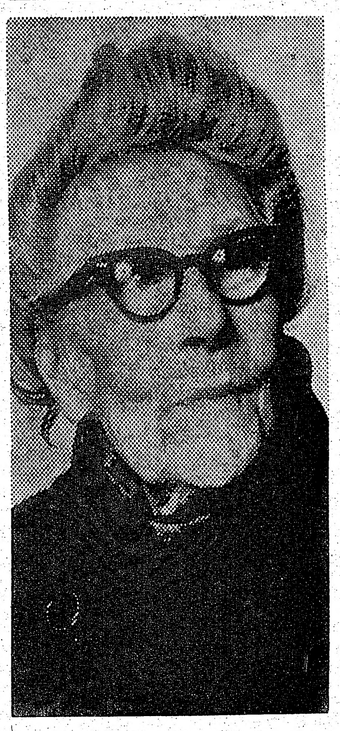

Lilija Aivara

12. maijā atskatījās uz 90 dzīves gadiem, dzimusi 1884. gadā Līgatnē. Viņas dzīvesbiedrs, bij. 2. Rīgas valsts ģimnazijas direktors Pēteris Aivars miris pirms vairākiem gadiem Toronto. Arī jubilāre bija skolotāja tajā pašā ģimnazijā. Jubilāri godināt viņas meitas Ingrīdas Bovmanes un znota, Gvelfas (Ont.) universitātes profesora, mājā bija sapulcējušies ap 60 viesu — bijušie audzēkņi, stud. korporāciju pārstāvji un citi apsveicēji, pasniedzot veltes un ziedus. Bija arī daudz rakstveida apsveikumu un telegrammu. 1972. gadā gavilniece apciemoja savu vedeklu Zentu ar mazbērniem Jāni un Daigu Austrālijā; ģimenes galva nogalināts auto sadursmē. Gvelfā viņai ir mazbērni Benita un Arturs.

Kaimiņtautu notikumi

BALTIEŠU PRESES PĀRSTĀVJU PARRUNAS

Simas Kudirka ir tiesīgs iegūt amerikāņu pavalstniecību, ziņoja lietuviešu pārstāvis V. Bučmis kopējā baltiešu redaktoru sanāksmē 9. maijā Ņujorkā. Pēc 1940. gada Nationality Act 205 Simas māte Marija Kudirka ir ASV pavalstniece. Viņa dzimusi 1906. gadā Bruklinā, bet tagad dzīvo Lietuvā, kur pārcēlusies 1940. gadā. Pēc toreizējiem Lietuvas likumiem varēja būt divpavalstniecība. Simas Kudirka automatiski tomēr nekļūst ASV pavalstnieks, bet viņam pavalstniecība jāpieprasa. ASV sūtniecība Maskavā uzaicinājusi Mariju Kudirku ierasties un saņemt ASV pasi. Tomēr nav ziņu, vai viņa tur bijusi. Pirms vairākiem gadiem Simas Kudirka nesekmīgi mēģināja nobēgt no krievu zvejas kuģa ASV piekrastē. Pēc tam viņš izsūtīts uz soda nometnēm Sibirijā.

Divu citu lietuviešu bēgļu, tēva un dēla Brazinsku tiesāšana Turcijā atkal atlikta uz jūniju. Viņi abi izbēga lidmašīnā no Pad. savienības uz Turciju. Tiesas sēde viņu gadījumā atlikta jau daudzas reizes. Abi apsūdzētie atrodas turku cietumā.

Par spīti vajāšanām un izdevēju meklēšanai, ASV atkal parādījusies Lietuvas katoļu baznīcas izdotā Chronika. No 8. un 9. numura lietuviešu valodā saņemti izvilkumi. Lietuvieši ASV jūnijā cer izdot Chronikas atkārtojumu lietuviešu valodā, sakopojot Lietuvas izdevumus no 1. līdz 7. numuram, bet angļu valodā no 4. līdz 6. numuram. Lietuviski izdos 10.000 eksemplāru.

Okupētās Igaunijas kultūras ministrs Juhans Jurna nesen viesojies Zviedrijā, kur ticies ar Zviedrijas izglītības ministru Zachrisninu. Igaunijas propagandas izdevumā trimdiniekiem Jurna devis interviju, norādot, ka zviedru izglītības ministrs teicis, ka baltieši Zviedrijā rīkojot nekārtības. Zviedrijas igauņi prasījuši ministram paskaidrojumus, kas šādu interviju noliedzis, norādot, ka par baltiešiem Zviedrijā nekad to neesot teicis, Iejaukusies Dienvidzviedrijas Dagbladet, sūtot savu pārstāvi uz Tallinu, lai no kultūras ministra noskaidrotu informācijas avotus. Laikraksta pārstāvim interviju Igaunijā ar kultūras ministru tomēr nav izdevies dabūt.

Saņemta ziņa, ka Maskavā 71 gadu vecumā miris padomju armijas ģenerālis igaunis Lembits Perns. Viņš dzimis Kaukazā, kur vēl tagad dzīvo ap 6000 igauņu.

Igauņu kultūras fonds piešķīris divas 400 dolaru godalgas. Tās saņēmuši dzejnieks Arturs Adsons Zviedrijā un komponists, 90 gadu vecais Johans Aviks.

Igauņu Jura Lelepa fonds katru gadu piešķir stipendijas studentiem, kas runā igauņu valodu. Šogad piešķirti 14.500 dolaru. Izmaksā tikai noguldījuma augļus. Līdz šim izmaksāti jau 98.500 dol. Līdzīgs ir lietuviešu Čulis fonds, kas dod stipendijas lietuviešiem un citiem studentiem, kas mācās lietuviešu valodu.

DV mēnešraksta 2. numurā E. Andersone savā rakstā par Igaunijas prezidentu Petsu sniedz ziņu, ka igauņu laikraksts Vaba Eesti Sona rakstījis, ka K. Petss miris 1956. gadā Austrumvācijā, netālu no Kenigsbergas, kādā soda nometnē bada nāvē. To stāstījusi prezidenta brāļa atraitne.

Šī laikraksta redaktors H. Raudseps piedalījās baltiešu preses pārstāvju sanāksmē. Atbildot uz šo jautājumu, viņš paskaidroja, ka tās esot tikai baumas. Viņš agrāk savā avīzē un arī baltiešu preses pārstāvju sanāksmēs norādījis, ka pēdējā vieta, kur Petss uzturējies, ir Vilandes psīchiatriskā slimnīca. No turienes saņemta pēdējā zināmā vēstule, bet par tālāko Petsa likteni ziņu trūkst. Tāpēc šogad igauņi mēģina noskaidrot prezidenta likteni gan ar iesniegumiem lielvalstu valdībām, gan ar rakstiem dažādu zemju preses izdevumos, informējot pāri par 100 laikrakstu. Noteiktu ziņu par Petsa likteni tomēr nav.

V. Irbe

Jūsu ģimenes veselība ir jūsu vislielākais dārgums

Ontario province dara daudz, lai palīdzētu jums to pasargāt

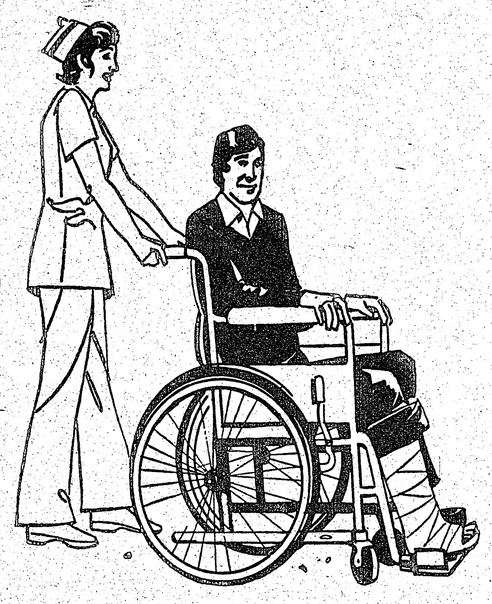

Lielākā daļa no mums slimo vai piedzīvo dažādus nelaimes gadījumus. Pašiem ar saviem līdzekļiem mums būtu grūti tikt galā šādos gadījumos. Smaga slimība spētu materiālā ziņā mūs pat izputināt.

Ontario provinces valdība ir izstrādājusi plānu, kā palīdzēt katram līdzīgos gadījumos.

Šis plāns ir Ontario veselības apdrošināšanas plāns (Ontario Health Insurance Plan) — OHIP. (Burts „H" nozīmē „Health", ne „Hospital") Šo plānu pārzina mūsu Ontario provinces valdība. Provinces iedzīvotāji, kuri regulāri maksā savas nodevas šim plānam, vajadzības gadījumā saņem palīdzību.

Kā Ontario provinces veselības plāns darbojas?

Vispirms jums jāpieprasa iestāšanās veidlapa, vai nu jūsu adrbvietas „grupā" vai arī privāti katrā bankā, slimnīcā vai arī OHIP birojos.

Nākošais solis ir — kārtēji nelieli maksājumi jūsu un jūsu ģimenes apdrošināšanai, lai iegūtu palīdzību, kad tā ir nepieciešama.

Provinces iedzīvotāji, kuri saņem sociālo apgādi; skolnieki un iedzīvotāji, kuŗu ienākumi nesasniedz zināmu summu, var saņemt atbalstu saviem OHIP maksājumiem. Naudas trūkuma dēļ nevienam nav jāpaliek bez Ontario provinces veselības plāna atbalstā, bet jums ir jāpieprasa palīdzība šī plāna prēmiju maksājumiem.

Šī plāna apdrošinājumos ietilpst: ārstu pakalpojumi, uzturēšanās slimnīcu standartnodaļās, rentgena, laboratorijas pārbaudes, slimnīcā lietojamā medicīna, operācijas un dzemdības, radioterapija, chiropraktiķa, osteopatiķa un chiropodista pakalpojumi, acu pārbaude, darba (occupational) terapija, fizioterapija, runas terapija, apkopšana un medicīniskā aprūpe slimnieku (nursing homes) un vecu ļaužu mītnēs, slimnieku kopšana mājās, ambulance, zināmas zobu operācijas.

Maksājumi sedz izdevumus, vai arī tikai daļējus, atkarībā no prasības (claim).

Bet atceraties: ieskaitīšana Ontario veselības apdrošināšanas plānā nav automatiska! Jums jāpieprasa, lai jūs tur ieskaita. Noteikti nēsājiet vienmēr šī plāna identifikācijas karti vai OHIP numuru pie sevis.

Ja vēlaties vairāk informāciju, apmeklējiet tuvāko OHIP biroju, vai rakstait

OHIP
Ontario 20
Queen's Park
Toronto, Ontario

Ministry of Health
Frank S. Miller, Minister.

GOVERNMENT OF ONTARIO
William G. Davis, Premier

Sagatavojami jauni . . .

(Turpinājums no 6. lp.)

Sanāksmes dalībnieki pieņēma vairākus atzinumus: Jāmēģina iesaistīt jaunatni mūsu ārējā informācijas laukā; jāgādā, lai mūsu politiskās prasības neapsiktu un mūs neaizmirstu, atzīstot, ka gala mērķis ir mūsu valsts neatkarības un tautas pašnoteikšanās. Būtu jāpadomā, vai ārējās informācijas darbā neiesaistīt pilna darba laika darbinieku. Iekšējās informācijas darbā nodaļu informācijas darbiniekiem iekārtojama nodaļas darbības dokumentācija rakstos un fotouzņēmumos. Lielāka vērība piegriežama mūsu preses izdevumu izplatīšanai. **A. L.**

Laikraksta
LATVIJA AMERIKĀ
atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcā, 491 College St., kā arī LA spiestuvē, 125 Broadview Ave.

Mūsu Dortante

Dora Švikule

dz. Bumbiers

dzimusi 1884. gada 17. augustā Nurmuižas „Ķīļos",

aizgājusi mūžībā 1974. gada 12. maijā Sveicē.

Mīļā piemiņā patur

piederīgie Latvijā un svešumā

Daugavas Vanadžu salidojuma laikā 11. maijā
šķīrās no mums pēkšņā nāvē
izcilā vanadze

Vera Rulliņa

Viņu mīļā piemiņā paturēs

Daugavas vanadžu priekšniece un visa vanadžu saime

SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

MANCESTRA

● Mančestras latviešu ev. lut. draudzes dāmu komitejas pavasara sarīkojumu atklāja dāmu komitejas priekšniece Dr. L. Mitrēvica. Visu uzmanība bija pievērsta Bostonas viesim R. Birzgalim un viņa vadītam teātra ansamblim, kas izrādīja A. Brigaderes viencelienu Caukstenes. Kupls bija loterijas laimestu klāsts ar 32 laimestiem. Dāmu komitejas materiālais ieguvums draudzes vajadzībām bija ap 1000 dol. Sarīkojuma norisi vadīja Ansis Mitrēvics; ar mūziku iepriecināja Jāņa Bērziņa orķestris.

● Komponista Emīļa Melngaiļa 100. dzimšanas dienas atcerei Rotas koris ar 45 dziedātājiem rīkoja viņa darbu koncertu Brīvmūrnieku zālē Mančestrā, ko noklausījās ap 120 apmeklētāju. Pirms koncerta Imants Sakss no Hamiltonas referēja par komponista dzīvi. Koris dirirenta V. Aldiņa vadībā koncertu ievadīja ar Senatni (Raiņa teksts). No tautas dziesmu pūra atskaņoja 17 dziesmas, vairākas atkārtojot. Solo dziesmas dziedāja Skaidrīte Prince (soprāns) un Mārtiņš Aldiņš (tenors). Sieviešu koris iepriecināja ar Seši jauni bandinieki un Es gulēju dienas vidu. Arī piedeva Nebrauc dikti bija jāatkārto. Korim ziedu velti bija sūtījusi E. Reinvalde no Kalamazū. P. S.

KLĪVLANDE

● Klīvlandes latviešu biedrības šacha kopas dalībnieks 14 g. v. P. Edelbergs Great Lake apgabala šacha turnīrā ierindojies uzvarētājos un ieguvis trofeju. Viņš šacha spēli mācījies Apvienotās draudzes svētdienas skolas grupā, kuru vada Dr. J. Zemzars, B. Egle un J. Baumanis.

● Veco latviešu strēlnieku kopas gada sapulcē, ko vadīja R. Krūmiņš un protokolēja J. Ezergailis, kopas valdē ievēlēja J. Ozoliņu, J. Ezergaili, P. Kubuliņu, P. Riekstiņu un J. Zikmani. Revīzijas komisijā darbosies R. Juriks, R. Krūmiņš un J. Mileiko.

● Pie DV apvienības nodibinājusies jaunatnes kopa un izraudzījusi valdi: priekšnieks Elmars Apinis, vicepriekšsēdis Kārlis Čečeris, sekretāre Rasma Čulce, palīdze Ilze Sūbera, kasiere Laima Jurjāne un biedrzine Līga Zemesarāja. Kopas valde piedalījās arī jauniešu salidojumā Indianapolē.

● Klīvlandē 5. aprīlī 67 g. vecumā miris vietējais sabiedriskais darbinieks Arvīds Vīstucis. Nelaikis bija rīdzinieks, darbojies pašvaldību dienestā. Viņu pēdējā gaitā izvadīja māc. L. Grendze.

KOLUMBUS

● Uz 80 mūža gadiem 14. maijā atskatījās inž. mech. Artūrs Spuļģis, dzimis Biržu pagasta Spuldzeniekos. Pirmā pasaules kara mobilizēts krievu armijā, kur vēlāk iedalīts krievu armijas eskadriļā Iļja Muromietis, sastopot tur daudz latviešu lidotāju, arī vēlāko Latvijas aviācijas pulka komandieri Baško. Pēc krievu frontes sabrukuma un demobilizēšanās, kādu laiku studējis fiziku un matēmatiku Ukrainā, bet pēc atgriešanās Latvijā iestājies Latvijas universitātes mechanikas fakultātē, ko beidzis 1931. gadā. Pēc tam darbojies par skolotāju Liepājas valsts technikumā, vēlāk noorganizējis un vadījis Rīgas valsts arodskolu. Pēc komūnistu iebrukuma bijis skolotājs Rīgas valsts technikumā, vet vācu laikā vadījis technikumu un arodskolu Jelgavā. Vēlākos gados, līdz aiziešanai pensijā, strādājis ASV savā profesijā. Ir korporācijas Fraternitas Livonica filistrs. Dzīvo savā mājā Kolumbusā, Ohaijo pavalstī.

A. Sed.

ROCESTRA

● Kaptenim Jānim Bērziņam Ročestrā 18. maijā piepildījās 80 mūža gadi. Viņš dzimis zemnieku ģimenē Vidzemē, bijis viens no pirmajiem 4. Vidzemes latviešu strēlnieku pulka dibinātājiem, piedaloties pulka vēsturiskajās kaujās, vēlāk Latvijas atbrīvošanas cīņās. Latvijas sākuma gados dienējis Bruņoto vilcienu pulkā,, no kuŗa 1925. gadā, pēc paša vēlēšanās, atvaļināts. Apbalvots ar Triju zvaigžņu ordeni un Latvijas atbrīvošanas kaŗa piemiņas zīmi.

A. Sed.

ŅUJORKA

● Uz 75 mūža gadiem (dzimis 1899. g. 14. febr.) atskatījās Latvijas atbrīvošanas kaŗa dalībnieks LKOK būvinž. Aleksandrs Jurka. Viņš dzimis Mazsalacas pagastā, Ziemeļvidzemē, sešiem dēliem svētītā lauksaimnieka ģimenē. Latvijas atbrīvošanas kaŗā cīnījies Rīgas un Latgales frontē. Apbalvots ar LKO. Ar šo augsto varonības zīmi apbalvota puse no viņa vadītā ložmetējnieku vada 25 vīriem. Studējis Latvijas universitātē, iegūstot būvinženiera grādu. Vācijas posmā bijis inženieris latviešu inženieŗu rotā pie amerikāņu armijas. Kopš 1947. gada strādājis savā profesijā ASV, sākumā Virdžinijas ceļu departamentā, vēlāk projektēšanas firmā Ņujorkā. Ir stud. korporācijas Frat. Livonica filistrs-dibinātājs. Dzīvo paša celtā savrupmājā Krotonā, Ņujorkas pavalstī. A. Sed.

● Ģimenes dienas sarīkojumā 12. maijā Ņujorkas draudzes Ziemeļu novada dāmu komiteja pasniedza aploksnes ar stipendijām pieciem latviešu jauniešiem latviešu valodas kursu apmeklēšanai Rietummičigenas universitātē. Stipendijas saņēma Guntars Gedulis, Aija Spirģe, Māra Kalniņa, Nora Zālīte un Dzintra Lejiņa. Ģimenes dienas dievkalpojums un pēc tam sekojošais sarīkojums šogad bija pulcinājis neparasti daudz apmeklētāju. Ziemeļu novada dievkalpojumā Jonkeru baznīcā bija ieradušies ap 500, sarīkojumā pāri 300 apmeklētāju. Baznīcas sarīkojumu zālē Jonkeru skolas skolēni izrādīja 5. klases skolnieces Intas Balgalves sarakstīto ludziņu divās ainās par Ģimenes dienu. Autore pati spēlēja arī galveno lomu. Vairāki citi audzēkņi un skolēnu koris sniedza mūzikālus priekšnesumus. Par atspirzinājumiem rūpējās dāmu komiteja un jaunieši. Vecie tēvi un mātes sēdēja pie atsevišķiem galdiem, veltei saņemot skolēnu pasniegtos ziedus. —be

DETROITA

● DV Detroitas apvienības gada sapulcē, ko atklāja apvienības priekšsēdis J. Trubačs, piedalījās 41 dalībnieks. To vadīja S. Rudzītis, protokolu rakstot V. Saulītim. Revīzijas komisija atzina valdes un vanadžu kopas darbību par sekmīgu, tāpat ar pateicību novērtēja Detroitas latviešu sabiedrības atsaucību, bet biedrus lūdza aktīvāk piedalīties sarīkojumos. Par apvienības priekšnieku ievēlēja līdzšinējo J. Trubaču. Valdē darbojas H. Pareizs, V. Kalniņš, A. Junkulis, A. Tīdemanis, J. Lenšs, V. Kalva, J. Ozols, L. Zariņš un M. Lenšs; revīzijas komisijā J. Bērziņš, V. Saulītis un S. Logins. Sapulce vienprātīgi pieņēma šā gada 2500 dol. lielo budžetu. Jānis Bērziņš

GRAND RAPIDI

● Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. lut. baznīcas sarīkojumu telpās uz sēdi sanāca draudzes padome, lai izraudzītu draudzes priekšnieku, valdi un vairākas komitejas darba sekmīgākai veikšanai. Ilggadējais draudzes priekšnieks O. Jirgensons vairs nevēlējās šim amatam kandidēt; priekšnieka pienākumus turpmāk veiks Juris Siliņš, bet viņa vietnieki — A. Valdmanis un M. Lazdiņš. Draudzes sekretāra amats tika uzticēts V. Fricsonam, valdes sekretāra — B. Mainei, kasieris J. Jansons, palīgi — E. Pētersons, H. Ķerpe un V. Valkovskis. Sab. kultūrālo nozari pārzinās A. Dāvidsons.

● 2. Dzintares gaidu novada un 3. Zemgales skautu novada nometne risināsies no 14. līdz 16. jūnijam Mežvidos, turpat no 17. līdz 21. jūnijam kopnieku sagatavošanas un meža mākas kursi.

● Latviešu pensionāru apvienības saietā Latviešu biedrības namā par Ģimenes dienas nozīmi stāstīja skolot. B. Maine, atzīmējot, ka šogad paiet 50 gadi, kopš tā ievesta Mazsalacas draudzē, vēlāk izplatoties visā Latvijā. Skolot. M. Lesniece savukārt pieskārās komponista Grīga dzīves gājumam un viņa lielam uzdevumam mūzikas pasaulē. L. Strazdiņa atskaņoja Grīga Kāzu maršu un pavadīja pie klavierēm M. Lesnieces dziedājumu. A. Barkāns visiem programmas veicējiem pateicās ar ziediem. Sumināja arī čaklo saimnieci E. Barkāni, kas gādāja par pusdienām. Biedrības priekšnieks J. Sulainis informēja par valdības subsidētiem lētajiem dzīvokļiem un lūdza pieteikties interesentus.

● Gaŗezera vidusskolu no Grand Rapidiem gatavojas apmeklēt ap 10 skolēnu. Latviešu biedrība piešķīrusi 50 dol. stipendiju Dāvidam Graubem, Aivaram Apsītem, Valdim Zušmanim, Andim Kļaviņam, Ingrīdai Kornetei, Sandrai Kļaviņai, Miķelim Birzem, Ērikam Puriņam un Pēterim Graubem. V. Z.

VASARAS KURSI MINSTERĒ

notiks no 1974. gada 1. līdz 15. augustam

Pieteikties pie Andra ZEMĪŠA,
44 Münster/Westf., Philippistr. 13. Germany.

ELJAS 20 gadu jubilejas kongress de Bronā — Holandē

notiks no 1974. gada 15. līdz 20. augustam

Pieteikties pie Ģirta ZĒGNERA, 53 Bonn —
— Bad Godesberg, Annabergstr. 400, Germany

DODSWORTH - BROWN FUNERAL HOME

114 - 130 Main St., W., Hamilton

Tel.: 522-1114

SERVING HAMILTON SINCE 1867.

COOKSTOWN — 40 akri

40 akri zemes starp 400. un 27. šosejām. Tuvu Saulainei. Uz īpašuma foreļu upe ar labām iespējām izbūvēt plašu dīķi. Apm. 800 pēdas no asfaltēta ceļa. Skaista vieta jaunai mājai un tikai 45 minūtes ar automašīnu pa 400. ceļu līdz Toronto. Gadījuma pirkums — tikai $1.500 par akru. Obligācija tikai par 9%. Zvanīt 533-8553 —

Skyline Real Estate Ltd.,

87 Ronceşvalles Ave., Toronto 3, Ont.

Meklēju latviešu māmuļu, kuŗa vēlētos pret atlīdzību pavadīt 3 diennaktis nedēļā pie 7 gadus veca zēna Don Mills un Sheppard apkārtnē.

Lūdzu steidzoši zvanīt 491-0186, Toronto.

(32. turpinājums)

Šoreiz spredikī lāgā nedzirdu. Mācītājs Birzuls lasa Ziemas svētku lekciju. Abās pusēs altārim mirdz svecītēm appuškotas eglītes. Šis mirdzums agrāk bija skaistāks. Ziemas svētku dziesmas izlikās skanīgākas. Ērģeļu skaņas, izvilinātas no Žaņa Pētersona rokām, kādreiz skanēja daudz svinīgāk.

Kad dievvārdi beigušies un draudze dzied „Ak tu priecīga, ak tu svētīga, Ziemas svētku dieniņa'' gaidu, lai dziedāšana ātrāk beigtos. Līdzko baznīcēni sāk kustēties, izspiežos gar sāniem laukā. Atraisu zirgu un noņemu tam segu. Tanī pašā segā baznīcēni uz mājų braucot ietin kājas. Zirgs, nostāvējies aukstumā, rikšo naski. Tas man patīk. Kaut tik ātrāk tiktu mājā. Visi braucot klusē. Šovakar es nevēlos skaļuma. Kad vakariņu galdā kūp zoss cepetis ar skābiem kāpostiem un krūzē smaržo putojošs miestiņš, mājinieki atdzīvojas. Visi runā un triec par dažādām lietām. Mūsu mājā eglīti dedzinās otru svētku vakarā. Parasti dedzina sestdienas vakarā, bet šoreiz ne. Mātesmāte nejūtoties labi un nevarot ierasties. Jā, baznīcā neredzēju Urbuļu mammu.

Kad vakariņas paēstas, esmu priecīgs, ka varu līst gultā. Cik jauki būt vienam. Varu atkal pārdomāt lietas, kas šodien vairāk saista manus prātus. Dzirdu, ka māte, izdalot saimei dāvanas, saka: „Lai jau Jānis atpūšas. Viņam jau tie pārvērtības gadi. Lai nu tie paiet. Tad jau paliks prātīgāks."

Pirmos Ziemas svētkos ar prieku dodos pie Dzelzīšu Kārļa. Kārlis priecīgs, kad ierodos. Drīz pēc tam ierodas arī Lazdiņu Jānis. Kad Kārļa tēvs ienāk sasveicināties, jau tūliņ pēc priecīgu svētku novēlēšanas saka: „Labi, ka atnācāt. Man jau ar dēlu katru dienu jāstrīdas. Nevaram un nevaram saprasties. Brīnos, kādas gaisa pilis jums tur Smiltenē māca būvēt. Mans Kārlis jau tikai pa gaisu vien, pa gaisu vien. Nu varēsim kopīgi pārrunāt, kas un kā," un redzu, ka viņš uzliek galdā kādu sevišķi dārgu šņabi.

Pie pusdienu galda mēs vēl runājam par dažādām vispārējām lietām. Drīz vien vecais Dzenītis ar dēlu sāk strīdēties.

„Nu sakait tagad, abi Jāņi, kam te taisnība. Es te klausos un klausos, bet nevaru tikt ne pie kādas jēgas. Vienu otru reizi man liekas, ka manam vecajam taisnība. Citreiz atkal gribētos turēt dēla kanti," saka Kārļa māte.

„Man jau klājas tāpat pa māju. Ir jāstrīdas ar veco un arī ar brāli. Visi lieli stūrgalvji. Kārlim šoreiz taisnība. Pievienojos viņam katrā punktā," saka Lazdiņu Jānis.

„Un ko tu saki?" skatās uz mani Dzenīšu māte.

„Uzskatu ziņā pilnīgi pievienojos Kārlim, bet šai jautājumā pastāstīšu kaut ko citu. Vakar Dzeņu krogā satiku Briežu Jāni. Viņš taču agronoms, tāds pats, kā visi mūsu skolotāji. Viņš saka, ka mēs savos uzskatos esot drusku par straujiem. Otrkārt, viņš man aizrādīja, ka ar to zinību mazumiņu, kas mums pašlaik esot, neesot vēl iemesla lielīties. Viņš man aizrādīja, ka zināt vienu lietu esot laba lieta, bet praktiskā izlietošana iespēju robežās esot pavisam cita lieta," — paskaidroju.

„Ak, ko viņš zina. Strādājot uz laukiem Jānis kļuvis par īstu mužiku. No agronoma tur vairs ne vēsts," saka Kārlis.

„Tā vis nesaki. Ja viņam nebūtu galva, tad mūsu āboli un ogas vēl tagad pūtu uz zemes. Tas bija labi, ka Briežu Jānis izgudroja vīnu darītavu. Tagad varam pirkt lētu vīnu un lietderīgi izlietot ogas un ābolus, kas paliek pāri," saka Dzenīšu tēvs.

„Vīnu darītava un lauksaimniecība ir divas dažādas lietas. Lai nu šoreiz paliek Jānis. Mans galvenais strīds ir, ka es plijos tēvam virsū, lai viņš pērk lielāku saimniecību. Šinī jaunsaimniecībā jau paēst var, bet nevar kļūt turīgs. Zemes par maz. Kāda nozīme turēt naudu kulē, ja to var izlietot prātīgāk," saka Kārlis.

„To es nezinu. Ja jau ir runa par lielākas saimniecības pirkšanu, tad arī es tam pievienojos. Kāpēc tu, Dzenīšu tēv, turi naudu kaut kur apraktu? Labāk lai tā iet apgrozībā. Nauda taču pelna naudu, māca mums lauksaimniecības skolā," pievienojos runātājiem.

„Ak tad tu arī jau zini par to aprakto naudu? Nevaru saprast, kur cilvēki visas tādas tenkas sagrābsta. Tas vienkārši drausmīgi. Kas tev to teica? Pasaki tā vārdu. Es to vīru tūliņ sūdzēšu tiesā par goda laupīšanu." Redzu, ka Dzenīšu tēvs ir noskaities pa īstam.

„Ak, ko nu par tiesām. Visi ļaudis runā, ka tev mežā esot norakti cara desmit rubļu gabali zeltā, kastu kastēm. Vai tas tiesa vai ne, to tu pats zini labāk," saku nopietni.

„Ak tu nešķīsti tādi. Sākumā dzirdēju, ka man esot viena bundža ar zeltu norakta. Tagad jau tā pieaugusi par kastu kastēm. Vai tas nav briesmīgi? Kur gan es to naudu varēju saņemt. Dienēju Krievijas vidienē. Uzdienēju par kaprāli vienīgi tāpēc, ka pratu lasīt un rakstīt. Krievi no tādām lietām neprata neko. Taupīgi dzīvojot, no tās pašas mazās kroņa žalavīnas iekrāju drusku kādu kapeiku. Kad pārbraucu no dienesta, parādīju maku ar zelta desmitniekiem pāris vīriem Dzeņu krogū. Tur mēs svētījām atgriešanos. No tā laika par manu bagātību klīst visādas baumas. Protams, ka strādājot un taupīgi dzīvojot abi ar mammu esam šo to iekrājuši. Nevaru saprast, ka Kārlis ar visu varas makti tagad grib manu ietaupījumu izšķērdēt. Katris zina, cik grūti ir naudu iegūt un cik viegli to var izšķiest. Lai nu Kārlis šeit saimnieko. Ja viņš pats sakrāj tik daudz naudas, ka var nopirkt lielāku saimniecību, lai tad to dara. Man jau pret to nav nekas pretī. Vienīgi negribu izšķiest ar vienu rāvienu to, kas turpat desmit gados grūti sakrāts," jau mierīgāk runā Dzenīšu tēvs.

No saldā šņabja, ko mēs baudām pie pusdienām, viņam palikuši sārti vaigi.

„Varēji jau gan dēlam drusku pieštiftēt. Pēc mana saprāta Kārļa doma nav slikta. Lielāka māja būtu labāka arī mums abiem. Ar katru brīdi mēs abi ar tēvu kļūstam vecāki. Lielākā saimniecībā būtu izdevīgāk turēt algotu darba spēku. Te, šinī mazajā stūrītī, jau mums trim vienu otru reizi pietrūkst ko darīt. Jā, tēt, padomā! Vēl jau laika diezgan. Kārlim vēl pusotra gada ko iet skolā. Lai tad precas un pērk saimniecību. Tāda ir mana doma," saka Dzenīšu māte.

„Ak, tu jau atkal par to preci! Nevaru saprast, kāpēc to domā par preci? Ne katrreiz saimniekam jābūt precētam," iesaucas Kārlis.

Var redzēt, ka viņam mātes runa par preci gauži nepatīk.

„Kas tādu lempi kā Kārli precēs? Viņam no sievietēm bail. Gaisa pilis būvēt? Uz to viņam nags," noskaities saka Dzenīšu tēvs.

Kārlis to neiztur. Viņš pieceļas un aizskrien otrā istabā.

„Nu, ko tu, tēt, svētku dienā cel nevajadzīgu skandalu? Gan jau skolā Kārlis iemācīsies nebaidīties no sieviešiem. Visumā nav slikti, ka viņš no sieviešiem piesargās. Ar tām vienu otru reizi jābūt uzmanīgam. Iekrist ķezā katrs var itin viegli. Bet kā tiksi no ķezas ārā, tā ir pavisam cita darīšana. Nupat gan tu, vecais, sāc runāt pilnīgas aplamības. Cik gan maz tu vari turēt. Iedzer vienu glāzīti un nu jau runā par deviņiem mēmiem. Ej nu labāk un nogulies. Lai jaunie savā starpā parunājas," saka Dzenīšu māte.

Tēvs pieceļas un pagriezies vēl grib mums kaut ko teikt. Māte paņem viņu pie rokas un aizved. Viņš nepretojas. Pie durvīm viņš ar roku vēl norāda, ka nav apmierināts.

„Tu tēvu nokaitināji. Viņš taču tādas mierīgas dabas," ieminos.

(Turpinājums sekos)

SPECIĀLOS rubļu CERTIFIKĀTUS labāko dāvanu uz

LATVIJU

Tagad labāku nekā jebkad agrāk

INTERTRADE EXPRESS CORP.

To sakām mēs un to saka arī jūsu piederīgie.

Par tiem jūsu piederīgie var iegādāties visu, ko vēlas, par daļu no parastās vērtības, tas ir apm. tā, ka jūs būtu iegājuši veikalā ar $100 un nopirkuši mantas $200 vai $300 vērtībā, vai pat vairāk.

Speciālos rubļu certifikātus var arī ļoti izdevīgi apmainīt pret parastajiem rubļiem.

PILNĪGA GARANTIJA UN APDROŠINĀŠANA

Certifikātu piegāde mājās apm. 3 nedēļu laikā.

Speciālā rubļa vērtība ir $2.60

Pieprasait mūsu illustrētos katalogus.

PASŪTINAIT TAGAD tikai caur

INTERTRADE EXPRESS CORP.

125 East 23rd. Street, Fifth floor NEW YORK, N.Y. 10010, tālr. 982-1530

Ļoti svarīgi — Automobiļi Ātra piegāde

Izvēlaties no šiem jaunajiem modeļiem:

	Cenas US $
Zhiguli Vaz 2101	$3494.00
Jaunais, uzlabotais (Export Model)	
Zhiguli Vaz 2103	$4007.00
Zhiguli Vaz 2102 Station Wagon (Export Model)	$3853.00
Moskvith 412 IE	$3544.00
Moskvith 408 IE	$3259.00
Moskvitch 426 IE Station Wagon	$3698.00
Moskvitch 427 IE Station Wagon	$3968.00
Zaporozhets Zaz 968	$2234.00
Zaporozhets Zaz 968 E. jauns	$2389.00

Pieprasait mūsu speciālo illustrēto apkārtrakstu ar automašīnu attēliem. Pieņemam pasūtinājumus arī DZĪVOKĻIEM. PĀRSŪTĀM LIETOTAS DRĒBES. Iebraucēji no USSR, pieprasait speciālo informāciju! Mums ir 25 gadu pieredze šais darījumos un mums ir tūkstošiem apmierinātu klientu.

Speciālie rubļu certifikāti ir labākā dāvana

Intertrade Express Corp., 125 East 23rd. Street, New York, N. Y. 10010, kas speciālizējusies jau 25 gadus dāvanu sūtīšanā uz Pad. Savienību, ziņo, ka speciālie rubļu certifikāti ir labākā dāvana piederīgiem Latvijā.

Speciālie rubļi ir četrreiz vērtīgāki par parastiem, tāpēc tie ir izdevīgāki. Saņēmēji ar tiem var iegādāties visu speciālajos Vneshposyltorg ārzemju valūtas veikalos par apm. ¼ no mantu vērtības parastos rubļos, vai pat lētāk.

Speciālos rubļu Certifikātus var izdevīgi apmainīt arī parastajos rubļos par dārgāku likmi. Mēs varam jums ieteikt sazināties ar INTERTRADE EXPRESS CORP. 125 East 23rd. Street, 5th Floor, New York, N. Y., 10010, tālr. 982-1530 un pieprasīt bezmaksas illustrēto katalogu.

RELIĢISKĀ DZĪVE

Priesteŗa 65 gadi

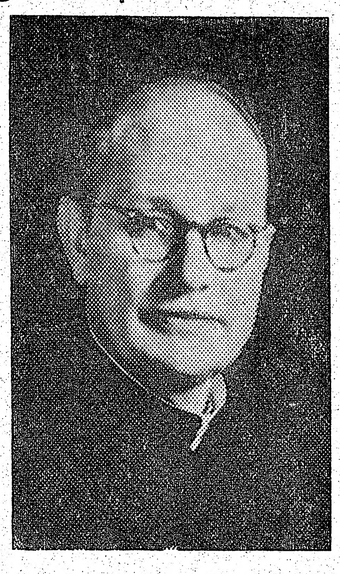

Priesteris Juris Pudāns 6. maijā atskatījās uz 65 mūža gadiem. Jubilārs dzimis 1909. gadā Bobrenes pagasta Celmiņiekos. 1935. gada 30. maijā iesvētīts par priesteri. Katoļu teoloģijas fakultātē ieguvis licenciāta gradu. Darbojies par mācības spēku vairākās Rīgas vidusskolās, arī Latvijas universitātes katoļu teoloģijas fakultātē. Jubilārs bija pirmais un vienīgais Latvijas skautu organizācijas kapellāns.

Jurim Pudānam pieder daudz rakstu periodiskos izdevumos Latvijā un trimdā. No izdotām grāmatām minamas: Dažādas sejas, Zem Tava patvēruma, Krustaceļš, Meklēju draugus un citas. Viņš izdeva un rediģēja Māras Vēstnesis un Katoļu Vēstis.

Vācijā J. Pudāns darbojās garīgās aprūpes darbā vācu draudzē Pasavā un Filshofenā. No Fišbachas bēgļu nometnes viņš veica astoņu nometņu garīgo aprūpi, bija Erlangenas universitātes latviešu katoļu studentu kapellāns.

Pēc iecelošanas ASV, jubilārs vispirms strādāja Načes diacēzē Grīnvillē, Misisipi par vikāru, pēc tam darbojās vairākās citās draudzēs. Pašreiz strādā kā klostera māsu kapellāns Kastletonā, Ņujorkas pavalstī un gādā par katoļticīgajiem latviešiem Albanijā un Bostonā. Viņš ir IKSA Dzintars galvenais kapellāns.

Albanijas un Bostonas latviešu katoļu draudzes savam sirmajam priesterim par godu bija rīkojušas svinības, kuŗas ievadīja ar dievkalpojumu Sv. Juŗa baznīcā Albanijā, piedaloties arī prāvestam St. Mozgam no Kanadas. Dievkalpojumu ar dziesmām kuplināja draudze ērģelnieka A. Gerbera pavadījumā. Pēc dievkalpojuma notika godināšana un mielasts, kur jubilāru sveica Albanijas latviešu katoļu draudzes vecākais un ērģelnieks Alfreds Gerbers, pasniedzot aploksni, ko nodeva arī Bostonas latviešu katoļu draudzes vecākais J. Vilcāns. Bija vēl daudz citu apsveikumu. Solo dziesmas dziedāja Polikarps Rundāns un K. Počs.

M. S.

Latviešu misijas radio raidījums

„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"

Nepārtraukti 19. gadagājumā

Katru svētdienas rītu no pl. 9 — 9.30

Vilnis 1270 AM

No Niagara WHLD raidītāja

Vadītājs A. Laksmanis, 106 Dorset Rd. Scarborough, Ont.. Tālr. 261-4218.

BAZNICU ZIŅAS

TORONTO

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cresc., Toronto 21, Ont., tālr. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālr. 921-3327, 200 Balmoral. Ave.

Māc. I. Gaide sastopams baznīcas kancelejā katru dienu no pl. 9.30 līdz 12.30, izņemot pirmdienās, kad kanceleja slēgta, un otrdienās no pl. 5.30 — 9 vakarā.

26. maijā dievkalpojums.

Sv. Jāņa baznīcā dievkalpojumi sākot ar 1. jūniju notiks svētdienās pl. 10 rītā.

2. jūnijā Vasarsvētku dievkalpojumu vadīs archibīskaps A. Lūsis. Dziedās vīru koris Viesturs.

Māc. J. Cālītis. Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto. Mājā 126 Vanhorne Ave., Willowdale, Ont., tālr. 493-8211. Draudzes mācītāju var satikt birojā trešdienās no pl. 5 līdz 8 vakarā, piektdienās no 12 dienā līdz 7 vakarā. ari citā laikā, iepriekš piesakoties. Māc. A. Čops, 84 John Street, Weston. Tel. 249-6593.

26. maijā pl. 11 rītā jauniešu iesvētes dievkalpojums. Dievgalds. Dziedās draudzes koris.

2. jūnijā pl. 3 pēcp. Vasarsvētku dievkalpojums.

9. jūnijā pl. 11 rītā Trīsvienības svētku dievkalpojums.

12. jūnijā pl. 7.30 vak. Aizvesto piemiņas dievkalpojums, kopējs visiem baltiešiem Sv. Pāvila katedrālē, Bloor/Jarvis Street.

15. jūnijā pl. 7 vak. Svētvakara dievkalpojums. Piedalīsies prof. E. Šmits no Mineapoles, ASV.

23. jūnijā pl. 11 rītā dievkalpojums Sidrabenē. Māc. Ā. Čops.

30. jūnijā pl. 3 pēcp. dievkalpojums.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. 757-2739. Toronto Austrumu ev. lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnabas baznīcā, 361 Danforth Avenue.

26. maijā pl. 1 pēcp. dievkalpojums Tālavā draudzes mājas zālē. Pēc tam sezonas atklāšanas sarīkojums.

2. jūnijā, Vasarsvētkos, pl. 1 pēcp. jauniešu iesvētes dievkalpojums ar dievgaldu Sv. Barnabas baznīcā.

Māc. prāv. Dr. B. Kokins, 100 Sunnyside Avenue, tālr. 533-9456. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College Str.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze, 18 Victoria Avenue South.

26. maijā pl. 11 pr. pusd. dievkalpojums.

MONTREALA

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P.Q. Tel. HU 9-3224. Montrealas latviešu ev. lut. Trīsvienības draudzes Sv. Jāņa baznīca, 4345 Marcil Ave.

26. maijā pl. 1.30 pēcp. Debesbraukšanas dievkalpojums.

2. jūnijā Vasarsvētku dievkalpojums pl. 1.30 pēcp.

9. jūnijā pl. 1.30 pēcp. Trīsvienības svētku dievkalpojums.

16. jūnijā pl. 1.30 pēcp. Tautas sēru dienas dievkalpojums.

19. jūnijā pl. 9.30 no rīta dievkalpojums angliski.

OTAVA

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906, Otavas latv. ev.-lut Miera draudze Sv. Pēteŗa lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

26. maijā pl. 1.30 pēcp. dievkalpojums ar jauniešu iesvēti un dievgaldu. Dziesmu lapiņas.

2. jūnijā pl. 2 pēcp. Vasaras svētku dievkalpojums.

PRIEKA VĒSTS

Kristīgs latviešu radio raidījums katru svētdienu pl 1.45 pēcp. no Niagara WHLD raidītāja

Vilnis 1270 AM

Vadītājs Dāvids Miķelsons 60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont., tālrunis 749-0832

Mans mīļais vīrs, brālis, svainis un tēvocis

Ernests Bērziņš

dzimis 1909. gada 10. augustā Latvijā,

miris 1974. gada 11. maijā Hamiltonā

Mīlestība nekad nebeidzas . . .

Pēc viņa skumst:

sieva un brālis ar ģimeni Hamiltonā

No mums šķīries

Arnolds Didrichsons

dzimis 1926. gada 15. aprīlī Latvijā,

miris 1974. gada 13. maijā

St. Josefa slimnīcā Hamiltonā.

— klusums cels rokas un lūgs.
Enģelis no aizslēgtām lūpām,
liesmainus vārdus plūks! . . .

Mīlestībā piemin

Lūcija, Pēteris, Mārtiņš Bērziņi un Senkēviču ģimene Londonā, Ontaro.

Mūsu mīļā māmiņa, vecmāmiņa un vecvecmāmiņa

Līna Otīlija Ženija Kinstlers

dzim. Lēmanis

šķīrusies no mums š. g. 8. aprīlī 82 gadu vecumā Jelgavā, Latvijā.

Viņš nožāvēs visas asaras no viņu acīm,
nāves vairs nebūs, nedz bēdu, nedz vaidu,
nedz sāpju vairs nebūs, jo kas bija ir pagājis.
Jāņa atkl. 21:4

Dārgā piemiņā viņu paturēs

dēls Laimons ar ģimeni Kanadā un dēls Aivars ar ģimeni Latvijā

BALTICOIN

PIEDĀVĀ TĪRĀ ZELTĀ vai tīrā sudrabā

30 medaļu seriju, kas iznāks ierobežotā skaitā, 3000 no katra meta, kas visi numurēti.

MAKSIMĀLAIS PASŪTINĀJUMS

3 sudraba un 1 zelta (no katra meta) vienai personai

Visas medaļas 40 mm diametrā un sveŗ 30 grammu

ASV iedzīvotājiem valsts atļauj iegādāties tikai sudraba medaļas

Mākslinieks
A. KOPMANIS jau daļēji pabeidzis metu seriju

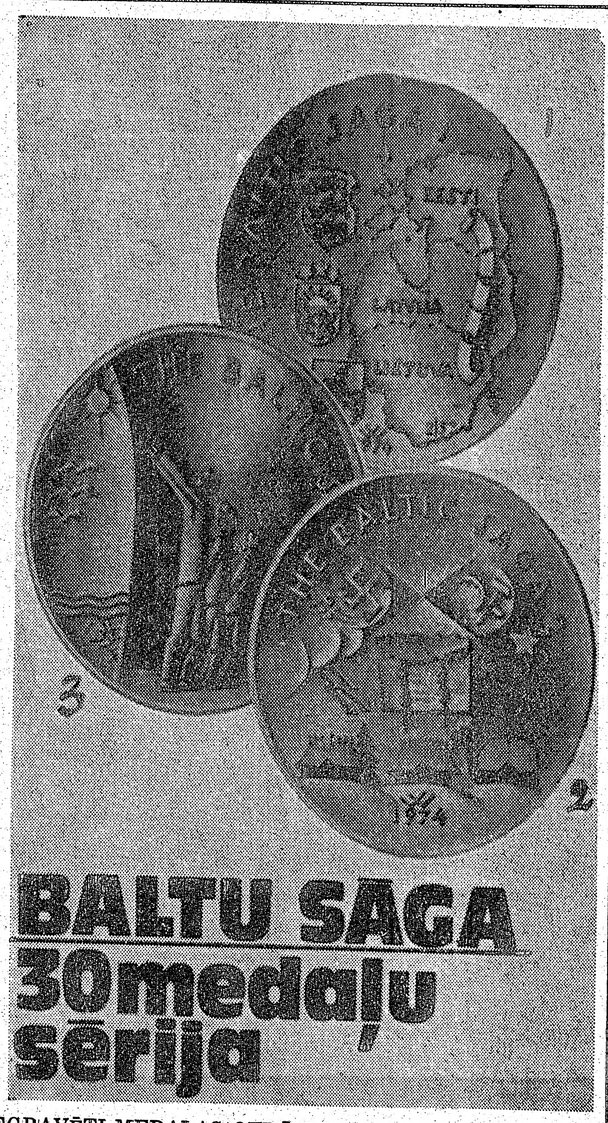

PIRMO 10 MEDAĻU NOSAUKUMI IEGRAVĒTI MEDAĻAS OTRĀ PUSĒ.
THE BALTIC SAGA 1 - 30

1. Coats or arms of independent Estonia, Latvia and Lithuania.
2. The evil pact of Hitler and Stalin led to the occupation and destruction of Estonia, Latvia and Lithuania in 1940. Their independence and freedom must be restored again.
3. One night in the history of Estonia, Latvia and Lithuania. Mass Deportations of June 13/14, 1941.
4. Armed resistance by Estonian, Latvian and Lithuanian freedom fighters from 1940 to 1952.
5. The human rights declaration of United Nations was for all peoples. Estonians, Latvians and Lithuanians also have a right to their land, language and independence.
6. "The deadly comb ran back and forth, and back again, through Estonia, Latvia and Lithuania. There was no doubt however where the right lay. The Baltic States should be sovereign, independent peoples." Winston Churchill 1950.
7. 1944—1974. 30 years of exile for 250.000 Estonians, Latvians and Lithuanians. 30 gadi trimdā.
8. Amberland at Baltic Sea. Estonia, Latvia and Lithuania. Dzintarzeme.
9. Folk costumes. Distinct for each district. Tautas tērpi.
10. Folklore.

Medaļu kollekciju vērtība pastāvīgi pieaug. Ir vērts ieguldīt naudu šajā Baltiešu mākslas izdevumā, kas ir Kanadas Baltiešu Federācijas un arī Latviešu Nacionālās Apvienības Kanadā apstiprināts un ieteikts. $1.50 no katras pārdotās medaļas tiks nodots Kanadas Igauņu, Latviešu un Lietuviešu Federācijām.

Pavisam kopā paredzēts izdot 30 dažādas baltiešu sagas medaļas, kas katra būs 30 gr. smaga tīrā 99.9% sudrabā, vai 91 ⅔% zeltā, kopā gandrīz kilograms tīra zelta vai sudraba. Diametrs — 40 mm.

Visas 30 medaļas iznāks ap 30 mēnešu laikā, sākot apm. mēnesi pēc pasūtinājuma saņemšanas. Dažādie meti numurēti no Nr. 1 līdz Nr. 30. Medaļu kopskaits ierobežots. Tiks izdotas tikai 3000 medaļas no katra meta kopā sudrabā un zeltā ar numurāciju no 1 līdz 3000. Pasūtinājumus pieņems ienākšanas kārtībā, ievērojot pasta zīmoga datumu. Pārējie tiks sūtīti atpakaļ. Ierobežotā skaita dēļ diemžēl vienai personai nevaram apsolīt vairāk kā 3 medaļas no viena meta sudrabā un 1 zeltā. Pasūtinājums nav maināms, un „Balticoin" patur tiesības katrā laikā pasūtinājumu atteikt un piesūtīto naudu aizsūtīt atpakaļ. Zelta un sudraba cenu straujās kāpšanas dēļ zemāk minētās cenas tiek garantētas tikai pieņemtiem pasūtinājumiem.

Katras sudraba medaļas cena tīrā 99.9% sudrabā ir $24.00 un 91,666% zeltā ir $293.00.

ASV likums aizliedz tās iedzīvotājiem iegādāties šīs medaļas zeltā. Zeltu varam aizstāt arī ar platīnu.

PASŪTINĀJUMA KUPONS

Čeki vai naudas pārvedumi rakstāmi uz BALTICOIN vārda un adresējami:
148 Duke St., Hamilton, Ont. Canada. L8P 1X7

Pievienoju čeku/m.o. par.

☐ $24.— par medaļu Nr. tīrā 99.9% sudrabā
☐ $293.— par medaļu Nr. tīrā 91,666% zeltā 22 karati
☐ $24.— iemaksu visam 30 gab. setam 99.9% sudrabā
☐ $293.— iemaksu visam 30 gab. setam 91.666% zeltā 22 karati

par ko saņemšu medaļu Nr. 1 un apsolos turpināt maksāt pirms katras nākamās medaļas iznākšanas $24.— par sudraba, vai $293.— par zelta medaļu, kamēr viss sets samaksāts un saņemts.

☐ Vēlams platīns zelta vietā

Ievērot: ne vairāk kā 3 med. vienai personai no viena meta sudrabā vai zeltā

Paraksts .....

Vārds un uzvārds: .....

Adrese: .....

Pilsēta: ..... Valsts: .....

Pasta kods: ..... Lūdzu iespieduma burtiem.

Ontario iedzīvotājiem jāpieskaita 7% „sales tax.."

Saviem radiem un draugiem Latvijā
Jūs varat nosūtīt
PĀRTIKU ▪ RUBĻU CERTIFIKĀTUS
AUTOMOBIĻUS ▪ MOTOCIKLETUS
Tuvāka informācija
DV GRĀMATNĪCĀ,
491 College St., Toronto. Tel. 921-7121

BEIDZAMAIS LAIKS AIZRUNĀT
TELPAS ATVAĻINĀJUMIEM
Skaistajā SANALULU salā
— Nipisinga ezera dienvidlīcī

- Vasarnīcas un atsevišķas istabas.
- Visa 10,5 akru sala vasarnieku rīcībā.
- Priežu mežs, peldēšanās un zivju bagātība.

INFORMĀCIJAI RAKSTĪT:
Mr. K. Suntažs, 51 Wexford Blvd.,
Scarborough Ont., tālr. 751-6829.

Ja izslāpušie dižrati
Tev rūpes dara budžetam,
Tad brauc ar ērto T O Y O T U —
Būs bankas konts kā lielkungam!

Visi ceļi ved gar Orilliju, Ont.

Lūdzu iegriezieties nesaistošai informācijai

Paula Andersona
TOYOTA'S
automobiļu pārstāvniecībā

59 Front Street North, Orillia.

Remontējam un pieņemam iemaksai arī lietotas, citu firmu automašīnas.

Tel. 1 (705) 326-2812

ziggy's
fantastic foods

Līdzšinējais TIP-TOP MEATS delicatessen

Eiropiešu delikatešu un gaļas veikali

Minētajos veikalos jūs vienmēr atradīsit

„SPECIĀLAS CENAS"

1727 Bloor St. W. (pretim Keele pazemja stacijai) ● Yorkdale Shopping Centre ● Fairview Mall ● Ziggy's at Sherway Gardens ● Scarborough Town Centre ● Bramalea City Centre ● Huron Square Shopping Centre, Cooksville, 2500 Hurontario St. ● Westcliffe Mall, Hamilton, Mohawk Rd. & Upper Paradiese ● un šādos LOBLAWS veikalos: 480 St. Clair Ave. West ● 2877 Bayview (Bayview Village S. C.) ● Eastgate Square ● Stoney Creek White Oaks Plaza, London ● 596 Montreal Rd., Ottawa ● 2085 Carlingwood, Ottawa ● 2241 Riverside Dr. (Billings Bridge), Ottawa ● 1040 Princess Street, Kingston.

Kreiļu zemē

(Pārnesums no 4. lpp.)

drosmi un meklēt piedzīvojumus.

Vērojot šo dažādo tautību jauniešus, vairumā ap 20 gadu, jāsaka, ka tikai maza daļa no tiem izvēlējās alu, bet vairumā citus atspirdzinātājus dzērienus. Tāpēc bija arī jāpadomā, kāpēc latviešu jaunatne mēdz it kā dižojoties dzert kādu alus un citus reibinātājus dzērienus ne tikai slāpju dzesēšanai, kā to mēdz darīt vācieši, bet kaut kādas bravurības un it kā lielības skubināti.

Braucot pa neitrāliem ūdeņiem, uz kuģa tirgojas bez muitas, tāpēc daži arī cenšas iegādāties atļautos daudzumos cigaretes, tabaku, franču smaržas un arī stiprus dzērienus. Ieceļotājam pirmās neērtības rodas ar dažādām valūtām. Ar papīra banknotēm vēl var vieglāk tikt galā, bet kad sajūk kopā vācu, holandiešu un angļu sīknauda, tad bieži, pērkot laikrakstu, sviež atpakaļ divas vai trīs monētas, kamēr gadās iedot īsto. Apņemos ievest kārtību: apsēžos, visu sīknaudu sabeļu uz somas un sāku šķirot. Katra monēta ir pamatīgi jāapskata, jo ir arī dažādu gadu izdevumi. Arvien ir ilgi jāgroza pirkstos un jāpētī šīs niķeļa ripiņas, kamēr sameklē sīkos vērtību ciparīņus. Cik ērti bija kādreiz Latvijas metallaudu atšķirt pēc paprāviem ciparīem. Priecājos arī, ka nu arī angļi pieņēmuši centu sistēmu un atmetuši šiliņus. Pēc izšķiršanas katras zemes naudu sabeļu savā kabatā un apņemos to vairs nejaukt. Saprotams, ka paši angļi arī neskatoties ar pirkstiem vien satausta vajadzīgo monētu, bet ceļotājam, kam katru dienu jārīkojas ar citas zemes naudām, nav nemaz tik viegli.

Neesmu vēl ne labi atjēdzies, kad jāpiedzīvo jauni pārsteigumi. Stacijā jāiet pa kāpnēm, kas vidū sadalītas divās daļās, kāpju mierīgi uz leju, ar labo roku pieturēdamies pie margām. Te uzreiz no pienākušā pazemja augšup pa kāpnēm gāžas ļaužu vilnis ar koferiem rokās, un man nav citas izejas kā mesties atpakaļ uz augšu. Nu tikai iedomājos, ka esmu taču kreiļu zemē. Uz ielas stūra, gribēdams šķērsot sānielu, kā parasts, paskatos pa kreisi un kāpju uz ielas. Te pēkšņi pa labi nokauc bremzes, un ieraugu melnu taksametru, kas šoreiz taupījis manu dzīvību. Arī vēlāk braucot ar draugu pa līkumainu ielu, ieraugu pretim braucošu auto un iekliedzos — mūsu mašīna brauc ceļa kreisajā pusē! Nu tikai atceros un jākaunās atkal. Pēc tam cenšos uz ceļu labāk nemaz neskatīties. Angļi, tagad palikuši vienīgie Eiropā, kas ejot un braucot lieto ceļa kreiso pusi, un liekas, tādi viņi ir arī savas zemes politikā . . .

Pati Londona ir brūni pelēka, daudz parku ar puķēm, bet no celtnēm runā aizvadīto gadsimtu godība un stils. Virs Bakinghemas pils neplīvo karalienes standarts — Viņas majestāte ir tātad izbraukusi uz kādu vasaras pili. Bet sarkankrūtainie gvardi ar melnajām lāčādas cepurēm tomēr pili apsarga. Slavenajā Haidparka stūrī, kur parasti pulcējas dīkdieņi un kur varot gānīt un lamāt visus valstsvīrus, izņemot Viņas majestāti, nav ne runātāju, nedz klausītāju — vēl agrs rīts. Varbūt šie gudreļi aizņemti ar Solžeņicina grāmatu studēšanu? Kaut tā tiešām būtu, tad varbūt šiem „ziepju kastu" runātājiem rastos jauni un interesantāki temati.

Tad parādās, rīta saules apspīdēta, Vestminsteres abeja, kur kronēti visi Anglijas karaļi un karalienes. Bet to var apskatīt tikai no ārpuses, durvis tūristiem atvēršot tikai pēcpusdienā. Arī parlamenta ēkā nemana dzīvības, bet Lielais Bena tornis rāda pareizo laiku londoniešiem, tāpat kā to darījis jau vairākus gadsimtus, kaŗa gadus ieskaitot.

Pēcpusdienā vilciens jau vizina uz Notinghamu. Anglijas vilcieni ir vairāk nolietoti un arī vairāk krata nekā Vācijas ērtie vagoni. Priekšpilsētai braucot cauri, redzami arī ģimeņu dārziņi, bet tie netiek tik rūpīgi kopti kā Vācijā. Vilciens joņo pa līdzenu klajumu, kur zālainos aplokos ganās aitu bari. Mazāk redzami aploki ar melnraibām govīm un pavisam reti nedaudzi zirgi. Lauku celtnes patālu no dzelzceļa, un tajās nevar ieskatīties. Neredz arī tādu asfaltētu ceļu kā Vācijā. Pretim gan pasažieŗu, gan ogļu un preču vilcieni. Vilcienos, tāpat kā tagad Vācijā, ir tikai otra un pirmā klase. Abās mīksti sēdekļi, bet pirmajā klasē galvas atbalstam pārvilkts balts pārklājiņš. Pirmā klase parasti ir pustukša, un tajā brauc tie, kam nepatīk ļaužu burzma.

Klāt Notinghama. Jāgaida kāda pusstunda, kamēr Gunārs Janovskis atbrauc un laipni aicina savā mašīnā. Viņš mani ved uz Kaijām, kā esot iesaukta kādreizējā vistu farma „Kay Wood Farm". Arī viņš ņēmies pirmajos gados ar 2000 vistām. Rakstnieka dzīvesbiedre strādā par zobārsti un varējusi atļauties šo farmu iepirkt. Tagad gan lieko zemi un vistu šķūņus pārdevuši. Simtgadīgā dzīvojamā māja paplašināta, bet atstāts mājas senatnīgais stils: kalējkaltas viras un aizbīdņi, kā arī sijas un jumts. Kamīns aizmūrēts, un ierīkota centrālā apkure.

Rakstnieka dzīvesbiedre ir mājas labais gars, kas dara visu, lai Gunāram būtu labvēlīgi apstākļi rakstīšanai. Gunārs parasti ceļoties agri, jau pulksten četros. Tā līdz brokastīm esot pats ražīgākais darba cēliens. Apjautājoties par literāriem jautājumiem, Janovskis ir diezgan atklāts un pastāsta, ka tieši šai vasarā atļāvies sev uzlikt lielu darba slodzi. Vispirms pasākts jauns romāns — Kaijas kliedz vētrā. Reizē gatavojot ar Indru Gubiņu kopīgu dzejoļu krājumu, jo arī tīriem prozistiem kādreiz iegriboties padzejoties. Latvijai Amerikā esot pasākts gaŗāks darbs.

Esot sarunājis savu darbu tulkošanu vācu un angļu valodā. Agrāk par to neatlicis laika domāt, bet tagad esot pieteikušies spējīgi tulkotāji. Janovskis arī domā, ka latviešu rakstnieku darbu tulkošana citās valodās līdz noritējusi zem nelaimīgas zvaigznes. Vairums tulkojumu līdz šim neesot sveštautiešiem baudāmi sliktā tulkojuma dēļ, jo darbu veikuši dažādi gadījuma tulkotāji. Šis darbs būtu centrālizējams, būtu, varbūt, pie Pasaules brīvo latviešu apvienības dibināma īpaša lietpratēju komisija, kas izvēlētos tikai labākos un citādi piemērotus latviešu rakstnieku darbus un tad apvienības Kultūras fonds varētu arī materiāli atbalstīt pašu tulkošanas darbu. Bet tulkošanas darbu spēj labi veikt tikai kāds pazīstams literāts, un tad tas arī pats atradīšot izdevēju.

Par Janovska darbiem ieinteresējies kāds angļu rakstnieks, kas pats iemācījies latviešu valodu. Tad nu arī Janovskis viņam nosūtījis šopavasar uzrakstīto noveli — Sarkanā krāce. Pazīstamais vācu rakstnieks Šteplers, kas vācisku jau tulkojis Jaunsudrabiņa darbus, sācis tulkot romānu Pēc pastardienas, tāpēc arī Gunāra Janovska diena iedalīta īpašos darba cēlienos, kas sākoties jau ap 4 no rīta.

Uz jautājumu, kāds ir radīšanas process, līdz darbs kļūst gatavs iespiešanai, Janovskis pastāsta, ka vispirms rakstot kladēs, šad tad uzrakstīto pārlasot un labojot. Tad pārrakstot mašīnrakstā. Kad tas kādu mēnesi nogulējis, tad vēl palabojot un pārrakstot nosūtīšanai izdevniecībai vai redakcijai. Kad ieminos, ka tas ir galīgi nemoderns un smags rakstīšanas veids un vai nevarētu izmantot vismaz mašīnrakstītāju, Janovskis tikai atmet ar roku — par to varot tikai sapņot, jo latviešu rakstnieka darbs esot tik zemu atmaksāts, ka tādu luksu nevarot neviens atļauties. Bet ja kas laužoties uz āru, tad jārakstot vien esot. Tāpēc var saprast, kāpēc daudzi latviešu rakstnieki ir lēnām apklusuši. Dažs pārgudrs lasītājs gan mēdz spriest tā — kas tad nu tur tik sevišķs, ja tev ir rakstnieka ķēriens, paņem papīru, uzraksti, kāds to nodrukās un grāmata gatava. Bet tāds lasītājs nemaz nespēj iedomāties, kāds liels garīgs spriegums rakstniekam jāiztur, kamēr literārs darbs top gatavs. Gunārs Janovskis stāsta, ka arī darba cēlienu pastarpes, pat strādājot dārzā, viņš pavadot savu romānu personu sabiedrībā un ar rakstāmbloku pa ķērienam. Tāpēc arī šad tad jūtot psīchiskas pārpūles sekas un esot jāpaārstē nervi. Bet kad apjautājos, kā ir ar vielu jauniem darbiem, Janovskis ar sajūsmu stāsta, ka jau vairāki temati viņam bāztin bāžoties tieši virsū un gaidot savu kārtu.

Tad nu atliek tikai gaidīt Janovska jaunos darbus un līdz ar šo sūtīt viņam mūsu lasītāju tūkstošu sveicienus un laba vēlējumus.

Edgars Vilce

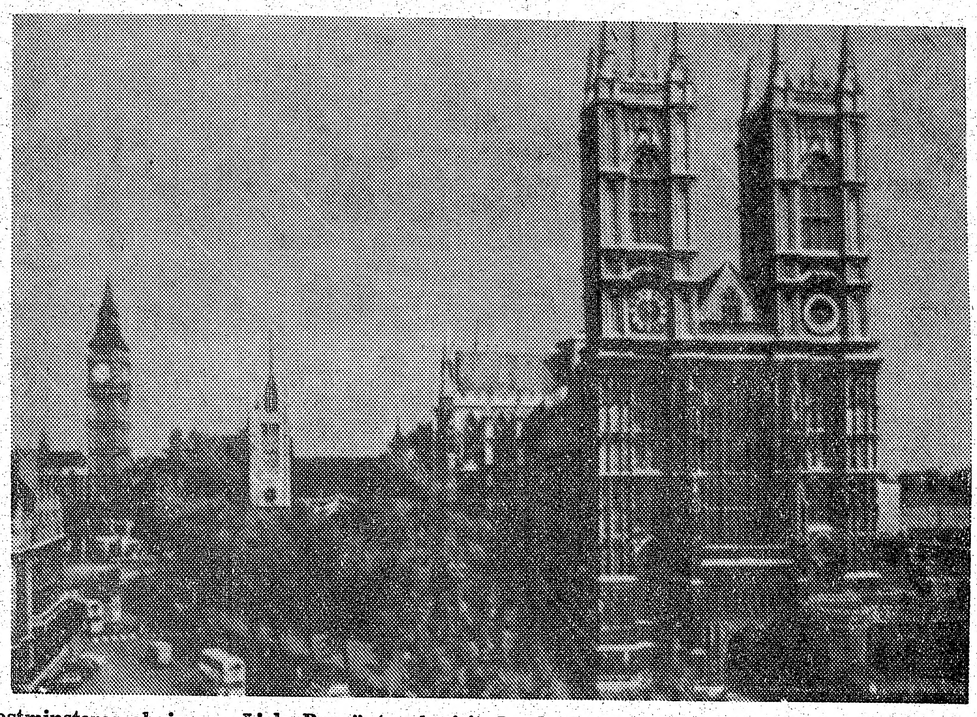

Vestminsteres abeja ar „Lielo Benu" (pa kreisi) Londonā Foto: H. Blezūrs

DĀVANAS KATRAM GADĪJUMAM

KERAMIKA, ROTASLIETAS, ĀDAS UN KOKA IZSTRĀDĀJUMI, AUDUMI, GRĀMATAS, APSVEIKUMU KARTTES

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ

Latviešu namā, 491 College ielā, Toronto, Ont. M6G 1A5 (atvērta katru dienu no pl. 12 dienā līdz 8 vak., vasaras laikā sestdienās, un svinamās dienās slēgta). Pieņem maksājumus par laikrakstu un sludinājumus. Pārsūtām naudu, certifikātus un saiņus uz Latviju (pēc kataloga). Tuvākai informācijai zvanait.

921-7121

— PAŠU SKOLA, SAVA SKOLA — — LATVJU SKOLA —

Latviešu jaunatne,

MINSTERES LATVIEŠU ĢIMNAZIJĀ TAVA VIETA!

Uzņem jaunus audzēkņus visās klasēs (1. — 13.). Jaunais mācību gads sāksies š. g. 9. septembrī. Internātā vairs nedaudz vietu.

PIEDĀVĀ:
Pilnu vidējo un latvisko izglītību,
trūcīgiem stipendijas.
Stipendijas pieprasāmas līdz š. g. 1. jūnijam.
Uzņem uz pēdējās skolas liecības pamata.

Rakstiet tūlīt direktoram:
Dr. Z. Vitens, LETTISCHES GYMNASIUM,
44 MÜNSTER/WESTF.
Wienburgstr. 52-54
GERMANY

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

R. Aizupe — Sešpadsmit gadi Sibirijā	$12.00
M. Ozolnieks — Dzīves cīņa, stāsti	3.25
P. Krūza — Virtuves māksla	9.60
E. Dunsdorfs — Latvijas vēsture 1710—1800	$22.50
Latvju dainas — Reiņa Birzgaļa ilustr.	8.00
Bergmaņu Valerijas — Velga, rom. I	6.00
Olģerta Liepiņa — Stirnas pār kalniem I—II	15.00
Ceļa zīmes Nr. 53	2.50
G. Janovskis — Kur gaili nedzied, rom.	7.50
Al. Grīns — Trīs Vanagi, rom.	6.00
A. Barons — Paaudžu mezglos, rom.	6.00
Andr. Eglītis — Audiet mani karogā, dzej.	4.00
Indriķa Livonijas chronika	6.00

DV GRĀMATNICA

491 College ielā, Toronto, Ont. M6G 1A5. Tālr. 921-7121

Pārsniedzot $10 pasūtinājumu, pieskaitiet 5% pasta izdevumu segšanai. Zem desmit dolariem 10 % pasta izd.

Grāmatas dāvanām un pašu priekam

J. Zariņš — Kāvu gados III d.	$10.00
A. Rasa — Tā stunda ir klāt, stāsti	$5.50
A. Erss — Lauku varoņi, st.	$6.50
A. Austriņš — Garā jūdze, rom.	$7.50
J. Rudzītis — Tālos ceļos, savos ļaudīs	$6.00
Janis Gailis — gleznu repr. mape - krāsās	$25.00
D. Švīkule — Veselības un ilga mūža nosl.	$7.00
K. Arums—Ganu zēns un velns un citas pasakas	$2.50
A. Lindgrēma — Trakais Emīls, bērnu bilž. gr.	$4.00
88 Latviešu tautas dejas un apdares	$25.00
T. Puisāns — Nogrimušās jaunavas mantojums	6.50
L. Bārene — Ardievas, romāns	6.00
J. Babre — Svētums nav greznība	6.50
Kā to sauc (latviski un angliski) bērniem	7.00
A. Brigadere — Sprīdītis, ilustr.	$9.60
Alise Osis-Stunda — Dzejnieks un nepazīstamā (Eduards Vulfs 1. pasaules kara vidē)	6.50
T. Krūka — Aiztecējuši ūdeņi dzirnas negriež, rom.	6.00
Ā. Zveja — Vārdi - atspulgi, dzeja	4.00
K. Ieviņš — Dvēseļu nemiers, rom.	6.50
M. Kovaļevska — Deviņpadsmit	11.00
E. Spēks — M. T. Viktoria, rom.	7.00
R. Līdums — Latvieši - brīvības meklētāji	6.00
A. Bērziņš — Kārlis Ulmanis	$8.00
Ē. Raisters — Es Rīgu sirdī jūtu, dz.	5.50
G. Janovskis — Uz neatgriešanos, rom.	$6.50
P. Jurevičs — Pretstatu pasaule, esejas	6.50
H. Krauja — Nemiera vīns, dzejoļi	4.50
I. Brēdrichs — Vakarvējš, dzejas	5.50
Baltic States (Studijas par Baltijas valstīm)	10.00
A. Dzērvīte — Latvju raksti	25.00
Liesma — Mūžības krasti, dzeja	6.50
J. Klīdzējs — Tās balsis, tās balsis	6.00
Archīvs XIII	7.00
J. Norvilis — Senā gadskārta, nošu grāmata	1.50
J. Grīnblats — Jaunkundz, nepareizi savienots	5.60
A. Ivaska — Solis silos, dzejas	6.50
E. Aistars — Goda diena, rom.	5.50
L. Slaucītājs — Kādreiz un tagad	6.50
Dz. Zeberiņa — Ģimenes pavards	5.50
Dr. H. Tichovskis — Bīskaps Jāzeps Rancāns — dzīve un darbs	7.50
V. Kārkliņš — Dieva zeme, rom.	$7.50
Z. Mauriņa — Dzīves jēgu meklējot, esejas	6.00
Ē. Stons — Dzīves alkas, rom.	7.50
Ģen. O. Dankers — No atmiņu pūra	7.50
A. Grīns — Zemes atjaunotāji	12.00

Daugavas Vanagu grāmatnīcā

491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5

Pasta sūtījumiem 10% no pasūt. Tālr. 921-7121

Laikrakstam **LATVIJA AMERIKĀ**

125 BROADVIEW AVE., Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu	$21.—
☐ 6 mēnešiem	$11.50
☐ 3 mēnešiem	$ 6.—

Mr., Mrs., Miss. .....

Adrese: .....

.....

Čekus lūdzam rakstīt uz
LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING LTD. vārda.

METRO INTERNATIONAL

CARAVAN 74

no 22. jūnija — 1. jūlijam

Pases pieprasāmas

Pa pastu:

D. Kivlenieks
104 Madawaska Ave.
Willowdale, Ont.
M2M 2R4

E. Kalviņš
745 Coxwell Ave.
Toronto, Ont.
M4C 3C5

Personīgi:

Daugavas Vanagu klubā
125 Broadview Ave.
Latviešu kreditsabiedrībā
491 College St.

Kalupe Jewellers
964½ Bloor St. W.

DV grāmatnīcā,
491 College St. Tel 921-7121

Cena: 3 dol. līdz 15. jūnijam, 4 dol. pēc tam.

Saulainē meklējam kārtīgu saimnieku

Alga 5.200 dol. gadā, brīvs dzīvoklis, ārā no pilsētas problēmām — 50 jūdzes no Toronto, Ont. Jābūt precētam pārim (ar vai bez bērniem), saticīgas dabas, strādīgam un enerģiskam. Izdevība labi piepelnīties.

MEKLĒJAM

vasaras strādnieku — studentu —

100 dol. nedēļā, brīva ēstaba. Pieteikties pie Saulaines pārvaldes priekšnieka: G. Tannis 6 Harnish Cres., Willowdale, Ont. M2M 2C1, telef. 225-8635.

Saulainē man labi klājas! 287 akru plašums — upe - meži — nometne. Visa vasara priekos!

Ja esat nodomājuši iegādāties

jaunu 1974. gada automašīnu,

apmeklējiet mūsu SKATES TELPAS

CHEVROLET - CHEVELLE - CAMARO
OLDSMOBILE - CHEVY II - VEGA

Sazinieties nekavējoties ar mūsu latviešu pārstāvi

HANS PLAUDE Tālr. HO 6-1131

Robertson Motors Ltd.

1555 Danforth Av., Toronto 6,

Skautu sarīkojums Hamiltonā

Kanadas skautu jendas Sv. Jura dienas sarīkojumā Hamiltonas jūras kadetu mītnē piedalījās abas Toronto skautu vienības, kā arī Hamiltonas un Sv. Katrīnu skautu un gaidu vienības. Svētbrīdi vadīja Aiviekstes skauti no Hamiltonas, bet pēc tam sarīkojuma dalībniekus sveica abi jendu priekšnieki, G. Upīte un E. Dāvidsons. Skautu un gaidu draugu komitejas sveicienus nodeva A. Tīcmanis. Pēc parādes paaugstināja centīgākos skautus, kas izcēlušies latvisko pārbaudījumu veikšanā. Raženā stabradzēna pakāpi ieguva Toms Cakuls no Aiviekstes mazskautu pulciņa Hamiltonā. Par modrības skautiem tika paaugstināti Tērvetes skautu pulciņa (Toronto) skauti Arnis Miķelsons, Andris Brammanis, Arnis Korolkēvičs un Harolds Bulmanis. Rīgas dižskautu pulciņā (Toronto) modrības skauta pakāpi ieguva Richards Kaņķis un brīvības skauta — Viktors Vasarājs, Pēteris Zariņš un Andris Bebris. Par dzimtenes skautiem paaugstināja Māri Kārkliņu un Edgaru Vaivaru, abus no Rīgas dižskautu pulciņa. Par kopējām pusdienām bija gādājusi Hamiltonas skautu un gaidu vecāku padome, bet pēc tam sarīkojuma dalībnieki, kopskaitā ap 100, pulcējās kopējās nodarbībās.

E. O.

Lietuviešu aizsargu svētki

Lietuvas aizsargu (Šauļu) organizācijas Toronto nodaļa 27. aprīlī svinēja nodaļas 20 gadu pastāvēšanas svētkus Lietuviešu namā. Nodaļa dibināta 1954. gadā kā pirmā Ziemeļamerikā un nosaukta Lietuvas aizsargu organizācijas dibinātāja Vladas Putvis-Putvinskas vārdā. Putvinskis bija dzimis Rīgā un mācījies arī Jelgavas reālskolā.

Lietuvas aizsargiem, kopā ar aizsardzēm, 1939. gadā bija 60.000 dalībnieku, tiem piederēja 79 aizsargu nami, 287 bibliotēkas, bija 126 kori, 91 sporta klubs un 400 orķestri.

Nodaļa, dibināta 1954. gadā, savos divdesmit pastāvēšanas gados ir bijusi ļoti aktīva sabiedriski kultūrālā laukā, kā arī šaušanas sporta veicināšanā.

Jubilejas svinības ievadot ienesa Toronto un daudzu citu nodaļu karogus, bet pēc tam nodaļas priekšnieks St. Jokubaitis teica uzrunu. Apsveicēju vidū bija Lietuvas ģenerālkonsuls Dr. J. Žmuidzinas, katoļu un luterāņu garīdznieki un citu organizāciju vadītāji. Tā kā Toronto šauļu nodaļa pārstāv lietuviešu kara veterānus Toronto baltiešu veterānu korpusā, goda viesu vidū bija un sveicienus nodeva korpusa vadības locekļi A. Tomings no igauņiem un Edm. Ozols no latviešiem.

Sarīkojuma tālākā norisē svētku dalībnieki noskatījās īsu lugu ar vielu no Lietuvas vēstures; pēc tam bija vakariņas un balle. **E. A.**

ALL SEASONS TRAVEL

(Baltic Division)

2227 Dundas St. W. (pie Bloor), Toronto, Ont.

Piedāvājam individuālus un grupu lidojumus uz Eiropu

Palīdzam izkārtot ceļojumu formālitātes

G. KĀRKLIŅŠ (vakaros) 625-0500, V. BACENAS 533-3531

Tīka mēbeles tieši no importētāja noliktavas. Dzīvojamo, ēdam- un guļamistabu iekārtas. Atvērts no pl. 9—9, svētd. no pl. 1—5. **EINAR CLAUSEN Ltd.,** Hwy. 7., nedaudz austrumos no Bramalea, tel. 459-0760 un 79 Duncaster, Thornhill, tel. 881,0000.

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽADIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
125 BROADVIEW AVE
Tel. 465-5225
Daugavas Vanagu klubs
atvērts biedriem un viesiem no pl. 12 dienā — 12 nakti, pirmd. līdz ceturtdienai iesk. piektd. un sestd. no pl. 12 — 1 nakti, svētdienās no pl. 12 — 9 vakarā.
DAŽĀDI DZĒRIENI AR MALTĪTĒM KATRĀ IZVĒLĒ. SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM

kas? kur? ko?

Town & Country R. E. Ltd., Realtor
V. PALMA pārstāvis

377 Glengarry Ave., Toronto 12, Ontario
TĀLR. 782-7246
Pērkot vai pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistīgai informācijai — 782-7246. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

VALUDE
DIMANTI — PULKSTEŅI
LATVISKAS ROTAS
Zeltkales
Aldonas ĶIVLENIEKS-KORMS
Veikalā un darbnīcā 964½ Bloor St. W., Toronto 4, Ont., tālr. 533-2837

MĀJU ĪPAŠNIEKI, KAM NEPATĪK KRĀSOT SAVU MĀJU!
Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem
ALUMINUM SIDING
- JUMTA IZBŪVES APŠUVUMI (dormers)
- LIETUS NOVADA CAURULES
- LOGI
- DURVIS
- MARĶĪZES (Awnings)
- JUMTA PĀRKARES (Soffit and fascia)

Īpašnieks Artūrs Mīme
CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
248-9984 536-5794
38 Noranda Drive
Toronto 15, Ont.

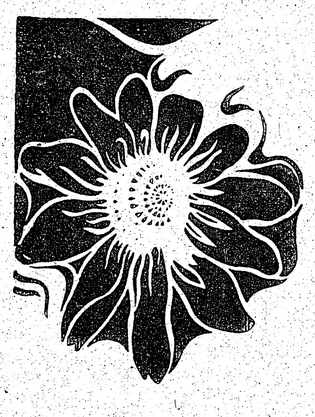

Fotografisku darbu lieluzņēmums ar atzītu kvalitāti un reputāciju pat ārpus Kanadas.
Atlaide
Benjamiņa filmu laboratorija
247 RICHMOND ST. E.
TORONTO, ONT.
M5A 1P2
Tel. (416) 863-1166

A. Eglītis — TV RENTALS
19" $10.00 mēnesī
23" $10.00 mēnesī
krāsu $18.00 mēnesī
161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1401
805 St. Clair Ave. W., Toronto, Ont., tel. 654-1154

BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS
141 DANFORTH AVE.
Tel.: HO 5-9905 *Ausma Miķelsone*

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD
467 Sherbourne St. Toronto 5, Ont. 924-1408
RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.
Bez muitas: Motocikli, veļas mazgājamās mašīnas, televīzijas aparāti, ledusskapji u.t.t. Automašīnas lūdzam pieprasīt pirmās, jo to daudzums ierobežots. Jūs varat pasūtināt pārtikas saiņus līdz 40 mārciņām. Mēs pārsūtām apģērbu saiņus līdz 19,75 mārciņām. Visi sūtījumi ir apdrošināti. Mūsu veikalā ir plašā izvēlē dažādi materiāli apģērbiem un citas preces.
Ātra apkalpe ■ Slēgts trešdienās ■ Atvērts no plkst. 9 rītā līdz 7 vak., sestdienās no pl. 9 — 5 pēcp.
BALTIC EXPORTING CO.
480 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ont.,

LATVIEŠU NAMS
491 College St., Toronto
IZĪRĒ TELPAS
sarīkojumiem viesībām
klāj viesību galdus
Tel. 922-2931

LATVISKI KAPA AKMEŅI

latvieša
izpildījumā
A. A. Kopmanis
19 Millbrook Cr.
Toronto 6.
Tālr. 466-5126

VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBI

- VIZĪTKARTES
- IELŪGUMI
- BIĻETES
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS UN APLOKSNES
- GRĀMATAS
- KALENDĀRI
- MĒNEŠRAKSTI
- LAIKRAKSTI
- UN LĪDZĪGI IESPIEDUMDARBI

VEICAM

- LAIKUS
- LABI
- UN PAR MĒRENĀM CENĀM

amber

PRINTERS AND PUBLISHERS LIMITED
SPIESTUVE UN KANTORIS:
125 BROADVIEW AVE. TORONTO, ONT. M4M 2E9
TĀLR. (416) 466-1514

DV globālo dienu šaušanas sacensību 1973. g. rezultātu vērtēšanas kollēģija, no kreisās O. Beimanis, J. Masulāns un J. Eizenbergs.

Beigušās globālās sacīkstes

DV globālo šaušanas sacensību vadītājs J. Eizenbergs (Austrālijā) raksta:

Nobeidzot 1973. gada DV globālās neklātienes šaušanas meistarsacīkstes, izsaku sirsnīgu pateicību visiem šāvējiem, kas ar savu piedalīšanos sacīkstēs pierādīja mūsu kopējo vienību. Kopējo rezultātu sniegums visās klasēs ir augstas kvalitātes. Labākajiem šāvējiem piešķirtas 37 balvas. Balvu iegādi sekmēja DV centrālā valde ar zemes valdēm, kā arī DV Austrālijas valdes revīzijas komisijas vicepriekšsēdis O. Beimanis, kas pieteicis dāvāt arī mūžīgi ceļojošo balvu labākajam šāvējam. Izcīņas noteikumi šai balvai tiek sagatavoti. Balva pirmo reizi būs izcīņā šā gada DV globālās šaušanas sacensībās.

DV globālajās šaušanas sacīkstēs ar mazkalibra šauteni 1973. gadā piedalījies 91 šāvējs, kas pa atsevišķām zemēm sadalās sekojuši: no ASV — 20, Anglijas — 4, Austrālijas — 24, Kanadas — 27, Vācijas — 1 un Zviedrijas — 15. Visi šāvēji iedalīti 5 klasēs.

Vispārējā dāmu klasē ar maksimālo skaitu 200 (20 lodes) pirmo 3 vietu ieguvējas ir: V. Tomasa no Austrālijas (174 punkti), A. Šulca no Austrālijas (164) un L. Kalmane no ASV., Kalamazū nod. (155). A. Meldere no Kičeneras nod. ar 130 punktiem ierindojās 5. vietā.

Jaunatnes klasē, līdz 15 gadu veciem, ar maksimālo punktu skaitu 100, no 15 dalībniekiem pirmo 3 vietu ieguvēji ir: M. Namatēvs no Kalamazū nod. (98 punkti), P. Zvirgzdgrauds no Toronto nod. (88) un Valda Eizenberga no Sidnejas nod. (87). Otrs kanadietis šajā grupā — U. Grasmanis — ierindojies 12. vietā (67 punkti).

Jaunatnes klasē no 15 līdz 18 g. reprezentējušies tikai 5 dalībnieki un no iespējamiem 200 punktiem pirmā vietā izvirzījies J. Rudzroga — Hamiltonas nod. (ar 187 punktiem), E. Jurjaks — Zviedrija (164) un H. Rudzroga — Hamiltonas nod. (156).

Vispārējā strēlnieku klase ar iespējamiem 600 punktiem un 34 dalībniekiem ir vislielākā klase. Te pirmo 3 vietu ieguvēji ir: N. Ozoliņš — Hamiltonas nod. (543 punkti), G. Ozoliņš — Zviedrija (518) un E. Andersons — arī no Zviedrijas (515). No Kanadas šajā klasē vēl piedalījās: J. Rudzroga, Hamiltonas nod. (4. v. ar 510 p.). E. Viskers no Toronto (10. v. ar 474 p.), J. Tesvins, Londona (11. v. ar 473 p.), Z. Upīte (Hamiltona), V. Krauklis (Hamiltona), R. Alksnis (Londona), Z. Melders (Kičenera), V. Miķelsons (Londona), E. Veimanis (Toronto), G. Oškalns (Toronto), I. Krūziņš (Hamiltona) un D. Lapkovskis (Toronto).

Senioru klasē, vecākiem par 50 gadiem no iespējamiem 600 punktiem, ar dalībnieku skaitu 31, pirmā vietā ar 521 p. Žanis Butkus no Milvoku nod., 2. vietā J. Bukovskis (Austrālijā) un 3. v. M. Purvinskis (arī no Austrālijas Pertas nodaļas). No Kanadas šajā klasē piedalījušies: O. Zvirgzdgrauds no Toronto, A. Rūdolfs (Toronto), A. Vjakse (Toronto), O. Zers (Londona), J. Brakmanis (Hamiltona) un J. Treijs (Toronto).

Komandu rezultāti. Pavisam 240 lodes un 2400 punktu. Pirmā vietā Zviedrija, Gēteborga ar 2043 punktiem, 2. vietā ASV, Milvoki ar 1980 punktiem un 3. vietā Kanada, Hamiltona ar 1966 punktiem. Toronto nodaļa izcīnījusi 5. vietu ar 1831 p. un Londona 7. vietu ar 1706 punktiem. Pavisam piedalījušās 9 komandas.

Rezultātus vērtējusi un godalgas piešķīrusi kollēģija, kuŗā darbojās DV AV priekšsēdis J. Masulāns, DV AV rev. kom. vicepriekšsēdis O. Beimanis un DV CV sporta nozares referents J. Eizenbergs.

Ed. Šmugajs

Kam pieder Gaŗezers

Gadskārtējā Gaŗezera akcionaru sapulce 11. maijā apstiprināja padomes izstrādāto šā gada budžetu 127.000 dol. apmērā, noklausījās darbinieku ziņojumus, pārrunāja turpmāko darbību un pārvēlēja padomes un revīzijas komisijas locekļus. Jaunais Gaŗezera pārzinis Jānis Oliņš uzsāks darbu ar 1. jūniju.

DV ASV valdes priekšsēdis J. Utināns, pēc 1000 dol. čeka nodošanas Gaŗezera atbalstam, izteicās, ka Gaŗezeram iesākot jau 10. darbības gadu, dažiem vēl tomēr liekas, ka Gaŗezers ir uz „riteņiem". Sapulces vadītājs V. Treimanis paskaidroja, ka Gaŗezers ir likumīgi inkorporēta akciju sabiedrība, to pārvalda akcionāri ar pašu ievēlētu padomi, grāmatvedība atrodas zvērinātu grāmatvežu ziņā, darbību pārbauda akcionāru ievēlēta revīzijas komisija un zvērinātu advokātu birojs. Māc. V. Vārsbergs vēl piebilda, ka Gaŗezers ierakstīts zemes grāmatā Centrevillē un pieder akcionāriem.

Vispārējo darbības pārskatu sniedza Gaŗezera prezidents N. Riekstiņš. Visdusskolas galvenā ēka gan uzcelta, tur var notikt mācības, bet līdzekļu trūkuma dēļ nav vēl nobeigta. Pateicoties Dr. V. Rūtenberga sen. 3.500 dol. devumam, vidusskolā iekārtota grāmatu klēts un tautas mākslas krātuve, kuŗu 5. maijā ALAs kongresa laikā atklāja priekšsēdis Dr. I. Spilners. Tā arī darbosies ALAs protektorātā. Dr. K. Dimants nodevis 1000 dol., Dr. Evaldsons 500 dol. un Dr. Z. Zadvinskis arī 500 dol. Loterija devusi 3000 dol.

Bez kārtējiem nedēļu nogaļu sarīkojumiem, 22. jūnijā notiks Lilijas Gleškes tautisks Jāņu dienas uzvedums. No 30. augusta līdz 2. septembrim risināsies ceturtās Gaŗezera dziesmu dienas. 30. jūnijā mācības sākas vidusskolā, darbību uzsāk arī bērnu nometne. Tajā pašā dienā atklās arī mazo bērnu (6—8 g.) nometni. Latviski nerunājošo bērnu nometne notiks no 11. līdz 25. augustam. 11. augustā sāksies skolotāju kursi, tautas deju vadītāju kursi un 18. augustā kristīgās jaunatnes saiets. Dievkalpojumi notiks katru svētdienas rītu pl. 10.

Līdz šim vidusskolā jau pieteikti 84 skolēni, nometnē — 62 bērni. Aizgājušā O. Baloža vietā par Gaŗezera pārzini pieņemts Jānis Oliņš no Ohaijo. Gaŗezera Ziņu izdošanu turpmāk kārtos A. Zaļinskis.

Sekretārs O. Cakars paskaidroja, ka pagājušā gadā notikušas 3 kopsapulces un 11 padomes sēdes. Gaŗezeram līdz šim 146 biedri — akcionāri. Sapulce piešķīra jaunas akcijas: Denveras latv. draudzei (1), Sv. Jāņa draudzei Kalamazū (1), ALAi (32), katoļu grupai Grand Rapidos (2), Dzintrai Čikagā (2), Studentu v. Austrums ASV (1) un pensionāru biedrībai Klīvlandē (1).

Kasieris A. Bērzkalns ziņoja, ka šinī gadā ieņemti 18.000 dol. un pašreiz kasē ir 1309 dol. Revīzijas komisijas priekšsēdis J. Ķinēns ierosināja izteikt pateicību darbiniekiem. Debatēs A. Elgūts iebilda, ka revīzijas komisija nav darbojusies pilnā sastāvā. V. Treimanis ieteica uzlabot kabīnes. P. Priede vēlējās, lai Gaŗezerā atrastos pastāvīgs mācītājs. Viņš ierosināja izveidot Gaŗezerā urnu arku. V. Treimanis paskaidroja, ka Kristus draudze Detroitā un Ciānas draudze Čikagā jau plānojušas par kapsētas izveidošanu un pat baznīcas celšanu uz Kristus draudzes īpašuma, kas atrodas Gaŗezeram kaimiņos.

Sapulce apstiprināja padomes izstrādāto šā gada budžetu 127.000 dol. apmērā.

Šogad no 9 padomes locekļiem bija pārvēlami 4, un revīzijas komisijā — 1. Aizklāti balsojot, padomē uz 3 gadiem ievēlēja: līdzšinējo prezidentu N. Riekstiņu, līdzšinējo Dr. Z. Zadvinski, bet no jauna A. Tīdemani. Uz 1 gadu ievēlēja Dr. J. Lāci. Revīzijas komisijā ar aklamāciju uz 3 gadiem ievēlēja J. Ķinēnu.

Sapulcē piedalījās 36 personas, pārstāvot 3277 akcijas.

Pēc sapulces notika padomes konstruēšanās sēde. Tanī par padomes priekšsēdi izraudzīja līdzšinējo J. Meiju, prezidentu — N. Riekstiņu (līdzšinējais), viņa vietnieku — A. Tīdemani (no jauna), kasieri — A. Bērzkalnu (līdzšinējais), izglītības nozari pārzinās māc. V. Vārsbergs (līdzšinējais), būvdarbus — A. Rieksts (līdzšinējais), plānošanas daļu — V. Muižnieks (līdzšinējais), finanču nozari — Z. Zadvinskis (līdzšinējais) un speciālus uzdevumus — J. Lācis (no jauna).

Sapulces laikā, bez jau minētiem DV organizācijas pasniegtiem 1000 dol., sapulces dalībnieks P. Priede no Kolumbus nodeva vēl savu personisko dāvinājumu 150 dol.

Nākošā padomes sēde notiks 15. jūnijā pl. 12 Gaŗezerā.

V. Bokis

Notikumi ar . . .

(Turpinājums no 1. lp.)

atkal no jauna pievērsti Vašingtonai. Tanī pašā laikā var rēķināties ar konkrētiem soļiem Eiropas saliedēšanā kompaktā politiskā vienībā.

Lai gan gollisti ir lielākā partija parlamentā, var gadīties, ka Giskards par jaunās valdības ministru prezidentu aicina kādas citas labā spārna politiskās partijas līderi. Te jāpiemin, ka Giskards ir gados visjaunākais Francijas prezidents. Zīmīgi, ka jau 1956. gadā ģenerālis Degolls, novērtējot Giskarda spējas, pareģoja, ka Giskards kādā dienā būšot Francijas valsts galva. Tagad šis ģenerāļa pareģojums, tāpat kā daudzi citi, piepildījies.

Negaidīta ir politisko notikumu attīstība Portugalē. Ģenerālis Spinola atļāvis jaunajā portugaļu valdībā divus resorus nodot komūnistu ministriem. Tajā pašā laikā Spinola „izolējis" ap 25 labā spārna vadošos virsniekus. Domā, ka ar šo soli viņš mēģinājis paralizēt eventuālu labā spārna jauna apvērsuma iespējas. Katrā gadījumā Spinola ir iedevis velnam mazo pirkstiņu, un pasaulei jāseko, kas ģeografiski stratēģisko Portugalē notiks nākamo mēnešu laikā.

Pašā Vašingtonā sācies Niksona politiskās karjēras drāmatisks kāpinājums. Kongresa juridiskā komiteja sākusi darbu aiz slēgtām durvīm. Te jāpiezīmē, ka Baltais nams vēlējās, lai komitejas sēdes tiktu pārraidītas televīzijā un nebūtu slepenas. Īpašais prokurors Jarovskis un tiesnesis Sirika pieprasījuši prezidentam jaunas skaņu lentes un citus liecīskus pierādījumus. Niksons paziņojis, ka prokuroram un komitejai nodoti visi nepieciešamie pierādījumi un ka viņš katēgoriski atsakās nodot vēl kādus citus dokumentus. Valodas par eventuālu prezidenta labprātīgu demisiju neapklust, bet tajā pašā laikā Niksons no jauna atkārtoti pateicis, ka viņš cīnīsies līdz galam, jo neesot vainīgs viņam piedēvētos pārkāpumos. Un tā Vašingtonai šī vasara var izveidoties par karstu un eventuāliem pārsteigumiem bagātu vēsturisku periodu. Neapskaužamā stāvoklī ir viceprezidents Džeralds Fords. No vienas puses, viņam ir jāaizstāv Niksons, bet no otras — pārāk tuvas attieksmes ar politiski ielenkto prezidentu mazinātu Forda izredzes 1976. gadā kandidēt Savienoto Valstu prezidenta amatam.

Par demokratiski sarežģīto un ilgo Niksona „notronēšanas" procesu, liekas, visvairāk pārsteigta ir Maskava. Maļenkova, Bulganina un Chruščova politiskā nolikvidēšana Kremlī notika ātri, bez kādām debatēm, par juridiskām komitejām nemaz nesapņojot. Droši vien, tikpat ātri un gludi, bez ragu mūzikas, savu troni Kremlī, kad laiks būs pienācis, atstās arī Brežņevs. Par to, droši vien, nenobirs neviena asara, bet jau tagad ne vien Pad. savienības pilsoņu miljoniem, bet arī visai pasaulei ir no svara uzminēt, kas būs Brežņeva pēctecis. Tas reizē būs gardināls jautājums miera izredzēm un politiskai stabilitātei visā pasaulē.

Francijas jaunais prezidents Giskards un jaunais Bonnas kanclers Helmūts Šmits var izrādīties par svarīgiem faktoriem Brežņeva politiskās karjēras norieta pietuvināšanai. Pretēji Brantam, tieši Helmūts Šmits sadarbību ar Maskavu uzskata par bīstamu muļķību, un tā ir laba zīme.

Aleksandrs Ķegumnieks

A. Vasiļa gleznu izstāde

Alberta Vasiļa gleznu izstāde notiks visu jūnija mēnesi Lansing Community Art galerijā (118 ½ E. Michigan Ave., Lansing). Galerija atvērta svētdienās no pl. 1—4 pēcp., pirmdienās no pl. 7.30—9 vak., bet pārējās dienās no pl. 11.30 rītā līdz 2.30 pēcp. Alberts Vasilis ieguvis M.A. grādu Mičigenas valsts universitātē un studējis mākslu Latvijā un Anglijā. Viņš izstādījies Detroitā, Čikagā, Nujorkā, Losandželosā, Grand Rapidos, Vašingtonā, Flintā, Toronto, Klīvlandē, Parīzē u.c. A. Vasiļa darbi atrodas ASV archīvos, un daudzās citās ASV, Eiropas, Latīņamerikas, Kānadas privātās un izglītības iestāžu kollekcijās. Pašreiz viņš nodarbināts par illustrātoru (Instructional Media Ctr.) Mičigenas valsts universitātē. —va—